

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2024/3.

Márk evangéliuma

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2024

A tanulmányokat összeállította:

Egerváriné Árvai Márta (8.), Farkas Ádám (6., 7.), Fodor Albert (5.),
Kovács Zoltán (9., 11., 12.), Somogyi Lehel (10.),
Soós Attila (2.), Vankó Zsuzsanna (1., 4.), Vigh Ágnes (3., 13.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Innovariant Nyomdaipari Kft., 6750 Algyő, Ipartelep 4.

www.innovariant.hu ■ Felelős vezető: Drágán György ügyvezető

ISBN 978-615-6599-08-7 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 6. Jézus keresztsége és galileai szolgálatának kezdete (Márk 1,1–3,12)	10
II. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 13. A tizenkét tanítvány kiválasztása, és különböző tanítások, példázatok (3,13–4,34)	23
III. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 20. A tenger lecsendesítése, gyógyítások, Jézus Názáretben (4,35–6,13)	35
IV. TANULMÁNY ■ JÚLIUS 27. Keresztelő János halála, a kenyérszaporítás csodája, óvás emberi rendelkezésektől (6,14–7,23)	49
V. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 3. Gyógyítások, a négyezer megvendégelése, óvás a farizeusok és Heródes kovászától (7,24–8,26)	59
VI. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 10. Péter vallástétele, Jézus kezdi felkészíteni tanítványait jövőbeni szenvedéseire, megdicsőülése a hegyen (8,27–9,13)	72
VII. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 17. A születésétől fogva beteg gyermek meggyógyítása, és különböző tanítások (9,14–10,12)	84

VIII. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 24.

A gyermekek megáldása, a gazdag ifjú,
két tanítvány kérése, Bartimeus (10,13–52) 100

IX. TANULMÁNY ■ AUGUSZTUS 31.

Jézus bevonulása Jeruzsálembe,
a templom megtisztítása, tanítások a templomban
(11,1–12,44) 112

X. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 7.

Jézus nagy prófétikus beszéde az Olajfák hegyén
(13. fejezet) 126

XI. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 14.

A betániai vacsora, az utolsó vacsora a tanítványokkal,
Jézus gyötrődése a Getsemáne-kertben, elfogása
(14,1–54) 140

XII. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 21.

Jézus kihallgatásai, elítéltetése és kereszthalála
(14,55–15,41) 155

XIII. TANULMÁNY ■ SZEPTEMBER 28.

Jézus temetése, feltámadása és misszióparancsa
(15,42–16,20) 169

Függelék 183

Igék minden napra

JÚLIUS 188

AUGUSZTUS 189

SZEPTEMBER 190

BEVEZETÉS

Ebben a negyedévben Jézus életét és tanításait igyekszünk jobban, mélyebben megismerni Márk evangéliuma alapján. Márk, az evangélium szerzője János néven is szerepel az Újszövetségben. Nagy valószínűséggel azonosítható az evangéliumában említett fiatalemberrel, aki jelen volt Jézus elfogatásakor. Akarta volna tovább kísérni a Jézust foglyul ejtő csapatot, de őt is elfogták, és ruháját otthagya tudta csak kitépni magát támadói kezéből (Mk 14,50–52). Édesanyja, Mária is Jézus követői közé tartozott, és a későbbiekben helyet adott házában a keresztény összejöveteleknek (Ap csel 12,12).

„Márk édesanyja keresztény hitre tért, és jeruzsálemi otthona menedék volt a tanítványok számára. Tudták, hogy ott mindig szívesen fogadják őket, és meg is pihenhetnek. Az otthonukban tett egyik látogatás alkalmával ajánlotta Márk Pálnak és Barnabásnak, hogy elkíséri őket misszióútjukra. Isten kegyelme érintette szívét, és feltámadt benne a vágy, hogy az evangélium szolgálatára szentelje magát.” (Ellen G. White: *Az apostolok története, Az evangélium hírnökei* c. fej.)

Márk (aki Barnabásnak egyébként az unokaöccse is volt) így csatlakozott Pálhoz és Barnabáshoz Ciprusba vezető, első misszióútjukon.

„Útjuk fárasztó volt, nehézségeket és nélkülözéseket kellett elviselniük, minden oldalról veszély fenyegette őket... Márkon erőt vett a félelem és a csüggedés... Megingott abban a szándékában, hogy teljes szívvel az Úr munkájának

szentelje magát... Nem szokott a nehézségekhez... Meg kellett még tanulnia, hogy bátor szívvel nézzen szembe a veszéllyel, az üldözéssel és a nyomorúsággal. Miközben az apostolok továbbmentek, Márk inkább visszatért Jeruzsálembe.

E meghátrálás miatt Pál egy ideig kedvezőtlenül, sőt szigorúan ítélte meg Márkot. Barnabás viszont mentséget talált tapasztalatlanságában. Aggódott Márkért, hogy le ne tegye a szolgálatot, mert képességet látott benne, és azt remélte, hogy idővel Krisztus alkalmas szolgálója lesz. Évek múlva Márk iránti bizalma gazdag jutalmat nyert, mert e fiatal ember fenntartás nélkül átadta magát az Úrnak, hogy hirdesse az evangélium üzenetét a nehézségekkel teli területeken. Isten áldásával, Barnabás bölcs tanítása mellett Márk értékes munkássá fejlődött. Később Pál is megbékült vele, munkatársául fogadta, s végül így írt Márkról: »Hasznomra van a szolgálatban.« (2Tim 4,11) (Ellen G. White: i. m.)

Márk nemcsak Barnabással és Pállal dolgozott együtt a későbbiekben, hanem Péterrel is. Péter apostol úgy emlékezik meg róla, mint „fiáról” (1Pt 5,13). Péterrel együtt munkálkodva Márk sok mindent hallhatott a szemtanú apostoltól Jézus életéről és tanításairól. Ezeket is beépítette az általa írt evangéliumba.

Márk evangéliuma körülbelül i. sz. 55 után íródhatott, elsőként a négy evangélium közül. Érzékelhető, hogy nem zsidó, nem arám nyelven beszélő olvasók számára is érthetően akarta megírni evangéliumát. Márk tömörebben ismerteti Jézus életét és tanításait, mint a másik három evangélium. Ugyanakkor tartalmaz olyan részleteket, amelyeket a többi evangéliumban nem találunk. A négy evangélium egybevetésével nyerhetünk mind teljesebb képet Jézus földi életéről, szolgálatáról, tanításairól.

Egy negyedév keretében nem lehetséges versről versre haladva tanulmányozni Márk evangéliuma minden egyes fejezetét.

Lesznek olyan részek, ahonnan csak egyes szakaszokat, illetve kijelentéseket emelünk ki. Kérünk azonban mindenkit, hogy mielőtt foglalkozni kezdenénk az adott hétre szóló tanulmánnyal, előbb olvassuk el teljes egészében a tanulmány címe alatt megjelölt igei részt, akár többször is. A szövegösszefüggés ismeretében jobban megérthetjük majd a kiemelt gondolatokat.

Feltétlenül olvassuk el a tanulmány végéhez kapcsolt függelék, amely szombatiskola-tanulásunk és a szombatiskolai istentisztelet megújulását, színvonala emelkedését kívánja elősegíteni!

Jézus keresztsége és galileai szolgálatának kezdete

(Márk 1,1–3,12)

I Mely ószövetségi próféciaik beteljesedésére hivatkozik az evangélista Keresztelő János szolgálatát illetően? Mit jelent az, hogy az általa gyakorolt keresztség „a megtérés keresztsége” volt „a bűnök bocsánatára”? Hogyan szólt az utána fellépő Messiás nagyságáról, küldetéséről?

Mk 1,1–8 ■ „Jézus Krisztus, Isten Fia evangéliumának kezdete, amint meg van írva a prófétáknál: Íme elküldöm az én követemet a te orcád előtt, aki elkészíti utadat előtted. Kiáltó szava a pusztában: Készítsétek az Úr útját, egyen-gessétek el ösvényeit!

Előállt János, keresztelve a pusztában és prédikálva a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára...

Prédikált, ezt mondván: Utánam jön, aki erősebb nálam, akinek nem vagyok méltó, hogy lehajolva megoldjam saruja szíját. Én vízzel kereszteltelek titeket, de Ő Szentlélekkel keresztel titeket.”

Válasz az első kérdésre:

.....

.....

Válasz a másodikra (Mt 3,8-9):

.....

.....

Válasz a harmadikra:

.....

.....

Az alámerítéssel keresztelést az áttérő pogányoknál alkalmazták a zsidók a babiloni fogság után. A birodalom különböző részeibe szétszóródott zsidók sokfelé zsinagógákat építettek, és a pogányok közül is többen szimpatizáltak hitükkel. Akik Izráel vallási közösségéhez is csatlakozni akartak, azokat alámerítették, mondván, hogy a pogányságból jövőknek teljes tisztulásra van szükségük. Keresztelő János viszont az izraelitákra alkalmazta a keresztelés gyakorlatát, mert azt hirdette, hogy a Messiás érkezése a küszöbön áll, amire bűnbánattal, teljes megtisztulással kell felkészülnie minden hívőnek.

„Jánosnak az Úr követeként kellett fellépnie... Új irányba kellett terelnie az emberek gondolatait. Rá kellett ébresztenie őket Isten kívánalmaira, arra, hogy szükségük van az Ő tökéletes igazságosságára... Isten a sivatagba hívta, hogy a természettől és a természet Istenétől tanulhasson... Élete mégsem telt tértelenségben, önsanyargató komorságban vagy önző elszigeteltségben... Időnként az emberek közé ment. Mindig érdeklődéssel figyelte, mi történik a világban. Csendes visszavonultságából nyomon követte az események kibontakozását... Félelemmel, tisztelettel, mégis ujjongó lélekkel kutatta a Messiás jöveteléről szóló kinyilatkoztatásokat a próféták írásait tartalmazó tekercecsekben.

Az Istentől rábízott üzenetnek az volt a célja, hogy felrázza a népet közönyéből... Mielőtt az evangélium magva a megfelelő helyre kerülne, fel kell törni a szívek talaját. Mielőtt Jézusnál gyógyulást keresnének, rá kell ébredniük, milyen veszedelmesek a bűn sebei.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 73–77. o.)

2 Milyen tanúságtétel hangzott az égből, miután János megkeresztelte Jézust, és kilépett a Jordánból? Milyen összefüggést fedezhetünk fel e szózat és Jézus pusztai megkísértése között, amely mindjárt ezután következett?

Mk 1,9–13 ■ „Történt azokban a napokban, eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkeresztelkedett János által a Jordánban. És azonnal, amint feljött a vízből, látta az eget megnyílni, és a Lelket, mint egy galambot órá leszállni. Az égből pedig szózat hangzott: Te vagy az én szeretett fiam, akiben én gyönyörködöm.

A Lélek azonnal elragadta őt a pusztába. Ott volt a pusztában negyven napig, kísértve Sátántól, vadállatokkal volt együtt, és angyalok szolgáltak neki.”

Válasz az első kérdésre:

.....

.....

Válasz a másodikra:

.....

.....

„Amikor Jézus eljött, hogy megkeresztelkedjék, János olyan jellemisztaságot ismert fel benne, amilyennel még sohasem találkozott... Mindez összhangban volt azzal a kinyilatkoztatással, amit János a Messiásról kapott. Mégis vonakodott Jézus kérését teljesíteni. Hogyan keresztelhetné meg ő, a bűnös, a Büntelent? Miért kellene Jézusnak alávetnie magát egy olyan szertartásnak, amely a bűnök bevallását és megbocsátását fejezi ki?... Jézus keresztsége nem saját bűneinek a megvallása volt. Azonosította magát a bűnösökkel, ugyanazt az utat járta, amelyet nekünk kell megtennünk...

Az ott álló óriási tömegeből Jánoson kívül csak néhányan érzékelték a mennyei látomást... A mennyei hang kijelentette, hogy Ő az Örökkévaló Fia... János felismerte, hogy ez az Isten által megígért jel. Tudta, hogy a világ Üdvözítőjét keresztelte meg...

Amikor Jézus a pusztába ment, az Atya dicsősége övezte. Elmerült az Istennel való közösségben... De a dicsőség eltávozott, ő pedig ott maradt, hogy megküzdjön a kísérettel... Emberi természete visszariadt a rá váró küzdelemtől. Negyven napig böjtölt és imádkozott...

A Megváltó csaknem elájult az éhségtől, sóvárgott az étel után, amikor Sátán hirtelen előtte termett... Bár a világosság angyalaként jelent meg, már első szavai elárulták jellemét: »Ha Isten Fia vagy...«

A mennyei szavak – »Ez az én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm« – még Sátán fülében csengtek. Elhatározta, hogy ráveszi Krisztust: ne higgyen ennek a bizonyoságnak. Arra számított, hogy a reménytelenség és a rendkívüli éhezés nyomására Krisztus elveszíti Atyjába vetett hitét, és csodát tesz a maga javára. Ha megtette volna, a megválti terv megghiúsul.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 82–90. o.)

3 Milyen bejelentéssel és felhívással kezdte meg Jézus a galileai szolgálatát? Kik voltak az első tanítványai?

Mk 1,14-20 ■ „Miután János tömlöcbe vettetett, elment Jézus Galileába, prédikálva Isten országának evangéliumát. Így szólt: Betelt az idő, és elközelített Isten országa, térjete meg, és higgyetek az evangéliumban!

Amikor pedig Galilea tengere mellett járt, látta Simont és Andrást, annak testvérét, amint a tengerbe hálót vetettek, mert halászok voltak. Mondta nekik: Kövessetek engem, és én azt művelem, hogy embereket halásszatok. Azonnal elhagyták hálóikat és követték őt. Onnan egy kevésé előrébb menve, látta Jakabot, Zebedeus fiát és annak testvérét, Jánost, amint a hajóban ők is a hálót kötöztették. Azonnal hívta őket, és ők atyjukat, Zebedeust a napszamosokkal a hajóban hagyva utánamentek.”

Mk 2,14 ■ „Meglátta Lévit, Alfeus fiát, aki a vámszedő helyen ült, és mondta neki: Kövess engem! Ő pedig felkelt és követte őt.”

Válasz az első kérdésre:

.....

.....

Válasz a másodikra:

.....

.....

További kérdések: Krisztus második eljövetele előtt is időszerű-e a bejelentés, amivel Jézus kezdte galileai szolgálatát? Noha a legmagasabb társadalmi rétegből is voltak, vannak és lesznek megterők, mely társadalmi réteg fogékonyabb Krisztus

evangéliuma befogadására ma is (vö. 1Kor 1,26–27)? Az evangélium hirdetésére, Jézus munkája folytatására elhívott tanítványok „azonnal” – evilági szempontok fontolgtatása nélkül –, készséggel elhagytak mindent, hogy kövessék Jézust (vö. Fil 3,7–8). Szükséges-e, hogy a Krisztus második eljövetele előtt élők is hasonló készséget és odaadást nyilvánítsunk (lásd Jel 14,4)?

„A Messiásról szóló kijelentés először Júdeában hangzott el... A főtanács elvetette Krisztus üzenetét, és minden igyekezetével azon volt, hogy kioltsa életét. Ezért Jézus elhagyta Jeruzsálemet, a papokat, a templomot, a vallási vezetőket, az embereket, akiknek a törvényt tanította, és egy másik rétegnek kezdte hirdetni üzenetét... A jeruzsálemi írástudók megvetették Galilea népét. Bárdolatlanoknak, tanulatlanoknak tartották őket, a Megváltó számára mégis ez bizonyult alkalmasabb munkaterületnek. Őszintébbek, nyíltabbak voltak... Abban az időben ez a tartomány igen sűrűn lakott volt, a népesség sokkal inkább keveredett más nemzetekkel, mint Júdeában... Az »idő«, melyről azt mondta, hogy betelt, a Gábrriel arkangyal által Dánielnek megadott időszakra utalt... A Messiás eljövételének ideje, felkenetése a Szentlélekkel, halála, az evangélium hirdetése a pogányoknak – mindez pontosan meg volt írva...” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 183–185. o.)

Jézushoz már Júdeában csatlakoztak egyes tanítványok, amint erről János evangéliuma első fejezetében olvashatunk (Jn 1,35–52).

„[Ezek a tanítványok] Jézus számos csodáját látták, hallgatták tanítását, de nem hagytak fel teljesen korábbi foglalkozásukkal... Most viszont Jézus elhívta őket, hagyjanak fel korábbi életükkel, és egyesítsék érdekeiket az övével... Ők azonnal mindent elhagytak, és követték Jézust... Jézus tanulatlan halászokat választott, akiket nem neveltek koruk hagyományai és téves szokásai szerint. Velezületett

képességekkel megáldott férfiak voltak, alázatosak, taníthatók, olyan emberek, akiket Jézus kiképezhetett a munkára...

Senkit sem gyűöltek jobban Palesztinában a római tisztviselők közül, mint a vámszedőket... Az adószedők nem csupán a római elnyomás eszközei voltak, hanem a saját hasznukra is zsaroltak... Azt a zsidót, aki ilyen római hivatalt fogadott el, a nemzeti becsület árulójának tekintették. Megvetették mint hitehagyottat, és a társadalom söpredékéhez sorolták. Ehhez a réteghez tartozott Lévi-Máté, akit Jézus elhívott, hogy szolgálatába lépjen... Ő nem habozott, nem kérdezősködött, nem gondolt jövedelmező foglalkozására, amelyet szegénységgel, nehézségekkel vált fel. Elég volt, hogy Jézussal lehet, hallgathatja szavait, együtt munkálkodhat vele... Ha valaki értékeli az üdvösséget, annak életében láthatóvá lesz a Krisztusnál megnyilvánuló önfeláldozás. Bármerre is vezet Jézus az úton, örömmel követi Őt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 197–198., 220–221. o.)

4 Hogyan számol be Márk Jézus első gyógyításairól Kapernaumban? Milyen hatalommal művelte Jézus mindezeket a csodálatos gyógyításokat?

Mk 1,23–42 ■ „Volt pedig azok zsinagógájában egy ember, akiben tisztátalan lélek volt, és felkiáltott: Ah! mi dolgunk van nekünk veled, Názáreti Jézus? Azért jöttél-e, hogy elveszíts minket? Tudom, ki vagy te, az Isten Szentje. Megdorgálta őt Jézus: Némulj meg, és menj ki belőle! A tisztátalan lélek megszagatta őt, és fennszóval kiáltva, kiment belőle. Mindnyájan elálmélkodtak..., egymás között kérdezték: Mi ez, micsoda új tudomány ez, hogy hatalommal parancsol a tisztátalan lelkeknek is, és azok engedelmeskednek neki?

Simon napa [anyósa] hideglelésben feküdt, és azonnal szölkak neki felöle. Ö odamenve felemelte öt, megfogva a kezét. Elhagyta öt a hideglelés azonnal, és szölgált nekik... Meggyógyított sokakat, akik különféle betegségekben sínylödtek. Sok ördögöt kiűzött, és nem hagyta szölkni az ördögöket, mivelhogy öt ismerték... Jött hozzá egy bélpoklos [leprás] is. Kérte öt, leborulva előtte: Ha akarod, megtisztíthatsz engem. Jézus pedig könyörületességre indulva, kinyújtotta kezét, megérintette öt, és mondta: Akarom, tisztulj meg! Amint ezt mondta, azonnal eltávözött a poklosság, és megtisztult.”

Mk 2,3-5 ■ „Hozzá jöttek, egy gutaütöttet hozva, akit négyen emeltek. Mivel a sokaság miatt nem férközhettek hozzá övele, megbontották a ház fedelét, ahol Ö volt, és rést ütve, leeresztették a nyoszolyát, amelyen a gutaütött feküdt. Jézus pedig – látva azoknak hitét – mondta a gutaütöttnek: Fiam, megbocsáttattak neked a te bűneid!”

Az első kérdésre válaszolva soroljuk fel a Márk által említett eseteket:

.....

.....

A másodikra az alábbi igék alapján keressünk választ: Lk 5,17; Jn 14,12; Ap csel 2,22. Miért fontos a tisztánlátás ezt illetően?

.....

.....

(További kérdések otthoni tanulmányozásra: Mi a jelentősége annak, hogy a tisztátalan lelkek, azaz a démonok emberfia mi-voltában is felismerték Jézusban Isten Fiát? Miért tiltotta meg nekik Jézus a megszölkálást, amikor kiűzte öket, miért nem engedte,

hogy Őt ismertté tegyék (vö. 3,11–12)? Miképpen tanúskodott Isten hatalmáról az, hogy Simon súlyos állapotban lévő anyósa egy pillanat alatt fel tudott kelni az ágyból és közreműködni a vendéglátásban? Volt-e kételye a leprásnak abban, hogy Jézus meggyógyíthatja őt, mi okozott viszont neki bizonytalanságot és félelmet? Miért volt csodálatos és megdöbbentő az, amit Jézus ezután tett és mondott? Miért hirdetett Jézus bűnbocsánatot a bénult embernek meggyógyítását megelőzően? Volt-e jelentősége barátai, segítői hitének, akik minden akadályt legyőzve Jézushoz vitték őt? – Ellen G. White *Jézus élete* című könyvének a megfelelő szakaszai segítségünkre lesznek a válasz megtalálásában.)

5 Hogyan hangzott Jézus válasza Keresztelő János tanítványai kérdésére a böjtöt illetően?

Mk 2,18–20 ■ „[Keresztelő] János és a farizeusok tanítványai böjtöltek. Odamentek [Jézushoz] és mondták neki: Mi az oka, hogy... a te tanítványaid nem böjtölnek? Jézus pedig mondta nekik: Böjtölhet-e a vőlegény násznapra, amíg velük van a vőlegény? Ameddig a vőlegény velük van, nem böjtölhetnek. De eljönnek majd a napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és azokon a napokon böjtölni fognak.”

Mit érthetünk meg a saját böjtölési gyakorlatunkra vonatkozóan Jézus válaszából, amit Keresztelő János tanítványainak adott? Mikor nem időszerű és mikor időszerű és helyénvaló böjtöléssel és könyörgéssel keresnünk Istent, kegyelmes cselekvését, szabadítását kérve (vö. 3Móz 23,27–28.32)?

.....

.....

„A farizeusok... megpróbálták szembeállítani Keresztelő János tanítványait a Megváltóval... Nem akarták elismerni, hogy Jézus azért eszik vámszedőkkel és bűnösökkel, hogy mennyei világosságot hozzon a sötétségben lévők számára... Bár szemben álltak Keresztelő János küldetésével, most készek voltak baráti kezet nyújtani tanítványainak, mert remélték, hogy ezzel megnyerhetik őket szövetségesül Jézussal szemben. Állításuk szerint Jézus semmibe vette az ősi hagyományokat, Keresztelő János egyszerű kegyességét szembeállították Jézus életmódjával, aki vámszedőkkel és bűnösökkel lakomázik.

János tanítványai ez idő tájt nagyon levertek voltak... Szeretett tanítójuk börtönben volt, napjaik gyászban teltek... Nem látták tisztán Krisztus munkásságát, azt gondolták, lehet valami alapja a farizeusok vádjainak. Ők az írástudók számos előírását betartották, sőt azt remélték, hogy a törvény cselekedetei által megigazulnak. A zsidók érdemnek számító cselekedetként gyakorolták a böjtöt, a legmezeibbek hetente két napot böjtöltek...

Jézus nagyon szelíden válaszolt [Keresztelő János tanítványainak]... Ugyanazokkal a kifejezésekkel élt, melyeket maga Keresztelő János is használt, amikor Jézusról bizonyosságot tett. János ezt mondta: »Akinek jegyese van, vőlegény az, a vőlegény barátja pedig, aki ott áll és hallja őt, örvendezve örül a vőlegény szavának. Ez az én örömem immár betelt.« (Jn 3,29) János tanítványai nem tudtak nem visszaemlékezni tanítójuk szavaira, amikor a hasonlatot folytatva Jézus így szólt: »Avagy művelhetitek-e azt, hogy a lakodalmasok böjtöljenek, amíg a vőlegény velük van?« (Lk 5,34)... Milyen öröme adott alkalmat a tanítványoknak az a kiváltság, hogy együtt járhattak, beszélhettek a menny uralkodójával? Ez nem a gyász, a böjt ideje volt számukra... »[De] eljönnek a napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak« – mondta Jézus (Mt 9,15). Amikor

látniuk kell, hogy Urukát elárulták és megfeszítették, akkor majd böjtölni és gyászolni fognak Jézus tanítványai is...

Az igazi böjt nem csupán formai szolgálat. A Szentírás leírja, hogy milyen az Istennek tetsző böjt (Ésa 58,6–10)... Az odaszentalódás igazi lelkülete nem a tétlen gyászban, sem pusztán a test sanyargatásában vagy az áldozatok sokaságában nyilvánul meg, hanem az én alárendelésében, a készséges szolgálatban Istennek és embernek.” (Ellen G. White *Jézus élete*, 223–225. o.)

6 Milyen összeütközésre került sor Jézus és a farizeusok között a szombat parancsolatát illetően?

Mk 2,23–28 ■ „Történt, hogy szombatnapon vetések között mentek át, és tanítványai mentükben kalászatokat kezdtek szagatni. Ekkor a farizeusok mondták neki: Íme, miért művelik azt szombatnapon, amit nem szabad?... Mondta nekik: A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért... Az Emberfia a szombatnak is ura.”

Mk 3,1–5 ■ „Bement a zsinagógába, és volt ott egy megszáradt [sorvadt] kezű ember. Lesték őt, hogy meggyógyítja-e szombatnapon, hogy vádolhassák őt. Akkor mondta a megszáradt kezű embernek: Állj elő a középre! Azoknak pedig mondta: Szabad-e szombatnapon jót vagy rosszat tenni, lelket menteni vagy kioltani? De azok hallgattak. Ő pedig elnézvén őket haraggal, bánkódva szívük keménysége miatt, mondta az embernek: Nyújtsd ki kezedet! Kinyújtotta, és meggyógyult a keze, éppé lett, mint a másik.”

Miért olyan jelentőségteljes és nagy súlyú Jézusnak ez a kijelentése: „A szombat lett az emberért”? Az volt-e Isten szándéka a 4. parancsolattal, hogy nehéz, terhes igát rakjon az emberek

nyakára, vagy ajándékkal adta ezt a parancsolatot, az ember javá-
ra, örömére? Mi ma az igazi rendeltetése szerint tartjuk-e meg
a szombatnapot (vö. Ésa 58,13-14)? Világos cáfolata-e Jézus ki-
jelentése annak a keresztyén szombatünnepléssel kapcsolatos
gyakori ellenvetésnek, miszerint a szombat a zsidóknak adatott,
az újszövetségi korszakban már nem érvényes?

Miért mondta Jézus azt Önmagáról, hogy Ő a szombat Ura?
(Vö. Jn 1,3,10; 1Kor 8,5-6; Eféz 3,9; Kol 1,15-17; Zsid 1,2-3.)

.....

.....

.....

„A zsidó vezetők betöltötték Sátán akaratát azzal, hogy
Isten pihenőnapját terhes követelményekkel bátyázták
körüli. Krisztus idejében a szombatot már annyira elferdí-
tették, hogy megtartása inkább az önző, önkényes ember
jellemét tükrözte, mint a szerető mennyei Atyáét...

Az egyik szombaton... érőben levő gabonaföldön mentek
keresztül. Jézus későig munkálkodott, s mialatt áthaladtak
a mezőn, a tanítványok tépkedni kezdték a kalászokat és
tenyerükben kimorzsolva ették a gabonaszemeket. Más
napokon senki sem emelt volna szót emiatt, mert ha valaki
gabonaföldön, gyümölcsösön, vagy szőlőskerten haladt át,
szabadon ehetett (lásd 5Móz 23,24-25). Ám szombatnapon
ilyet tenni szentségtörésnek számított. Nemcsak a gabo-
naszedést tartották valamiféle aratásnak, hanem a termés
kézben kidörzsölését is egyfajta cséplésnek minősítették.
Ez a rabbik véleménye szerint kettős törvénysértés volt...
Jézus kijelentette, hogy vakságukban szem előtt tévesztet-
ték a szombat célját.

Egy másik szombaton, ahogy Jézus belépett a zsinagóga-
ba, egy száradt kezű embert vett észre, a farizeusok mohón

lesték, mit fog tenni. A Megváltó jól tudta, hogy ha szombatnapon gyógyít, törvényszegőnek tekintik, mégsem habozott, ledöntötte a szombatot elbarikádózó törvények falát... A zsidóknál alapelvnek számított, hogy a jó cselekedet elmulasztása bűn, ha alkalom volna rá megtenni. Életmentést megtagadni: gyilkosság. Jézus így saját területükön fogta meg a rabbikat... Amikor Jézus azzal a kérdéssel fordult a farizeusokhoz, hogy szabad-e szombatnapon jót vagy gonoszt cselekedni, életet menteni vagy kioltani, saját gonosz szándékaikkal fordította őket szembe. Ők keserű gyűlölettel az életére törtek, míg Jézus életet mentett, örömet szerzett... Jobb-e tehát szombaton ölni – ahogy titokban ők tervezték –, mint beteget meggyógyítani, ahogyan Ő tette. Mi helyénvalóbb: szívben gyilkolni Isten szent napján, vagy minden embert úgy szeretni, hogy ez az irgalmaság cselekedeteiben jusson kifejezésre?... Sem a Megváltó, sem követői nem szegték meg a szombatot. Krisztus a törvény élő megtestesítője volt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 231–235. o.)

---

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez..*

A tizenkét tanítvány kiválasztása, és különböző tanítások, példázatok

(Márk 3,13-4,34)

1 Milyen megbízatás teljesítésére választotta ki Jézus a tizenkét tanítványt?

Mk 3,13-19 ■ „Azután felment a hegyre, és magához szólította, akiket akart... Kiválasztott tizenkettőt, hogy vele legyenek, kiküldje őket prédikálni, hatalmuk legyen betegeket gyógyítani és ördögöket kiűzni: Simont, akinek a Péter nevet adta, Jakabot, a Zebedeus fiát és Jánost, Jakab testvérét, nekik a Boanerges nevet adta, ami ezt jelenti: mennydörgés fiai, továbbá Andrást, Filepet, Bertalant, Mátét, Tamást, Jakabot, az Alfeus fiát, Taddeust, a kanaanei Simont és Iskáriótes Júdást, aki elárulta őt.”

(Megbeszélendő kérdések: Milyen kétirányú szolgálatra hívta el Jézus a tanítványait? Mitől függ a szolgálatra való alkalmasság? Mi az első feltétele az eredményes szolgáltatnak? Emeljünk ki néhány tanítványt annak jellemzésére, hogy milyen jellemhibákkal, gyengeségekkel küzdő embereket hívott el Jézus a szolgálatra? Milyen tanulság, bátorítás rejlik ebben számunkra is?)

.....

.....

.....

„Jézus Krisztus azért hívta el a tanítványokat, hogy mint tanúit küldhesse el őket, és hirdessék a világnak mindazt, amit Tőle hallottak. Hivatásuk a legfontosabb volt, amelyre emberek valaha is elhívást nyertek, olyan munka, amely Krisztus szolgálatát folytatja. Isten munkatársaivá kellett lenniük a világ megmentése érdekében. Ahogyan az ószövetségben a tizenkét pátriárka volt Izráel képviselője, úgy kellett képviselnie az újszövetségben a tizenkét apostolnak az evangéliumi egyházat...

Szokásaik és természetük tekintetében az apostolok igen különbözőek voltak. Ott volt közöttük Máté, a vámszedő, és a római hatalmat engesztelhetetlenül gyűlölő, heves természetű, vakbuzgó Simon, a nagylelkű, lobbanékony Péter, az aljas lelkületű Júdás, az igaz szívű, de félnék Tamás, a lassú felfogású és kételkedésre hajlamos Fülöp, és Zebedeus becsvagyó, szokimondó fiai. Hibáikkal, örökölt hajlamaikkal és felvett szokásaikkal együtt mégis – Krisztusban, és Krisztus által – Isten családjához tartoztak, s tanulták, hogy miként legyenek egyé hitben, tanításban és lelkületben. Voltak próbáik, sérelmeik, véleménykülönbségeik, de amíg Jézus lakozott a szívükben, semmilyen széthúzás nem fenyegette közösségüket. Jézus szeretete egymás iránti szeretetre vezette őket, a Mester tanítása, példaadása összhangot teremtett közöttük, egységbe forrasztotta a tanítványokat, így gondolkodásukban, ítéletalkotásukban is egyé váltak. Krisztus volt a középpont, és a tanítványok annyira kerültek közel egymáshoz, amennyire e középponthoz közeledtek...

Krisztus nem a büntelen angyalokat választotta, hogy képviseljék Őt az emberek között, hanem embereket, akiknek éppen olyan indulataik voltak, mint azoknak, akiket szerettek volna megmenteni. Krisztus magára vette az emberi természetet, emberré lett, hogy elérhesse az embert. Az istenségnek emberi természetre volt szüksége, hogy üdvösséget hozhasson a világnak, mert ez az emberi

természet lesz az Isten és ember közötti érintkezés lehetősége. Így van ez Krisztus szolgáltaival és küldötteivel is. Rajta kívül álló és az övét meghaladó erőre van szüksége az embernek, amely helyreállíthatja benne az Istenhez való hasonlóságot, és képessé teheti őt Isten munkájának végzésére – ez azonban nem teszi szükségtelemmé az emberi esz-közt. Az emberi természet az isteni erőbe kapaszkodik, Krisztus hit által a szívben lakik, és az emberi erő az isteni-vel együttműködve képessé válik a jóra.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Választott tizenkettőt c. fej.)

2 Hogyan viszonyultak Jézushoz testvérei, édesanyja? Mennyire értették meg a küldetését? Miképpen határozta meg Jézus a családi közösség és a lelki rokonság gyökerét, alapját?

Mk 3,20–35 ■ „Ismét egybegyűlt a sokaság, annyira, hogy még csak nem is ehettek. Amint ezt az övéi meghallották, eljöttek, hogy megfogják, mert azt mondták, magánkívül van...”

Megérkeztek a testvérei és az ő anyja. Kívül megállva, beküldtek hozzá, hívták őt. Sokaság ült körülötte, amikor mondták neki: Íme anyád és a testvéreid ott kinn keresnek téged. Ő pedig felelt nekik: Ki az én anyám, vagy kik az én testvéreim? Ezután ránézve a körös-körül ülőkre, mondta: Íme az én anyám és az én testvéreim! Mert aki Isten akaratát cselekszi, az nekem fi-testvérem, nőtestvérem és anyám.”

.....

.....

.....

József előző házasságából született fiai a harmincadik életévén túli Jézust is amolyan fiatalabb öccsüknek tekintették. Ezenkívül lánytestvérei, illetve féltestvérei is voltak Jézusnak, ők Mária és József gyermekei lehettek (vö. Mt 1,25). Jézus ebben az időben galileai szolgálatának igen munkaigényes szakaszát élte, reggeltől estig prédikált, betegeket gyógyított, és a legkülönbé-
lébb igényekkel keresték meg az emberek. Szinte sem enni, sem pihenni nem tudott. Éjszakáit is gyakran virrasztással, imával töltötte. Testvéreire is hathattak az írástudók vádjai, melyek szerint Jézus Sátán hatalmával űzi ki az ördögöket. A Jézus szemé-
lye körül kialakult megosztottság, illetve az, hogy Jézus szembe mert helyezkedni az írástudók véleményével, aggodalommal töltötte el a testvéreit. Nem értették, miért vállal ekkora kocká-
zatot, életveszélyt az emberekért végzett szolgálata során.

„József fiai nem rokonszenveztek Jézus munkájával. Megdöbbenéssel és aggodalommal fogadták a tetteiről szóló híreket. Hallották, hogy egész éjszakákat szánt imádkozásra, a nap folyamán pedig hatalmas tömeg követte, és még evésre sem hagyott magának időt. A barátai is aggódtak, hogy kimerül a szakadatlan munkától, s nem tudták mire vélni a farizeusok iránti magatartását, néhányan pedig attól féltek, hogy megzavarodik az elméje. Fivérei hallottak arról is, hogy a farizeusok azzal vádolták Jézust: Sátán hatalmával űzi ki a démonokat. Érzékenyen érintette őket a Jézussal való rokonságuk miatt kapott szemrehányás. Tudták, hogy szavai és cselekedetei milyen hatással voltak az emberekre, és nemcsak megriadtak bátor kijelentéseitől, de fel is háborodtak azon, ahogyan az írástudókat és farizeusokat nyilvánosan leleplezte. Elhatározták, hogy vagy meggyőzik, vagy rákényszerítik az efféle munkálkodás beszüntetésére. Rávettek Máriát, hogy csatlakozzon hozzájuk, mert azt gondolták, Jézust az édesanyja iránti szeretet elővigyázatosságra bírja.”

(Ellen G. White: *Jézus élete*, Kik az én testvéreim? c. fej.)

3 Hogyan próbálták lerombolni a farizeusok Jézus csodáinak, gyógyításainak emberekre gyakorolt hatását? Miként leplezte le Jézus állításaik logikátlanságát? Miért beszélt ennek az esetnek a kapcsán a Szentlélek elleni bűnről?

Mk 3,22–29 ■ „Az írástudók pedig, akik Jeruzsálemből jöttek, azt mondák, hogy Belzebub* van vele, és az ördögök fejedelme által úzi ki az ördögöket.

Ő pedig magához szólítva azokat, példázatokban mondta nekik: Sátán miként tud Sátánt kiűzni? Ha egy ország önmagában meghasonlik, meg nem maradhat az az ország. Ha egy ház önmagában meghasonlik, meg nem maradhat az a ház. Ha Sátán önmaga ellen támadt, akkor meghasonlott, és nem maradhat meg, hanem vége van. Nem rabolhatja el senki az erőtől kincseit, bemenvén annak házába, hanemha előbb az erőt megkötözi, és azután rabolja ki annak házat. Bizony mondom nektek, hogy minden bűn megbocsáttatik az emberek fiainak, még a káromlások is mind, amelyekkel káromlanak: de aki a Szentlélek ellen szól káromlást, nem nyer bocsánatot soha, hanem örök kárhozatra méltó. Mivelhogy ezt mondták: tisztátalan lélek van benne.

.....

.....

.....

.....

.....

---

* A *Baal-Zebul* név jelentése: „Baal, a herceg/uralkodó”, míg a feltehetően torzult formában használt *Baal-Zebub* jelentése: „legyek ura”. Az Újtestamentumban Sátán egyik elnevezése.

Miután az írástudók nem tudták elvitatni Jézus csodáinak, hatalmának tényét, féltékenységből és a nép előtti tekintélyük fenntartásához hatalmának forrását próbálták sötét színben feltüntetni. Annyira elvakította értelmüket és lelkiismeretüket a Jézus iránti gyűlölet, hogy önmaguknak is ellentmondva, logikátlan vádakat hoztak fel ellene. Figyeljük meg Jézus érvelését, mennyire egyszerűen és világosan leplezi le ellenségei állításainak képtelenségét! Emellett hogyan próbálta világossá tenni gyógyításainak isteni eredetét a körülötte lévő sokaság számára.

„A farizeusok, akiket erre Krisztus figyelmeztetett, maguk sem hitték el a Jézus ellen felhozott vádat. Mégsem akadt egy sem a rangos emberek között, aki a Megváltóhoz közeledett volna. Szívükben hallották a Lélek hangját, amely Izráel Felkentjének jelenti ki Jézust, és arra készíti őket, hogy vallják magukat a tanítványainak. Jézus jelenlétének fényében felismerték szentségtelen voltukat, és kívánták az igazságot, amelyre maguk nem tudtak eljutni. Csakhogy miután visszautasították Őt, túlságosan megalázó lett volna számukra, hogy Messiásként fogadják el.

Miután a hitetlenség útjára léptek, túl büszkék voltak ahhoz, hogy belássák tévedésüket. Elszántan, erőszakosan vitatták a Megváltó tanítását, hogy ne kelljen belátniuk az igazságot. Hatalmának bizonyítékai felbőszítették őket. Nem akadályozhatták meg az Üdvözítőt csodatételeiben, nem hallgattathatták el, de minden tőlük telhetőt megtettek, hogy félreértelmezzék, meghamisítsák szavait. Isten Lelke mégis követte őket, és számos akadályt kellett emelniük, hogy ellenálljanak erejének. A leghatalmasabb Közvetítő küzdött értük, aki csak befolyásolhatja az emberi szívet, de ők nem engedtek.

Nem Isten vakítja meg az embereket, nem Ő keményíti meg a szívüket. Ő világosságot küld, hogy kijavíthassák hibáikat, és biztos útra vezeti őket. Ennek a világosságnak

az elvetése miatt vakul meg a szem, keményedik meg a szív. A folyamat sokszor fokozatos, szinte észrevehetetlen. Az ember Isten ígéjéből kapja a világosságot, szolgálai vagy Lélekének ereje által – ám ha ezt a fénysugarat nem veszi figyelembe, a lelki felfogás részben eltompul, és a világosság következő megnyilatkozását kevésbé tisztán érzékeli. Így sűrűsödik a sötétség, míg végül is éjszaka lesz a lélekben. Ez történt a zsidó vezetőkkel is. Meggyőződtek a Krisztust kísérő isteni erőről, de hogy ellenállhassanak az igazságnak, a Szentlélek munkáját Sátánnak tulajdonították. Ezzel tudatosan választották a csalást, alávetették magukat Sátánnak, és ettől fogva már a gonosz befolyásolta őket.” (Ellen G. White: *Jézus élete, Kik az én testvéreim?* c. fej.)

4 Hogyan szemléltette Jézus a magvető példázata által, hogy miként próbálja Isten megalapozni az ő országát emberi szívekben? Mi az oka annak, hogy csak kevesek életében valósulnak meg Isten országának alapelvei? Saját magunkra vonatkozóan is próbáljuk megállapítani, hogy lelki növekedésünk tekintetében melyik „talajtípus” jellemző ránk jelenleg?

Mk 4,1-30 ■ „Ismét kezdett tanítani a tenger mellett. Nagy sokaság gyűlt hozzá, úgy, hogy Ő a hajóba lépve, abban ülve a tengeren [szólt hozzájuk], az egész sokaság pedig a tenger mellett, a földön helyezkedett el. Sokat tanította őket példázatokban.

Ezt mondta nekik: ...Íme, a magvető kiment vetni. Történt vetés közben, hogy némely az út mellé esett, és eljöttek az égi madarak, megették őket. Némely pedig köves helyre esett, ahol nem sok földje volt, így hamar kikelt, de mivel nem volt mélyen a földben, amint fölkel a nap, elsült. Mivel nem volt gyökere, elszáradt. Némely pedig a

tövisek közé esett, és azok felnövekedve megfojtották, így nem hozott gyümölcsöt. Némely pedig jó földbe esett, hozott növekedő és bővülködő gyümölcsöt. Némely hozott harmincannyit, némely hatvanannyit, némely pedig százannyit. És mondta nekik: Akinek van füle a hallásra, hallja!...

Mondta nekik: Nem értitek ezt a példázatot?... A magvető az igét hinti. Az útfélen valók azok, akiknek hirdetik az igét, de mihelyet hallják, azonnal eljön Sátán és kiragadja a szívükbe vetett igét. Hasonlóképpen a köves helyre vetettek azok, akik mihelyt hallják az igét, mindjárt örömmel fogadják, De nincs bennük gyökere, hanem ideig valók. Ha azután nyomorúság vagy háborúság támad az ige miatt, azonnal megbotránkoznak. A tövisek közé vetettek pedig azok, akik az igét hallják, de a világi gondok és a gazdagság csalárdsága és egyéb dolgok kívánása közbejövén, elfojtja az igét, így gyümölcstelen lesz. A jó földbe vetettek pedig azok, akik hallják az igét és beveszik, majd gyümölcsöt teremnek, némely harmincannyit, némely hatvanannyit, némely százannyit.”

.....

.....

.....

Jézus szolgálatának mintegy félidejéhez érkezve igen népszerű lett főként a Galilea településein élő, egyszerű emberek körében. Nap mint nap tapasztalva a Megváltó csodáit, gyógyításait, sokakban ott élt a reményteljes várakozás: hamarosan sor kerül Jézus dicsőséges messiási országának megalapítására. Krisztus most elérkezettnek látta az időt, hogy mindenki számára nyilvánvalóvá tegye országa alapelveit, felépülésének lelki törvényszerűségeit, a természetből vett egyszerű példák által.

„A magvető az ígét hinti. Krisztus azért jött, hogy elhintse a világban az igazság magvait. Az útfélre vetett mag Istennek a figyelmetlen hallgató szívébe hulló igéjét példázza. Emberek és állatok lábával keményre taposott úthoz hasonlít az a szív, amely a világ kufárkodásának, élvezeteinek és bűneinek országútvá lett. Az önző céloktól és bűnös szenvedélyektől átítatott szívet megkeményíti »a bűn csarlárdsága« (Zsid 3,13)... A köves talajjal jelképezett emberek nem látják, milyen rettenetes dolog a bűn. Szívüket nem alázta meg a büntudat. Ez az embercsoport könnyen meggyőzhető, és tagjai nagyszerű hívőknek látszanak, de vallássosságuk csak felszínes... A köves talajjal jelképezett hallgatók Krisztus helyett önmagukra támaszkodnak. Jó cselekedeteikben és jó indítékaikban bíznak. Nem az Úr, sem hatalmának ereje az erősségük, hanem a saját igazságuk... A tövisek közé esett mag azokat a hallgatókat jelképezi, akiknél az evangélium magva sokszor tövises és kártevő gyomnövények közé hull. Ha nem történt erkölcsi átalakulás az ember szívében, ha régi szokásait, életformáját és bűnös életét nem hagyja el, ha nem távolítja el lelkéből a sátáni tulajdonságokat, azok elfojtják a termést... Ha nem győzzük le bűneinket, akkor bűneink győznek le minket. Ha az ember nem Krisztusból táplálkozik, lelki élete elpusztul... Nem Krisztus útját járják, és életükben, amelyet nem hat át Krisztus hatalma, az önző »én« jellemvonásai mutatkoznak meg. Szolgálatukat az uralomvágy és a megtéretlen szív durva, csúf vonásai rontják meg. Ez a keresztény szolgálat eredménytelenségének egyik fő oka. A jó talajhoz hasonlító hallgatók, miután hallották az ígét, megtartják azt. Sátán minden gonosz eszközével sem képes elragadni tőlük. A tiszta szív enged a Szentlélek befolyásának. Megvallja bűneit, és érzi, hogy szüksége van Isten irgalmára és szeretetére. A jó szív: hívő szív, amely hisz Isten szavában.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A magvető kiment vetni c. fej.)

5 Hogyan szemléltette Jézus Isten országának a szinte megfoghatatlan kezdetét, majd annak a kiteljesedését, a földbe vetett mag példázatával?

Mk 4,26–29 ■ „Úgy van Isten országa, mint amikor az ember beveti a magot a földbe. Alszik és fölkel éjjel-nappal, a mag pedig kihajt és felnő, maga sem tudja, miképpen. Mert magától terem a föld, először füvet, azután kalászt, azután teljes búzát a kalászban. Mihelyt pedig a gabona arra való, azonnal sarlót ereszt reá, mert az aratás elérkezett.”

.....

.....

.....

„A magról szóló példázat tanúsítja Isten munkáját a természetben... A magban élet van, a talajban erő, de ha a végtelen Hatalom nem munkálkodik éjjel és nappal, a mag nem hozna termést... Csak Isten Lelke által lesz az ige »élő és ható«, örök életre megújító hatalommá. Ezt akarta Krisztus megértetni a tanítványaival. A mag kicsírázása a lelki élet kezdetét ábrázolja: a növény növekedése pedig a keresztény növekedés csodálatosan szép példája. A keresztény életben való fejlődés éppen olyan csendes, észrevétlen, ugyanakkor állandó is, mint a növény növekedése. A fejlődés minden szakaszában tökéletes lehet életünk. Ha Isten szándéka valóra válhat bennünk, akkor állandóan előre haladunk. A megszentelődés az egész élet munkája... »Mihelyt pedig a gabona arra való, azonnal sarlót ereszt reá, mert az aratás elérkezett.« Krisztus sóvárogva várja, hogy képmása megmutatkozzék egyházában. Krisztus akkor jön el népéért, ha hívei tökéletesen tükrözik majd jellemét.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Amíg a magból termés lesz c. fej.)

6 Hogyan szemléltette Jézus a mustármag példázatával, hogy Isten országa először szemmel alig látható, de később mindenki számára láthatóan kiteljesedik?

Mk 4,30–34 ■ „Mihez hasonlítsuk Isten országát? Avagy milyen példával szemléltessük azt? Hasonló a mustármaghoz, amely mikor a földre vettetik, minden földi magnál kisebb, de amikor felnő, minden veteménynél nagyobb lesz, nagy ágakat hajt, úgy, hogy árnyéka alatt fészket rakhatnak az égi madarak. Sok ilyen példázattal hirdette nekik az igét, hogy megérthessék. Példázat nélkül pedig nem szólt nekik, de maguk között a tanítványok számára mindent megmagyarázott.”

.....

.....

.....

„Több mustárfaj is él Izráelben, de a kutatók feltételezik, hogy a Bibliában mustár néven szereplő növény a fekete mustár (*Brassica nigra*)... Egynyári növényként abból az apró (1 mm-es) magból egyetlen vegetációs időszak, vagyis néhány hónap alatt, a kelet-galileai bazalttakarón két-három méter magas növény fejlődik... Szára őszre karvastagságú lesz, és kisebb madarak szívesen látogatják magjáért, amely kedvenc csemegéjük.” (Fráter Erzsébet: *A Biblia növényei*, Scolar Kiadó, Budapest, 166–167. o.)

„Több ismert utazó is említi naplójában, hogy Galileában lómagasságú mustárbokrokkal találkoztak. Karvastagságú, elfásodó törzséből elágazó 5-8 cm átmérőjű erős ágai és sűrű lombzata madárfészkek építésére is kiválóan alkalmas.” (Kereszty Zoltán: *„Nézzétek a mezők liliomait...”*, MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete, Budapest, 1998, 136. o.)

„A zsidók azt gondolták, hogy Isten országa úgy jön létre, mint a világ országai. Kívülről ható intézkedésekkel akarták elérni igaz életet. Módszereket és terveket dolgoztak ki erre vonatkozóan. Krisztus pedig olyan elvet vés az emberi lélekbe – az igazság és az igazságosság elvét –, amellyel legyőzi a tévelygést és a bűnt.

A mustármag, amelyből óriási növény fejlődik, a legkisebb magvak egyike... Krisztus országa is gyengének és jelentéktelennek látszott indulásakor. A földi birodalmakhoz viszonyítva a legkisebbnek tűnt. A világ uralkodói szemében nevetséges volt, hogy Krisztus királynak mondja magát. A követőire bízott nagyszerű igazságok azonban mennyei erővel ruházták fel azt a birodalmat, amelyről prédikáltak. És milyen rohamosan nőtt, milyen messzire terjedt a befolyása!...

A kegyelem is ilyen kicsiben kezdi munkáját az emberi szívben. Elhangzik egy szó, bevilágít egy fénysugár a lélekbe, olyan hatás éri, amely új életet sarjaszt. Ki mérheti fel a kegyelem munkájának gyümölcsseit?... Ma, az utolsó nemzedék idején, a mustármagról szóló példázat diadalmasan és teljesen megvalósul.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Hasonló a mustármaghoz c. fej.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

A tenger lecsendesítése, gyógyítások, Jézus Názáretben

(Márk 4,35-6,13)

1 Milyen tapasztalatot szereztek a tanítványok a háborgó tengeren átéltek nyomán? Mire figyelmeztet és bátorít ez bennünket is? (Mk 4,35-41)

Mk 4,37-40 ■ „Akkor nagy szélvihar támadt, a hullámok pedig becsaptak a hajóba, annyira, hogy már-már megtelt. Ő pedig a hajó hátulsó részében a fejaljon aludt. Fölkeltek őt és mondták neki: Mester, nem törődsz vele, hogy elveszünk? Ő felkelvén megdorgálta a szelet, és mondta a tengernek: Hallgass, némulj el! Elállt a szél, és lett nagy csendesség. Mondta ekkor nekik: Miért vagytok ilyen félnékek? Hogy van, hogy nincs hitetek?”

.....

.....

.....

.....

Sokat tanulhatunk ebből a történetből, mind Jézus, mind a tanítványok veszélyben, megpróbáló helyzetben tanúsított magatartásából.

„A Megváltó kiszabadult a sokaság nyomása alól, fáradtságtól, éhségtől gyötörtén ledőlt a hajó hátuljában, és hamarosan elaludt. Csendes, kellemes este volt, nyugalom honolt a tavon. Hirtelen azonban sötétség borította be az eget, vad szél söpört le a hegyek katlanjaiból a keleti part-ra, és a tavon szörnyű vihar támadt... »Mester, nem törődsz vele, hogy elveszünk?« (Mk 4,38) Hogyan pihenhet oly nyugodtan, amikor ők veszélyben vannak, s a halállal tusakodnak? Kiáltásuk felébreszti Jézust... Szívből felé fordulnak, s kiáltják: »Uram, ments meg minket, mert elveszünk!« (Mt 8,25). Soha nem hangzott fel ez a segélykiáltás úgy, hogy ne talált volna meghallgatásra.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Hallgass, némulj el!” c. fej.)

Jézus a vihar lecsendesítése után a tanítványaihoz fordulva szomorúan kérdezte: „Miért vagytok ilyen félénkek? Hogy van, hogy nincs hitetek?” Nem kárhozzátja őket, csak fájlalja, hogy azok után a csodák után, amiket láttak, nem hisznek benne, félnek jelenlétében a veszélytől. Pedig nem süllyedhet el az a hajó, ahol a Mester jelen van.

Nekünk is szól Jézus szava: Miért félünk, miért nincs hitünk? Elfeledkezünk arról a sok-sok tapasztalatról, amelyeket korábban szereztünk vele? Hányszor szabadított meg, tett csodát az életünkben! Ezeknek megtapasztalása hivatott arra, hogy hitünket erősítse, hogy az előttünk álló próbákban ne fogyatkozzon el a hitünk, hanem bízunk abban a Jézus Krisztusban, aki „tegnap, ma és örökké ugyanaz” (Zsid 13,8). Biztonságban lehetünk a legnagyobb viharban is, ha Ő a „hajónkon” van. És csak rajtunk múlik, hogy ott van-e, Ő mindig ott szeretne lenni.

Az is elgondolkodtató, hogy Jézusban ebben a helyzetben is béke volt, nem félt. Nem azért, mert a saját isteni hatalmában bízott, hiszen Ő azt letette földre jövetelekor. A mennyei Atyában bízott, teljes ráhagyatkozással, ezért volt béke a szívében

mindenkor, a legveszedelmesebb körülmények között is. Ezt a békét mi is elnyerhetjük, ha állandó összeköttetésben maradunk vele.

„Ahogyan Jézus hittel pihent Atyja gondviselésében, úgy kell nekünk megpihennünk Megváltónk gondoskodásában. Ha a tanítványok bíztak volna Őbenne, békében maradtak volna. A veszedelemben tanúsított félelmük megmutatta hitetlenségüket. Abbeli erőfeszítésükben, hogy megmeneküljenek, megfeledeztek Jézusról, s csak akkor fordultak Hozzá, aki segíthet rajtuk, amikor magukban már nem bízhattak. Milyen gyakran szerzünk a tanítványokéhoz hasonló tapasztalatot! Amikor a kísértés vihara kitör, rettentő villámok cikáznak, a hullámok átcsapnak rajtunk, mi egyedül küszködünk a viharral, mert elfelejtjük, hogy Valaki segíthet. Saját erőnkben bízunk, míg reményünk porba hull, s már-már elveszünk. Akkor eszünkbe jut Jézus, és ha Őt hívjuk, hogy mentsen meg, nem kiáltunk hiába. Bár szomorúan megrója hitetlenségünket, önbizalmunkat, sohasem tagadja meg a szükséges segítséget. Legyünk szárazföldön vagy vízen, ha Megváltónk szívünkben él, nem kell félnünk. Élő hitünk az Üdvözítőben lecsendesíti az élet tengerét, és Ő olyan módon szabadít meg a vészből, ahogy azt a legjobbnak ítéli.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Hallgass, némulj el!” c. fejelet)

Minden élethelyzetben forduljunk azonnal Őhöz tanácsért, vezetésért, védelemért, Ő hallja és válaszol is a kiáltásunkra: „Ne félj, mert én veled vagyok”, és „megmutatja az utat, melyet válasszunk”, „füleink meghallják a kiáltó szót: ez az út, ezen járjatok”. És ha azt az utat választjuk, amelyet mutat, és azt tesszük, amire késztet, akkor meg fogjuk látni, hogy a legnehezebb próbák és élethelyzetek is áldásul vannak az életünkben.

2 Miért gyógyította meg Jézus az ördögöst, annak ellenére, hogy szavaival elutasította Őt? (Mk 5,1–20)

Mk 5,2–20 ■ „Amint a hajóból kiment, azonnal elébe ment egy ember a sírboltokból, akiben tisztátalan lélek volt, akinek lakása a sírboltokban volt, és már láncokkal sem tudta őt senki sem lekötni... Mikor Jézust távolról meglátta, odafutamodott, és elé borult. Fennhangon kiáltva mondta: Mi közöm neked teveled, Jézus, a magasságos Isten Fia? Az Istenre kényszerítlek, ne kínozz engem! (Mert ezt mondta neki: Eredj ki, tisztátalan lélek ez emberből!)... Mikor pedig a hajóba beszállt, a volt ördögös kérte őt, hogy vele lehessen. De Jézus nem engedte meg neki, hanem mondta neki: Eredj haza a tiédhez, és jelentsd meg nekik, mely nagy dolgot cselekedett veled az Úr, mint könyörült rajtad. El is ment, és kezdte hirdetni a Tízvárosban, mely nagy dolgot cselekedett vele Jézus, és mindnyájan elcsodálóztak.”

.....

.....

.....

Sokszor az ember nem azt mondja ki, ami a szívében van, de az Úr „minden szívbe belát és minden emberi gondolatot jól ért” (1Krón 28,9). „Nem azt nézi, amit az ember, mert az ember azt nézi, ami szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.” (1Sám 16,7) Ez az ember vágyódott a szabadulásra, de az „erős fegyveres” szigorú fogságban tartotta. Ám eljött a „még erősebb fegyveres”, és kiszabadította a megkötözött foglyot.

Ilyen fogságban, a bűn fogságában vagyunk és vergődünk mindannyian, míg csak Jézus meg nem törí életünkben a bűn, a rossz szokások hatalmát. Hányszor próbálkoztunk saját erőből,

de a vége ennek mindig kudarc. Ha azonban „a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek” (Jn 8,36). Milyen bátorító, hogy nincs az a megkötözöttség, amiből Ő ne tudna megszabadítani bennünket.

Máté evangéliuma két megszállotról beszél (Mt 8,28–29), míg Márk és Lukács csak egyről. Valószínűleg az a magyarázata ennek, hogy a kettő közül az egyik volt különösen kegyetlen, ezért Márk és Lukács elbeszélése róla szól, említés nélkül hagyva a másik megszállottat.

„Nehezen váltak el a Megváltótól... Oly hosszú ideig voltak kirekesztve a társadalomból, hogy ez látszólag alkalmatlanná tette őket a Jézustól kapott munkára. De amint Ő megmutatta kötelességüket, készek voltak engedelmessé válni. Nemcsak saját házanépüknek és szomszédaiknak szóltak Jézusról, hanem bejárták Dekapoliszt,* s mindenütt hirdették megmentő hatalmát, és elmondták, hogyan szabadította meg őket a démonoktól. **E munkával nagyobb áldásban részesülhettek, mint ha csupán a maguk javára Őmellette maradtak volna. Az üdvösség jó hírének terjesztésében végzett munkálkodás visz közel a Megváltóhoz.**

A két meggyógyított ördögös volt az első misszionárius, akiket Krisztus elküldött, hogy hirdessék az evangéliumot Dekapolisz vidékén. Ezek az emberek csak néhány percig részesülhettek abban a kiváltságban, hogy hallhatták Krisztus tanítását. Jézus ajkáról egyetlen beszéd sem jutott fülkébe. Nem tudták úgy tanítani az embereket, ahogyan a tanítványok, akik nap mint nap Krisztussal voltak. Ám személyükben hordozták annak bizonyítékát, hogy Jézus a Messiás. El tudták mondani, amit ismertek, maguk láttak,

---

* A Jordántól keletre volt az úgynevezett Dekapolisz (Tízváros) szövetségének a területe. E hellenizált városok lakossága többnyire pogányokból állt.

hallottak Krisztus erejéből. Ezt mindenki megteheti, akinek szívet érintette Isten kegyelme... Ez az a bizonyágtétel, melyre Urunk hív, és amelynek hiányában a világ elvész... Olyan lelkek, akik Sátán eszközeivé alacsonyodtak, Krisztus ereje által az igazság küldötteivé alakulnak át, és Isten Fia elküldi őket, hogy elmondják, »mely nagy dolgot cselekedett veled az Úr, és mint könyörült rajtad« (Mk 5,19).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Hallgass, némulj el!” c. fej.)

Gadara lakói, amikor tudomást szereztek arról, hogy az ördögöst megszálló démonok a disznónyájba mentek, és azok a vízbe rohanva megfulladtak, kérték Jézust, hogy hagyja el a területüket. Jézust elküldték, de Ő nem hagyta magukra őket. Gondoskodott eszközről, hogy szíveiket megérintse. A megszállottságból meggyógyult ördögösök személyes bizonyágtételének olyan hatása volt rájuk, hogy „amikor Jézus visszatért, a nép örömmel fogadta őt, mert mindnyájan várták őt” (Lk 8,40).

Így tesz Isten minden emberrel. Nem adja fel a megmentésünkért vívott küzdelmet. Ha az egyik módot visszautasítjuk, más formában közeledik. Egészen addig, amíg valaki végleg meg nem keményíti szívet. „Hát türelmetlen-e az Úrnak lelke?” (Mik 2,7) De soha nem erőlteti jelenlétét az emberre. Arra vár, hogy kitartó, szívünkön végzett munkája nyomán felfakadjon bennünk a jelenléte utáni vágy, és örömmel várjuk Őt.

További kérdések: Kik lesznek Krisztus kegyelmének legbuzgóbb hirdetői? Miért?

3 Miért gyógyult meg a Jézus ruháját érintő asszony? Van-e gyógyító, megmentő hatalma a hitnek?

Mk 5,25-34 ■ „Egy asszony, aki tizenkét év óta vérfolyásos volt, és sok orvostól sokat szenvedett, minden vagyonát magára költötte, de semmit sem javult, sőt inkább még

rosszabbul lett, amikor Jézus felől hallott, a sokaságban hátulról kerülve, illetve a ruháját. Mert ezt mondta: Ha csak a ruháit illelhetem is, meggyógyulok. Vérének forrása azonnal kiszáradt, és megérezte testében, hogy kigyógyult bajából. Az asszony pedig tudva, hogy mi történt vele, félve és remegve ment oda, elébe borult, és elmondott neki mindent igazán. Ő pedig mondta neki: Leányom, a te hited megtartott téged. Eredj el békével, és gyógyulj meg a te bajodból!”

.....

.....

.....

„A Megváltó meg tudta különböztetni a hit érintését a figyelmetlen tömeg véletlen lökdösődésétől... Elvágta a babona lehetőségét, hogy pusztán ruhájának érintéséből gyógyító erő származna. A gyógyulás nem a Vele történt külső érintkezésből eredt, hanem a hitből, ami megragadta isteni erejét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hit érintése c. fejelet)

„Az asszony hittel érintette meg Jézus ruháját. Önmagában a hit nem rendelkezik gyógyító erővel. Viszont a hit az embert cselekvésre készíti, ösztönzi, hogy Jézushoz, a nagy Orvoshoz forduljon, akié minden hatalom, aki meg tud minket tartani, gyógyítani. A hit... nagy áldás, szem, mely lát, fül, mely hall, láb, mely fut, kéz, mely megragad. A hit eszköz, nem pedig cél.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 171. o.)

„Az ilyen hit mellett Jézus nem mehetett el szó nélkül. A vigasztalás szavaival akart fordulni az alázatos asszonyhoz, melyek öröm kútforrását jelentik majd számára, és

ezek a szavak áldást jelentenek követőire is az idők végezetéig... Jézus, miután meggyógyította az asszonyt, arra vágyott, hogy az ismerje el a kapott áldást. Az evangélium által felkínált ajándékokat nem lopva, titokban kell élveznünk. Ezért hív az Úr, hogy valljuk meg jóságát. »Ti vagytok az én tanúim, így szól az Úr, hogy én Isten vagyok.« (Ésa 43,12) Krisztus hűségének megvallása a menny választott eszköze, mellyel bemutathatjuk Őt a világnak. Méltányolnunk kell kegyelmét, melyet a hajdani szent emberek által ismertetett meg, de ennél is hatásosabb a saját tapasztalatunkról bizonyosságot tenni. Isten tanúi vagyunk, ha isteni erő munkálkodása nyilvánul meg bennünk. Mindenkinek a másokétól különböző élete van, tapasztalatai is eltérőek a többiekétől. Isten azt szeretné, ha saját egyéniségünk jegyeit viselő dicséret szállna fel Őhöz. Az Ő kegyelme dicsőségének, magasztalásának ilyen értékes elismerése, ha krisztusi étellel párosul, ellenállhatatlan erőt jelent a lélekmentő munkában.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hit érintése c. fejelet)

4 Mire akarja irányítani figyelmünket az Úr a legnehezebb, legkilátástalanabb helyzetekben is Jairus története által?

Mk 5,22-42 ■ „Ímé, eljött a zsinagógafők egyike, névszerint Jairus, és meglátván őt, lábához esett, igen kérte őt, mondván: Az én leánykám halálán van, jöjj, vedd rá kezedet, hogy meggyógyuljon és éljen. El is ment vele, és követte őt nagy sokaság, összeszorították őt... Amikor még beszélt, odajöttek a zsinagóga fejétől, mondván: Leányod meghalt, mit fárasztod tovább a Mestert? Jézus pedig, amint hallotta a beszédet, amit mondtak, azonnal mondta a zsinagóga fejének: Ne félj, csak higgy!... Odamenve a

házhoz, mondta nekik: Mit zavarogtok és sírtok? A gyermek nem halt meg, hanem alszik... – Megfogva a gyermek kezét, mondta neki: Talitha, kúmi!* – ami ezt jelenti: Leányka, kelj fel! A leányka azonnal fölkel és járt, mert tizenkét esztendő volt. És nagy csodálkozással csodálkoztak.”

.....

.....

.....

Jairus kétségbeesve, egyedüli reményként Jézushoz fordul segítségért. „Igen kérte” Jézust, szinte sürgette, hiszen leánya haldoklott. Jézus azonnal el is indul, de a tömeg szorításában csak lassan tud haladni. És a lassú menetben egyszer csak a vér-folyásos asszony érinti Jézus ruháját, és Ő megáll, beszél az asszonnyal. Mit érezhetett Jairus! Siessen Jézus, mert ha késlekedik, lehet, hogy már késő lesz. És valóban, eközben érkezik a hír egy követ által: „Leányod meghalt, mit fárasztod tovább a Mestert?” Mi játszódhatott le Jairusban? Jézus elkésett! Azonban az Ige egyértelműen mondja, hogy a késlekedés vagy kapkodás ránk, emberekre jellemző, Ő azonban sohasem cselekszik hamarabb, mint amikor ott van a közbeavatkozás ideje, de nem is késlekedik: „az én szabadításom nem késik” (Ésa 46,13). Az ember kiélezett, nehéz helyzetben úgy gondolkodik, hogy Istennek már cselekednie kellene, sürgetnének is Őt, ahogy a zsoltáros mondja: „Isten, az én szabadításomra, Uram, az én segítségemre siess!... Ó, Isten, segítségem és szabadítóm vagy te, Uram, ne késél!” (Zsolt 70,2–6) Azonban ha hittel várunk Őrá, tapasztalni fogjuk, hogy a legmegfelelőbb pillanatban

---

* Arám nyelven szólította meg, amely a köznyelv volt akkor Galileában. Az arám a héber nyelvhez igen közel áll, szintén a sémi nyelvcsaládhoz tartozik.

avatkozik be az eseményekbe. Lehet, hogy más fog bekövetkezni, mint amit szeretnénk, de biztosak lehetünk abban, hogy örök javunkra, a legtökéletesebben és a megfelelő időben cselekszik. Lehet, hogy majd csak a mennyben értjük meg életünk bizonyos eseményeit. De meg fogjuk látni, hogy Ő sohasem késett el!

„Mindaz, ami meghökkentett bennünket Isten gondviselésében, az eljövendő világban világossá válik. A nehezen érthető dolgokra ott magyarázatot találunk. A kegyelem titkai feltáruznak előttünk. Ahol véges elménk csak zavart és megszegett ígéreteket fedezett fel, ott a legtökéletesebb és legszebb összhangot látjuk meg. Akkor megértjük, hogy a legsúlyosabb tapasztalatainkat a végtelen szeretet rendelte el. Amikor felismerjük gyengéd gondoskodását, és hogy minden dolgot javunkra fordított, kibeszélhetetlen és dicsőséges öröm tölt el bennünket.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, Élet az édeni otthonban c. fej.)

Azonban sokszor már ebben az életben is tapasztaljuk, hogy Ő a legmegfelelőbb időben cselekedett, és nagyobb tapasztalatot adott, mint ha a mi elképzelésünk szerint cselekedett volna. Jairus is mennyivel nagyobb csodát élt így át, hogy a már meghalt kislányát támasztotta fel Jézus, és nem „csak” meggyógyította.

„Mindenki számára, aki el akarja érni Isten vezető kezét, az a legmélyebb csüggedés órája, amikor a legközelebb van az isteni segítség. Később hálásan tekint vissza útjának leg-sötétebb szakaszára. »Meg tudja szabadítani az Úr a kegyeseket a kísértésekből.« (2Pt 2,9) Ő minden kísértésből és próbából erősebb hittel, gazdagabb tapasztalatokkal fogja kihozni az embert.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Lázár, jöjj ki! c. fej.)

Jézus első szava a tragikus hír hallatán hozzánk is, mindannyiunkhoz szól: „Ne félj, csak higgy!” Tudja, mennyire jellemző ránk a félelem a kilátástalannak tűnő helyzetekben, és vágyódnunk arra, hogy vigasztaljon bennünket, hogy ne féljünk, ahogy Jeremiás próféta is kérte: „Közelegj hozzám, amikor segítségül hívlak téged, mondd: Ne félj!” (Jer sir 3,57) Ezért mindig így biztat bennünket. „Ne félj, mert én veled vagyok.” „Mivel én vagyok Urad, Istened, aki jobb kezedet fogom, és aki ezt mondom neked: Ne félj, én megsegítlek!” (Ésa 41,10.13) Jusson eszünkbe Jézus hozzánk is intézett szava minden nehéz helyzetben!

5 Hogyan fogadták Jézust, hogyan viszonyultak hozzá, amikor hazájába, Názáretbe ment?

Mk 6,1-6 ■ „Kiment onnét, ment az ő hazájába, és követék őt tanítványai. Amint eljött a szombat, tanítani kezdett a zsinagógában, és sokan, akik őt hallották, elálmélkodtak, mondván: Honnét vannak ennél ezek? Mely bölcsesség az, ami neki adatott, hogy ily csodadolgok is történnek általa? Avagy nem ez-e az az ácsmester, Máriának fia, Jakabnak, Józsnak, Júdásnak és Simonnak pedig testvére? Nincsenek-e itt közöttünk az ő nőtestvérei is? És megbotrántkoztak őbenne. Jézus pedig mondta nekik: Nincs próféta tisztesség nélkül csak a maga hazájában, a rokonai között és a maga házában. Nem is tehetett ott semmi csodát, csak néhány beteget gyógyított meg, rájuk vetvén kezét. Csodálkozott azok hitetlenségén. Aztán köröskörül járta a falvakat, tanítva.”

.....

.....

.....

„Gyermek- és ifjúkorában Jézus testvéreivel együtt vett részt az istentiszteleteken a názareti zsinagógában. Bár szolgálata kezdete óta nem volt velük, a rokonai tudták, mi történt azóta vele. Amikor újra megjelent közöttük, érdeklődésük és várankozásuk a legmagasabb fokra hágott... Megnyerő modora és szavainak csodálatos jelentősége olyan erővel ragadta meg hallgatóit, amelyet még sohasem éreztek. Az isteni befolyás hullámai minden akadályt elsöpörték. Mózeshez hasonlóan ők is szemlélték a Láthatatlant. Amint a Szentlélek érintette szívüket, lelkes ámennel válszoltak, és dicsérték az Urat... Kicsoda ez a Jézus? – kérdezték. Ő, aki a Messiás dicsőségét igényelte, egy ács fia volt, és együtt dolgozott műhelyében atyjával, Józseffel. Látták Őt görnyedve menni hegyre föl, völgybe le, ismerték testvéreit, valamint életét és munkáját. Látták, hogyan serdül gyermekből ifjává, ifjúból férfivá. Bár élete szeplőtlen volt, mégsem hitték, hogy Ő a Megígért... Mivel ajtót nyitottak a kételkedésnek, szívük sokkal jobban megkeményedett, mint amennyire előzőleg hirtelen meglágyult. Sátán elhatározta, hogy a vak szemek ne nyíljanak meg azon a napon, a szolgaságban megkötözött lelkek ne bocsáttassanak szabadon. Óriási erővel dolgozott hitetlenségük megerősítésén.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Avagy nem a József fia-e ez? c. fej.)

6 Milyen megbízatással küldte ki Jézus a tanítványait az emberek közé? Milyen módon kellett végezniük a szolgálatukat?

Mk 6,7–13 ■ „Majd magához szólította a tizenkettőt, és kezdte őket kiküldeni kettőnként, és adott nekik hatalmat a tisztátalan lelkeken. Megparancsolta nekik, hogy az útra semmit ne vigyenek egy pálcán kívül: se táskát, se kenyeret, se pénzt az övükben. Kössenek sarut, de két ruhát ne

öltsenek. Mondta nekik: Ha valamely házba bementek, ott maradjatok mindaddig, amíg tovább mentek onnét. Akik pedig nem fogadnak titeket, sem nem hallgatnak rátok, onnét kimenvén, verjétek le a port lábaitokról, bizonyosságul ellenük. Bizony mondom nektek: Sodomának vagy Gomorának tűrhetőbb lesz a dolga az ítélet napján, mint annak a városnak. Kimenvén azért, prédikálták, hogy térjenek meg. Sok ördögöt űztek ki, olajjal sok beteget megkentek és meggyógyítottak.

.....

.....

.....

A tanítványok Jézus közvetlen közelében voltak, hallották nap mint nap tanítását, látták csodáit, az emberekkel való bánásmódját: szelídségét, irgalmát, szeretetét, de határozottságát is. Jézus így képezte ki őket arra a munkára, amelyre elhívta őket. De gyakorlati kiképzésre is szükségük volt, így amíg velük volt, kiküldte őket, hogy tapasztalatot szerezzenek, hogy maguk is tudják követni Jézust az emberekért végzett szolgálatban.

„Jézus maga köré hívta a tizenkettőt, és megparancsolta, menjenek széjjel kettesével a városokba és falvakba. Senkit sem küldött ki egyedül, hanem testvért a testvérral, barátot a baráttal. Így segíthették, bátoríthatták egymást, együtt tanácskoztak, imádkoztak, egyikük ereje kiegészítette a másik gyöngeségét... A legegyszerűbb módon készültek fel az utazásra. Semmit sem tehettek, ami elfordíthatta elméjüket a nagy munkától, vagy bármilyen módon ellenkezést váltóhatott ki, és elzárta volna a további munka lehetőségét. Nem viselhették a vallási tanítók öltözetét, sem olyan ruházatot, külső dolgot, amely megkülönböztette volna őket az

egyszerű parasztoktól... Nem volt szabad szükségtelen üdvözlésre vesztegetniük az időt, vagy hol az egyik, hol a másik házban vendégeskedni. Ám mindenütt el kellett fogadniuk a derék emberek vendégszeretetét, akik olyan szívesen fogadták őket, mintha magát Jézus Krisztust ültetnék asztalhoz.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az első evangélisták c. fej.)

A tanítványokra bízott üzenet lényege a megtérés evangéliumának hirdetése volt. Ennek az üzenetnek kell most is hangzania nagy erővel és hatalommal Jézus eljövetele előtt. Keresztelő Jánoshoz hasonlóan ők is őszinte bűnbánatra, Istenhez való megtérésre hívták az embereket. Ezzel együtt – a Tőle kapott hatalommal – ugyanazokat az irgalmas cselekedeteket cselekedték, amelyeket Jézus. Munkájuk, magvetésük igazi eredményét majd csak pünkösdkor láthatták meg, amikor a Jézus és az általa elvetett magvak kikeltek. Nekünk is így kell most hitben vetni, bízva az ígéletben, hogy ahol vetés van, ott lesz majd aratás is a maga idején.

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

Keresztelő János halála, a kenyérszaporítás csodája, óvás emberi rendelkezéstől

(Márk 6,14–7,23)

I Márk evangélista a többi evangéliumhoz képest részletesebben számol be Keresztelő János halálának körülményeiről. Mit tudunk meg Heródes Antipászról is?

Mk 6,17–20 ■ „Maga Heródes* fogatta el és vettette börtönbe Jánost, Heródiás** miatt, Fülöpnek, az ő testvérének felesége miatt, mivelhogy őt vette feleségül. Mert János azt mondta Heródesnek: Nem szabad neked testvéred feleségével élned.*** Heródiás pedig ólálkodott utána, és meg akarta őt ölni, de nem tehetette. Mert Heródes félt Jánostól, igaz és szent embernek ismerte, oltalmazta, rá hallgatva sok dologban követte, örömet hallgatta őt.”

---

* Heródes Antipászról van szó, aki apja, Nagy Heródes halála után Galileát és Péreát kapta örökségül annak országából. I. e. 4-től i. sz. 39-ig uralkodott e terület felett a rómaiak kegyéből, úgynevezett negyedes fejedelemsként.

** Nagy Heródes unokája volt, Arisztobulosz nevű fiának a leánya. Először apja féltestvérének, Fülöpnek a felesége volt. (Nem tévesztendő össze a Lk 3,1-ben említett Fülöppel, aki i. e. 4-től i. u. 34-ig uralkodott a legészakibb területek fölött.)

*** Heródes Antipász dupla házasságtörést követően vette feleségül Heródiást, akinek ő (apja féltestvéreként) a nagybátyja volt. Heródiás elhagyta miatta a férjét, Heródes Antipász pedig eltaszította addigi feleségét, Aretász arab király leányát (apósa emiatt háborút is indított ellene). Azért is kifogásolható volt e házasság, mert a mózesi törvény tiltotta a közeli rokonok házasságkötését (3Móz 18,16; 20,21).

.....
.....

Arról a Heródes Antipászról van szó, akihez a későbbiekben Pilátus átküldte Jézust, mivelhogy Galilea, ahol Jézus legtöbbet tevékenykedett, az ő területéhez tartozott. Heródes azt kívánta volna, hogy Jézus csodatevőként produkálja magát előtte, és mivel Jézus ezt a kíváncsiságát nem elégítette ki, katonáival együtt kigúnyolta, „semminek állította őt” (Lk 23,6–11). Jézusnak ugyanis egyetlen szava sem volt már ekkor hozzá. Keresztelő János megöletésével Heródes átlépte a Szentlélek elleni bűn határát.

Milyen megdöbbenő, hogy ez a Heródes egykor mintegy a tanítványa volt Keresztelő Jánosnak. Örömet hallgatta őt, és sok dologban követte is. Mivel ilyen kapcsolat volt köztük, Keresztelő János erkölcsi kötelességének tekintette, hogy megintse őt törvénytelen házassága miatt. A gátlástalan Heródiás ettől fogva gyűlölte meg Keresztelő Jánost, és az életére tört.

A történet folytatását és Keresztelő János megöletésének a körülményeit Márk evangéliumának ugyanebben a fejezetében, a 21–29. versben olvashatjuk. Megrendítő történet. Heródiás előző házasságából származó lányának Salome volt a neve, a csaknem kortárs történetíró, Josephus Flavius közlése szerint. A lány kérése mögött Heródiás bosszúvágya volt. Heródes „igen megszomorodott”, amikor a kérést hallotta, „de esküje és a vendégek miatt nem akarta őt elutasítani”. Hóhért küldött hát a börtönbe, hogy Keresztelő János fejét vegye. Ellen G. White így ír erről *Jézus élete* című könyvében:

„A király megdermedt a gondolatra, hogy kioltsa János életét. Mindamellett szavát adta és nem akart ingatagnak vagy hitetlenkedőnek látszani... Vonakodva parancsolta meg, hogy végezzék ki a prófétát.” (179–180. o.)

A lelkiismerete tehát még ekkor is működött, de megtagadta, hogy engedelmeskedjék óvásának, és ezzel átlépte a végső határt. További megkeményedése lett az elháríthatatlan következmény. Később már szinte hidegvérrel, csaknem büszkén vállalta tettét (lásd Mk 6,14.16). Félelmetes példa arra, hogy miképpen lehet eljutni a tanítványságtól a Szentlélek elleni bűn állapotáig.

2 Milyen előzmények után került sor a kenyérszaporítás csodájára?

Mk 6,30–34 ■ „Az apostolok összegyűlekeztek Jézushoz, és elbeszéltek neki mindent, azt is, amiket cselekedtek, azt is, amiket tanítottak. Ő pedig mondta nekik: Jertek el csupán ti magatok valamely puszta helyre, és pihenjetek meg egy kevéssé. Mert sokan voltak a járókelők, és még evésre sem volt alkalmas idejük. Elmentek hajón egy puszta helyre csupán ő maguk. A sokaság pedig meglátta őket, amint mennek, és sokan megismerték őt. Minden városból egybefutottak oda gyalog, és megelőzve őket, hozzá gyűlekeztek. Kimenve Jézus nagy sokaságot látott, és megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok, és kezdte őket sokra tanítani.”

.....

.....

.....

„Krisztus felettébb gyengéd és könyörületes mindenki iránt, aki a szolgálatában állt... [Tanítványai] egész lelkükkel munkálkodtak az emberekért, és ez kimerítette fizikai és szellemi erejüket... Ekkor hallotta meg Jézus Keresztelő János halálhírét is. Ez az esemény élénken elé rajzolta a vé-

get, amely felé maga is haladt... El kellett fordulnia a szüntelen tevékenykedéstől, az emberi szükségletekkel való foglalkozástól... Mielőtt Jézus partot ért volna, a sokaság már várt rá. Ő észrevétlenül kikötött, és egy kis időt tanítványival elkülönülten töltött. A domboldalról letekintett a tömegre. Bár megzavarták, megfosztották nyugalmától, mégsem nehezelt... Visszatért tehát elvonultságából, és egy alkalmas helyet keresett, ahol szolgálhat nekik. A papoktól, vezetőktől nem kaptak segítséget, Krisztusból viszont az élet gyógyító vize áradt... És a nép hallgatta a kegyelem ígését. Olyannak tűnt ez a nap, mintha a menny leszállt volna a földre. És ők teljesen elfeledkeztek arról, hogy mióta nem ettek. Jézus is sápadt volt az éhségtől és a fáradtságtól.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 299–304. o.)

Mi észrevettük-e az emberek szükségleteit, és könyörületességre indul-e szívünk akkor is, ha a körülmények számunkra nem alkalmasak, ha félre kell tenni fáradtságunkat, sürgős munkánkat azért, hogy egy szenvedő ember gondjával foglalkozzunk? Másrészt hitbeli kötelességünknek tekintjük-e, hogy túlfáradás esetén megszakítsuk munkánkat, és időt szenteljünk a fizikai pihenésre, valamint a lelki feltöltődésre?

3 Milyen aktuális tanításokat közvetít nekünk a kenyérszaporítás története?

Mk 6,35-44 ■ „Amikor pedig immár nagy idő volt, hozzá menve az ő tanítványai mondták: Pusztá ez a hely, és immár nagy idő van, bocsásd el őket, hogy elmenvén a körülfekvő majorokba és falvakba, vegyenek maguknak kenyeret, mert nincs, mit enniük. Ő pedig felelvén, mondta nekik: Adjatok nekik ti enni! Mondták neki: Elmenve, vegyünk-e kétszáz pénz árú kenyeret, hogy enni adjunk

nekik? Ő pedig mondta nekik: Hány kenyeretek van? Menjetek és nézzétek meg! És megtudván, mondták: Öt, és két halunk... Ő pedig vette az öt kenyeret, a két halat, és az égre tekintvén, hálát adott. Majd megszegte a kenyeret és adta tanítványainak, hogy tegyék azok elé, a két halat is elosztotta mindnyájuk között. Ettek azért mindannyian, és megelégedtek. Maradékot is szedtek fel, tizenkét tele kosárral, és a halakból is. Akik pedig a kenyerekből ettek, mintegy ötezen voltak férfiak.”

.....

.....

.....

Ma is lelkileg éhező tömegek vesznek körül bennünket. Emberileg éppúgy lehetetlen betölteni szükségleteiket, mint ahogy annak idején is lehetetlennek tűnt a tanítványok számára a sok ezer embert eledellel ellátni. Jézus parancsa azonban akkor is, ma is egyértelműen, világosan szól: „Adjatok nekik ti enni!” Jézus példát adott nekünk azzal, hogy szemét az égre emelve az Atya teremtő hatalmának megnyilatkozását kérte. Emberi mivoltában Ő is csak így tudta a tömeg fizikai és lelki szükségleteit betölteni. Emlékezzünk ígéretére: Jn 14,12.

„Amikor szívedben felvetődik a kérdés: »Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek?« (Jn 6,5) – válaszod ne a hitelenség felelete legyen... Amikor olyan lelkek vannak körülöttünk, akik szűkölködnek, tudjátok meg, hogy Krisztus ott van. Lépjetek érintkezésbe vele! Hozzátok árpa-kenyereteiteket Jézushoz! A rendelkezésünkre álló eszközök látszólag nem elegendők a munkához, de ha hitben előrehaladunk, bízunk Isten erejében, akkor bőséges források tárnak fel számunkra.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 308–309. o.)

4 Mi volt az oka, hogy e csodatétel után Jézus „kényszerítette tanítványait”, hogy menjenek át a túlsó partra? Mit tett Jézus ezután, és milyen további csodálatos történések részesei lettek a tanítványok azon az éjszakán?

Mk 6,45-52 ■ „Azonnal kényszerítette tanítványait, hogy hajóba szálljanak, és menjenek át előre a túlsó partra Bethsaida felé, amíg ő a sokaságot elbocsátja.

Miután elbocsátotta őket, felment a hegyre imádkozni. Amikor beesteledett, a hajó a tenger közepén volt, Ő pedig egymaga a szárazon. Látta őket, amint vesződnék az evezéssel, mert a szél szembe fújt velük. Az éj negyedik szakában hozzájuk ment a tengeren járva, és el akart haladni mellettük. Azok pedig látva Őt a tengeren jární, kísértetnek vélték, és felkiáltottak, mert mindnyájan látták Őt, és megrémültek.

De Ő azonnal megszólította őket, és mondta nekik: Bizatok, én vagyok, ne féljete! Ekkor bement hozzájuk a hajóba, és elállt a szél. Ők pedig magukban szerfölyött álméykodtak és csodálkoztak. Mert nem okultak a kenyereken, mivel szívük meg volt keményedve.”

.....

.....

.....

János evangéliuma 6. fejezete (lásd ezen belül különösen a 14–15. verset) világossá teszi a körülményeket, hogy miért kellett Jézusnak szigorúan ráparancsolni tanítványaira: induljanak és menjenek át a túlsó partra. Ők is nagyon benne lettek volna abban, hogy Jézust Messiásként királlyá koronázzák a kenyérszaporítás csodája után. Nem értették még igazán Jézus küldetését.

„Jézus »felment a hegyre magányosan imádkozni« (Mt 14,23)... Erőt kért, hogy bemutathassa az embereknek küldetése isteni jellegét, és Sátán ne homályosíthassa el értelmüket... Lelki gyötrelmek és vívódások között imádkozott tanítványaiért... A tanítványok elégedetlen szívvel hagyták el Jézust. Zúgolódtak, amiért nem engedte, hogy királlyá koronázzák... A hitetlenség hatalmába kerítette elméjüket, szívüket... A tanítványok aznap látták Jézus csodatetteit... Ha szívük teljességéből ezekről a dolgokról beszélgettek volna, nem esnek kísértésbe... Gondolataik viharosak, észszerűtlenek voltak, s az Úr valami mást adott, ami befolyásolja őket, elfoglalva gondolataikat... Heves vihar támadt... Viharban, sötétségben a tenger megtanította őket gyámolatalanságukra, és vágytak Mesterük jelenlétére. Jézus nem feledkezett meg róluk, egy pillanatra sem tévesztette szem elől tanítványait... Amikor szívük megtört, szentségtelen becsvágyuk lelohadt, és alázatosan imádkoztak, a segítség megadatott.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 314–316. o.)

5 Milyen párbeszédre került sor Jézus, valamint a farizeusok és az írástudók között Genezáret földjén?

Mk 7,1–13 ■ „Hozzá gyűltek a farizeusok, és némelyek az írástudók közül, akik Jeruzsálemből jöttek. Látván, hogy tanítványai közül némelyek közönséges, azaz mosdatlan kézzel esznek kenyeret, panaszkodtak. Mert a farizeusok és a zsidók mind, a régiék rendelését* követve, nem esznek, hanemha kezüket erősen megmossák. Piacról jöven

---

* A görög szövegben itt a *hagyomány* szó szerepel. A babiloni fogság után e kifejezés törvényértelmezést jelentett, szokásjogon alapuló szabályokat jelölt ki. A szóbeli hagyomány őrizte a korábban elhunyt írástudók törvényértelmezéseit, amelyeket nemzedékről nemzedékre továbbadtak és továbbfejlesztettek.

sem esznek, ha meg nem mosakodtak, és sok egyéb is van, aminek megtartását átvették, poharaknak, korsóknak, rézedényeknek és nyoszolyáknak megmosását.

Azután megkérdeék őt a farizeusok és az írástudók: Mi az oka, hogy a te tanítványaid nem járnak a régiek rende­lése szerint, hanem mosdatlan kézzel esznek kenyeret? Ő pedig felelvén, monda nekik: Igazán jövendölt felőletek, képmutatók felől Ésaiás próféta, amint meg van írva: Ez a nép ajkaival tisztel engem, a szívük pedig távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudomá­nyokat tanítanak, amelyek emberek parancsolatai. Mert Isten parancsolatát elhagyva az emberek rendelését tart­játok meg, korsók és poharak mosását, és sok egyéb effé­léket is cselekesztek. Mondta nekik: Isten parancsolatát szépen félre teszitek, azért, hogy a magatok rendelését tartsátok meg... Eltörölvén Isten beszédét a ti rendelése­tekkel, amelyet rendeltetek...”

.....

.....

.....

Nem tisztasági, hanem rituális kézmosásról volt szó. Való­színűleg abból indult ki az étkezés előtti rituális kézmosás ha­gyománya, hogy az ószövetségi időben feltartott kézzel imád­koztak, és a rabbinikus értelemezés szerint Istenhez csak tiszta kezét lehet felemelni, amit ők szó szerint vettek. Aprólékos elő­írás határozta meg azt is, hogy mennyi vízben, milyen vízben és milyen körülmények között kell elvégezni a kézmosást.

„Szám­talan szabály létezett. Egy élet is kevés volt vala­mennyi megtanulásához. Akik megpróbálták megtartani a rabbinikus követelményeket, azok élete egyetlen hosszú

harc volt a rituális tisztátalanság ellen, a mosakodások és tisztálkodások véget nem érő sorával. Miközben az emberek... Isten által meg nem kívánt szabályokkal voltak elfoglalva, figyelmük elterelődött Isten törvényének nagy alapelveiről... A papok és rabbik olyan terheket vetettek a népre, amelyeket nem Isten rakott rájuk... Krisztus szavai a farizeizmus egész rendszerét vádolták... A törvény előírásai, amelyeket ő bemutatott, éles ellentétben álltak az örökölt, kicsinyes szabályokkal... Isten parancsolatainak emberi előírásokkal történő helyettesítése máig sem szűnt meg. Még a keresztényeknél is vannak olyan intézmények, szokások, melyeknek nincs szilárdabb alapjuk, mint az atyák hagyományai... Mindenki, aki behódol az emberi tekintélynek, egyházi szokásoknak, vagy az ősök hagyományainak, figyeljen jól oda a Krisztus szavaiban hordozott figyelmeztetésre: Mt 15,9.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 331–334. o.)

6 Milyen tanítást kapcsolt hozzá Jézus az előbbi párbeszédhez, az őt körülvevő sokaság számára? Milyen magyarázattal szolgált a szűkebb tanítványi körnek, miután előbbi tanítását nem értették meg világosan?

Mk 7,14–23 ■ „Előszólítván az egész sokaságot, mondta nekik: Hallgassatok rám mindnyájan, és értsétek meg: Nincs semmi az emberen kívül való, ami bemenvén őbelé, megfertőztethetné őt, hanem amik belőle jönnek ki, azok fertőztetik meg az embert. Ha valakinek van füle a hallásra, hallja!

Amikor a házba bement..., megkérdezték őt tanítványai a példázat felől. Mondta nekik: Ti is ennyire tudatlanok vagytok-e? Nem értitek-e, hogy ami kívülről megy az emberbe, semmi sem fertőztetheti meg őt? Mert nem a szívébe megy be, hanem a gyomrába, és az árnyékszékbe

kerül, amely minden eledelt elemészt. Mondta továbbá: Ami az emberből jön ki, az fertőzteti meg az embert. Mert onnan belülről, az emberek szívéből származnak a gonosz gondolatok, házasságtörések, paráznaságok, gyilkosságok, lopások, telhetetlenségek, gonoszságok, álnokság, szemérmertlenség, gonosz szem, káromlás, kevélység, bolondság. Mindezek a gonoszságok belülről jönnek ki, és megfertőztetik az embert.”

.....

.....

A bűnnel nem materiálisan fertőződik az ember. Jakab 1,15 szerint a szívben fogan meg a bűn, amikor az ember ráadja a fejét, beleegyezik abba, amiről tudja, hogy Isten törvénye tiltja. Nem szabad félreérteni ezt a szakaszt, és a tiszta vagy tisztátalan ételek megkülönböztetésére alkalmazni. Ha tisztátalant eszik egy hívő ember, noha tudja, hogy Isten azt emberi táplálkozásra alkalmatlannak nyilvánította, akkor nem közvetlenül az egyszeri egészségtelen ételfogyasztás teszi tönkre, hanem mindenekelőtt azzal fertőzteti meg magát, hogy szívében utat enged az engedetlenségnek, noha lelkiismeretileg tudja, mi a helyes. Az étel nem közvetlenül „a szívbe megy, hanem a gyomorba” – mondta Jézus.

Félelmetes igazság, hogy az ember szívéből jönnek ki a gonosz gondolatok. A bűneset óta minden emberre vonatkozóan igazság: „Csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az...” (Jer 17,9). Ezért mondja az Írás: „Minden féltett dolgánál jobban őrizd meg szívedet, mert abból indul ki minden élet.” (Péld 4,23).

---

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

Gyógyítások, a négyezer megvendéglése, óvás a farizeusok és Heródes kovászatól

(Márk 7,24–8,26)

1 Miért utasította el Jézus a kananeus asszony kérését? Mi volt az oka annak, hogy végül mégis meggyógyította az asszony leányát?

Mk 7,25–29 ■ „Hallott felőle egy asszony, akinek leányában tisztátalan lélek volt, eljött, és lábaihoz borult. Ez az asszony pogány volt, szíro-föníciai származású. Kérte [Jézust], hogy űzze ki leányából az ördögöt. Jézus pedig mondta neki: Engedd, hogy először a fiak elégíttessenek meg! Mert nem jó a fiak kenyerét elvenni és az ebeknek vetni. Ő pedig felelt, mondta neki: Úgy van, Uram, de hiszen az ebek is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsalékaiból. Erre mondta neki: E beszédért eredj el, az ördög kiment a te leányodból!”

Máté evangéliuma is megörökíti ezt az esetet, a történet vége ott így olvasható: „Ekkor feelve Jézus, mondta neki: Óh, asszony, nagy a te hited! Legyen neked a te akaratod szerint! És meggyógyult az ő leánya attól a pillanattól fogva.” (Mt 15,28)

Szokatlanak, sőt igen barátságosnak tűnik Jézus viszonyulása a kananeus asszonyhoz. Nemcsak elutasította őt, de származása miatt ehhez is hasonlította. Meglepő ehhez képest az asszony bátorsága és kitartása a kérésben. Mintha nem is vette volna tudomásul Jézus sértő szavait. Szelíden, de kitartóan érvelt, a bántó szavak ellenére is bátran folyamodott a segítségért. Sejthető, hogy Jézus együttérző tekintete szavai ellenére is reménységet adott. Ha Jézus kemény szívvel viszonyult volna az asszonyhoz, akkor nem gyógyítással, hanem ismételt elutasítással reagált volna az asszony ismételt kérésére. Jézus tőle idegen, kemény beszédére az a magyarázat, hogy először úgy válaszolt, ahogy tanítványai várták volna tőle. Mt 15,23 szerint előzőleg azt kérték Jézustól, hogy küldje el már az asszonyt, ne hagyja, hogy utánuk kiáltozzon. Pogány származása miatt ők ezt tartották volna természetesnek.

Jézus most leckét akart nekik adni, úgy válaszolt, ahogy a tanítványok ezt helyeselték volna. Így akarta megmutatni nekik a megvetett, pogány asszony alázatát és hitét. Az asszonyt is próbára tette, láthatóvá akarta tenni, hogy miképpen vélekedik Izráel Istene szeretetteljes jelleméről, tudja-e, hogy a hit közeledésére Ő mindenképpen válaszol. Akarta azt is, hogy a tanítványok lássanak olyan hitet, amelyik akkor sem gyengül, ha látszólag maga a menny utasítja el. Az asszony kiállta a próbát, és Jézus elismerte a hitét. Ilyen elismerést az asszonyon kívül csak a római százados kapott, aki szintén „kivülállóként”, a zsidók szemében az üdvösségből kirekesztett pogányként ment Jézushoz, és teljes bizalommal folyamodott segítségéért.

„A Megváltó föníciai látogatásának és az ott véghezvitt csodának messzire terjedő célja volt. Nemcsak az asszonyért munkálkodott, nemcsak a tanítványaiért és azokért, akik elfogadták a segítségét, hanem azért is, »hogy higgyétek, Jézus a Krisztus, Isten Fia, és hogy ezt hívén, életek legyen az Ő nevében« (Jn 20,31). Mindaz, ami az embert

elválasztotta Krisztustól közel kétezer évvel ezelőtt, ma is létezik. A zsidók és a pogányok közti válaszfalat felépítő lel-
kület ma is tevékeny. A büszkeség és az előítélet erős fala-
kat emelt az emberek különböző csoportjai közé... Ám ne
érezzék úgy, hogy el vannak zárva Krisztustól! Nincs olyan
akadály – ember vagy Sátán által emelt korlát –, amelyen a
hit ne tudna áttörni. Hittel győzte le a föníciai asszony is a
zsidók és pogányok között tornyosuló akadályokat. Annak
ellenére, hogy Jézus viselkedése nem bátorította őt, nem
törődött a látszattal, amely kételyt ébreszthetett volna
benne, hanem bízott a Megváltó szeretetében. Krisztus azt
kívánja tőlünk, hogy így bízunk Őbenne.” (Ellen G. White:
Jézus élete, A válaszfalak leomlanak c. fejelet.)

2 Jézus miért vitte ki a betegeket a sokaság közül, és
miért érintette ujjával és nyálával is a sérült testrésze-
ket? Miért nem gyógyult meg a vak elsőre? Miért til-
totta Jézus, hogy továbbadják a gyógyítás hírét?

Mk 7,32–37 ■ „Hoztak hozzá egy nehezen szóló süketet, és
kérték őt, hogy vesse rá kezét. Ő pedig, amikor kivitte azt
a sokaság közül egymagát, az ujjait annak fülébe bocsá-
totta, és köpven illette annak nyelvét, majd föltekintvén
az égre, fohászkodott, és mondta: Effata, azaz: Nyilatkoz-
zál meg! Azonnal megnyilatkoztak annak fülei, nyelv-
nek kötele megoldódott, úgyhogy helyesen beszélt. Meg-
parancsolta nekik, hogy senkinek ne mondják el. De mi-
nél inkább tiltotta, annál inkább híresztelték, és szerfe-
lett álméltkodtak, ezt mondván: Mindent jól cselekedett,
a süketeket is hallókká teszi, a némákat is beszélőkké.”

Mk 8,22–25 ■ „Azután Betsaidába ment, és egy vakot vittek
hozzá, kérve, hogy illesse őt. Ő pedig megfogván a vak ke-
zét, kivezette őt a falun kívül, és a szemeibe köpven, ke-

zeit pedig rá helyezve megkérdezte őt, lát-e valamit? Ő pedig föltekintvén, mondta: Látom az embereket, mint valami járkáló fákat. Azután kezeit ismét rávetette annak szemére, és feltekintetett vele. Ekkor megépült, és látott mindent messze és világosan.”

.....

.....

.....

Jézus csodatételeiben különleges helyet foglalnak el a látásukat, hallásukat vagy beszédképességüket elveszített emberek gyógyításai. Jézus megindult ezeknek az embereknek a kiszolgáltatottságán. De méginkább megindul azon a lelki vakságon és süketségen, amely sokkal kiszolgáltatottabbá tesz bennünket a bűnnek, és sokkal veszélyesebb, mint a testi hiányosságok.

A süketnéma és a vak esete szemlélteti, hogy Jézus gyógyításai során mennyire figyelemmel van a beteg és környezete lelkiállapotára, hitének a fokára is. Bár legtöbbször egyetlen szóval gyógyított, ennél a két betegnél másképp cselekedett. Kivitte őket a sokaság közül, kettesben maradt velük. Ezáltal személyesebbé tette a gyógyítást, egyúttal óvni akarta őket a tömeg hitetlenségre ösztönző negatív hatásaitól is. Azzal, hogy ujjával és nyálával érintette a sérült testrészeket, azt jelezte nekik, hogy célzott figyelmet fordít a panaszaikra, minden igyekezetével közvetíti Isten életadó erejét. Ezekre a mozdulatokra nem lett volna szükség, Jézus ezúttal a betegek gyengébb hitéhez alkalmazkodott. A római századossal ellentétben ezek a betegek nem tudták volna hinni, hogy egyetlen szavával, akár távolról is tud gyógyítani. Hitük éppen csak pislákkolt, de Jézus ehhez is lehajolt és segítséget kért számukra az Atyától. Fohászzkodásába egy sóhaj is vegyült: mennyivel inkább szeretné helyreállítani az emberek lelki vakságát és süketségét, ha hittel tudnák ezt kérni Tőle.

A vak ember gyógyításának volt egy érdekes, közbeeső fázisa, amikor Krisztus érintésére már kezdett látni, de az embereket még csak járkáló fáknak látta. Sokan vannak ma is, akik tapasztalatot szereznek Istennel, megérinti őket a menny gyógyító befolysa, de megrekednek egy szinten. Nagy a kísértés arra, hogy a rész szerinti ismereteinket a sajátunkkal kiegészítsük, és teljesnek, ennél fogva megcáfolhatatlannak gondoljuk. Ez veszélyes irányba terelhet minket, és rajtunk keresztül másokat is. Teljes mértékben Krisztusra kell bízni átformálásunkat, és addig igényelni segítségét, míg Ő teljessé nem teszi gyógyulásunkat.

Azért tiltotta Jézus gyógyításai híresztelését, hogy ezek a csodatételei ne keltsenek fölösleges és káros izgalmat a nép körében, ami akadályozta volna pályafutása véghezvitelét, szolgálata kiteljesedését. Ismerte a rajongásra való emberi hajlamot, és nem szerette volna kizökkenteni a maga mennyben kijelölt pályáját az emberek kiszámíthatatlan viselkedése miatt. Emlékezzünk arra, hogy volt olyan eset, amikor menekülnie kellett a nép elöl, akik királlyá akarták tenni Őt (Jn 6,14–15). Ezért próbálta féken tartani a csodatételek hírét, de ez nem mindig volt eredményes. Akik tapasztalták a menny szeretetét, azoknak lehetetlen volt visszatartani örömeiket és bizonyágtételüket.

„Amikor újra erre a vidékre jött, sokaság gyűlt köré, és egy nehéz beszédű süketet hoztak eléje. Jézus most nem egyetlen szóval gyógyította meg a férfit, ahogyan egyébként szokása volt. Félrevonta őt a sokaságtól, ujját a fülébe helyezte, és megérintette a nyelvét. Az égre tekintett, felsóhajtott, mert fájdalommal töltötte el a szívét, hogy mennyi fül nem hajlandó megnyílni az igazságnak, és mennyi nyelv nem akarja elismerni az Üdvözítőt. A szóra: »Nyilatkozzál meg« (Mk 7,34), a férfi beszédképessége helyreállt, és nem törődve a paranccsal, hogy senkinek ne mondja el, mindenfelé hirdette gyógyulása történetét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az igazi jel c. feje.)

3 Mi bátortalanította el a tanítványokat a négyezer megvendéglésekor, és mi bátortalanít el minket is sokszor ma is? Mire volt szükség a tanítványok részéről ahhoz, hogy a tömeg táplálékhoz jusson?

Mk 8,4-9 ■ „Tanítványai ezt mondták: Honnan elégíthetné meg ezeket valaki kenyérrel itt e pusztában? Jézus megkérdezte őket: Hány kenyereket van? Azok pedig mondták: hét. Akkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a földre. Azután vette a hét kenyeret, és hálát adva megszegte, adta tanítványainak, hogy [az emberek] elé tegyék... Volt egy kevés haluk is. Jézus hálát adva mondta, hogy tegyék eléjük azokat is. Ettek azért, és megelégedtek. Fölszedték a maradék darabokat hét kosárral. Voltak pedig azok, akik ettek mintegy négyezren...”

.....

.....

.....

A lélekmentés munkáját hátráltató nehézségek közül talán a két legnagyobb tényező a szeretetlenség és a hitetlenség. Gyakran küzdöttek ezzel a tanítványok is. Ők sem voltak mentesek az együttérzésben szűkölködő, önző emberi természettől. Nem vették észre a Jézust követő tömeg szükségleteit, és amikor a Mester elmondta nekik, hogy szánakozik az élelem nélküli sokaságon, hitetlenkedve vonakodtak, jóllehet nem sokkal előbb tanúi voltak a kenyérszaporítás csodájának az ötezer esetében. A missziót ma is nagymértékben hátráltatja a hitetlenség és a szeretetlenség. Emberfeletti feladat nagy tömegek számára eljuttatni az evangélium üzenetét, amihez reménytelenül kevés a munkás. Mindezt nehezítheti a bűnös világ iránt érzett előítélet és viszolygás. Csak akkor lesz sikeres a lélekmentés szolgálata-

ta, ha a Mester szemével tudjuk látni a nélkülöző sokaság szenvedését, és a „kenyérszaporításba” vetett hittel adjuk tovább azt a keveset, amivel rendelkezünk.

„Jézus nem akarta éhesen elküldeni őket, és megbízta tanítványait, hogy adjanak nekik enni. A tanítványok újra elárulták hitetlenségüket. Bethsaidában látták, hogy Krisztus áldásával a kevés élelem hogyan lett elegendő a sokaságnak, most mégsem hozták elő mindenüket, bízva Jézus hatalmában, amellyel megszoríthatja az ételt az éhező tömeg számára. Ráadásul a Bethsaidánál megvendégelt emberek zsidók voltak, itt pedig különféle pogányok vették körül a Megváltót. Az előítélet még mindig erősen munkálkodott a tanítványok szívében, s így feleltek Jézusnak: »Honnan elégíthetné meg ezeket valaki kenyérrel a pusztában?« (Mk 8,4) De szavának engedelmességgel mégis előhozták, amijük volt: hét kenyeret és két halat. A sokaság ezután valóban jóllakott, és hét nagy kosár telt meg a maradékkal. Négyezer férfi kapott így erőre, s rajtuk kívül asszonyok és gyermekek. Boldog, hálás szívvel távoztak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az igazi jel c. fej.)

4 Miért kértek jelet a farizeusok, és miért utasította el őket Jézus?

Mk 8,11–12 ■ „Kijöttek a farizeusok, és kezdték őt faggatni, mennyei jelt kívánván tőle, hogy kísértsék őt. Ő pedig lelkében felfohászkodván, mondta: Miért kíván jelt ez a nemzetség? Bizony mondom nektek: Nem adatik jel ennek a nemzetségnek.”

.....

.....

Máté 12,39–41 részletesebben ismerteti azt a választ, amit Jézus adott a farizeusoknak. Hálásak lennénk, ha ma olyan csodákat látnánk, vagy akár szemtanúktól hallanánk, mint amelyek Jézus által történtek. A csodálatos halfogások, gyógyítások, kenyérszaporítás, halott-támasztások stb., mind Isten teremtő erejének a megnyilvánulásai voltak, de a farizeusok mégsem elégedtek meg ezekkel. Sőt a legnagyobb csoda ezenfelül Krisztus földi élete volt. Olyan ember járt és tanított a földön közöttük, akinek az élete, beszédei és cselekedetei mindenkor összhangban voltak az Atyával, és beteljesítették mindazt, amit az Ige az eljövendő Messiásról szólt. Ez utóbbi lett volna a tökéletes jel. Jézus maga is erre hívta fel Keresztelő János figyelmét, amikor a börtön sötétjében őt is megkísértette a kétely (Mt 11,4–6).

Ha az ember nem fogadja be Isten Lelkét, akkor a legnagyobb csoda sem tudja meggyőzni. Bár Jézus megígérte Jónás próféta jelét, harmadnapi feltámadását, az evangéliumokból kiderül, hogy a megkeményedett vallási vezetők ennek a bizonyágnak sem engedtek. Inkább hazudtak a népnek, azt terjesztették, hogy a testet a tanítványok lopták el (Mt 28,11–15).

„A farizeusok és szadduceusok most Krisztushoz jöttek, égi jelt kérve tőle. Amikor Józsué idejében Izráel népe kiement, hogy megütközzön a kananeusokkal Betharámnál, a vezér parancsára megállt a nap, míg meg nem szerezték a győzelmet, s történelmükben sok hasonló csoda történt. Most ilyesfajta jelt követeltek Jézustól. Ám valójában nem volt szükségük ilyen jelre, mert nem szolgálta volna a javukat semmilyen, pusztán külső bizonyág. Nem szellemi megvilágosodásra, hanem lelki megújulásra volt szükségük.

»Képmutatók – mondta Jézus –, az ég ábrázatát meg tudjátok ítélni [azaz előre meg tudták mondani az időjárást az ég megfigyelésével], az idők jeleit pedig nem tudjátok?« (Mt 16,3) Krisztus szava, amelyet a Szentlélek ereje által szólt, bűnösnek nyilvánította őket – ez volt a jel, amelyet

Isten az üdvösségükre adott... Krisztus minden csodatétele istenségének egy-egy jele volt. Pontosan azt a munkát végezte, amelyet a Messiásról megjövendöltek, a farizeusok azonban ezeket az irgalmas cselekedeteket valóságos sérítésnek tekintették. A zsidó vezetők szívtelen közönnyel nézték az emberi szenvedést. Sok esetben az ő önzésük és hatalmaskodásuk okozta a nyomorúságot, amelyet Krisztus enyhített. Ezért csodatettei szemrehányásként érték őket... Akik jelt kívántak Jézustól, annyira megkeményítették szívüket a hitetlenségben, hogy nem fedezték fel: jelleme Istenéhez hasonló. Nem akarták látni, hogy küldetése az Írások beteljesedését jelenti. A gazdag emberről és Lázárról szóló példázatában Jézus ezt mondta a farizeusoknak: »Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad.« (Lk 16,31) Sem a mennyen, sem a földön adott jel nem segítene rajtuk.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az igazi jel c. fej.)

5 Mit értett Jézus a „farizeusok kovászán” és „Heródes kovászán”?

Mk 8,15 ■ „Intette őket, mondván: Vigyázzatok, őrizkedjétek a farizeusok kovászatól és Heródes kovászatól!”

.....

.....

.....

Márk tudósítását kiegészíti Lukács 16,1 és Máté 16,6. Jézusnak ez az intése a kísértés két legravaszabb formájára hívja fel a figyelmünket. Minél jobban tudja álcázni magát egy bűn, annál inkább hasonlóvá tud válni az erényhez és annál veszélyesebb.

Ráadásul ezek a rejtett természetüknél fogva terjednek, növekednek, mint a kovász a tésztában, míg végül betöltenek mindent. Az egyik ilyen veszély a „farizeusok kovása”, a képmutatás volt, amely ebben az időben jellemezte az írástudók csaknem mindegyikét. Nemcsak másokat, de saját magukat is becsapták azzal, hogy mást mutattak ki fele, mint ami a szívükben volt. Egy idő után elhitették magukkal, hogy az életük összhangban van Istennel (Lk 18,11–12).

A másik veszély a „Heródes kovása”. Heródes Antipász vonzódott a felülről jövő világossághoz, szívesen hallgatta az ihletett tanítókat, lelkének egy része nyitva volt a mennyei befolyás előtt. De szíve nem tudott megváltozni, a múlandó dolgokhoz való ragaszkodása felülkerekedett az igazság szeretetén. Ez a kovász, ami szintén rejtett módon terjed, a vallásos köntös mögé rejtő világias gondolkodást jelenti. Képes becsapni az embert, és abban a hamis biztonságérzetben tartani, hogy valójában rendben van az Istennel való kapcsolata. A mai világban mindkét „kovász” változatlanul megtalálható és rengeteg áldozatot szed, ami bizonyítja, mennyire fontos tanítás volt ez Jézus részéről minden korok tanítványai számára.

„Az ételbe kevert kovász észrevétlenül hat, az egész tésztát átformálja. Ugyanígy, ha a képmutatás helyt kap a szívben, átjárja a jellemet és az életet. A farizeusok képmutatásának egyik kiugró példáját már megdorgálta Krisztus, amikor elítélte a »korbán« gyakorlatát, amellyel a gyermeki kötelesség elhanyagolását a templomi adakozás álruhájába bújtatták. Az írástudók és a farizeusok megtévesztő, félrevezető elveket sugalmaztak. Álcázták tanításaik igazi célját, és minden alkalmat megragadtak, hogy ezeket mesterien belophassák hallgatóik elméjébe. Ezek a hamis elvek, ha egyszer elfogadták őket, úgy munkálkodtak, mint a kovász a lisztben, átjárva és átformálva a jellemet. A megtévesztő tanítás tette nehezzé az emberek számára, hogy befogadják

Krisztus szavait. Ugyanilyen hatást gyakorolnak ma is azok, akik a saját eljárásaikhoz igazítva próbálják magyarázni Isten törvényét. Nem támadják nyíltan a törvényt, hanem megtévesztő elméletekkel állnak elő, amelyek aláássák a törvény elveit. Úgy magyarázzák a törvényt, hogy elveszik annak erejét.

A farizeusok képmutatása önzésük gyümölcse volt. Önmaguk felmagasztalása volt az életcéljuk. Emiatt ferdítették el, és alkalmazták tévesen az Írásokat, ez vakította el őket Krisztus küldetésének célját illetően. Még Krisztus tanítványait is fenyegette e lappangó gonoszság melengetésének veszélye. Ha valaki Jézus követői közé sorolja magát, de nem hagy el mindent azért, hogy a tanítványa lehessen, a farizeusi okoskodás befolyása alá kerül. Gyakran ingadozik hit és hitetlenség között, s nem fedezi fel a Krisztusban elrejtett bölcsesség kincseit. Bár a tanítványok külsőleg mindent elhagytak Jézus kedvéért, még ők sem szüntek meg a szívükben nagy dolgokat igényelni maguknak. Ebből a lelkületből fakadt, hogy arról vitatkoztak, ki a nagyobb... Ahogy a kovász, ha teljesen kifejtheti hatását, romlást és pusztulást okoz, ugyanúgy az önző lelkület is, ha ápolgatják, beszennyezi és tönkreteszi a lelket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az igazi jel c. fejelet.)

6 Hogyan függ össze a szív, a szemek és fülek bezárulása azzal, hogy a tanítványok nem értették a kovászról szóló jelképes beszédet?

Mk 8,16–21 ■ „Ekkor egymás között tanakodván, mondták: Nincs kenyerünk. Jézus pedig észrevéve ezt, mondta nekik: Mit tanakodtok, hogy nincs kenyeretek? Mégsem látjátok-e be és nem értitek? Mégis kemény-e a szívetek? Szemetek lévén nem láttok, füleitek lévén nem hallotok?

Nem emlékeztek? Mikor az öt kenyeret megszegtem az ötezernek, hány kosarat hoztatok el darabokkal tele? Mondták neki: Tizenkettőt. Mikor pedig a hetet a négyezernek, hány kosarat hoztatok el darabokkal tele? Azok pedig mondták: Hetet. Ekkor mondta nekik: Hogy nem értitek hát?”

.....

.....

.....

Máté 16,11–12 kiegészíti a fentieket. Jézus vágyott arra, hogy a mennyei világosságról szóló tanítás mély gondolatait át tudja adni a tanítványoknak, akik aztán ezt majd továbbadhatják. Az alig észrevehető képmutatás és rejtett világiasság veszélyét nem volt könnyű emberi nyelven feltárni, ezért Jézus jelképesen szólt, és reménykedett, hogy megértik annak üzenetét. A tanítványok szíve viszont még nem volt annyira nyitva, hogy felismerjék a valódi veszélyt. Jézust ez érthetően elszomorította, hiszen fájdalmas azt tapasztalni, hogy a legdrágább igazságok ennyi idő, tapasztalat és csoda után is, még mindig zárt fülekre találnak, hitetlenségük miatt félreértik a jelképes szavakat.

„Amikor elérték a túlsó partot, Jézus így szólt: »Vigyázzatok és őrizkedjete a farizeusok és szadduceusok kovászatól.« (Mt 16,6) A zsidók körében Mózes ideje óta szokás volt húsvét idején eltávolítani a házból a kovászt, mert a bűn jelképeének tekintették. A tanítványok mégsem értették meg Jézust. Olyan hirtelen távoztak Magdalából, hogy elfelejtettek kenyeret venni, és csak egyetlen cipójuk volt. Azt hitték, Krisztus erre a körülményre hivatkozik, figyelmeztetve őket, hogy ne vásároljanak kenyeret farizeustól vagy szadduceustól. A hitük, lelki felfogóképességük hiá-

nyos volta miatt gyakran ehhez hasonlóan félreértették Tanítójuk szavait. Ekkor Jézus megfeddte őket, amiért azt gondolták, aki ezreket táplált néhány hallal és árpakenyérrel, az ezzel az ünnepélyes figyelmeztetéssel pusztán időleges táplálékra utal. Fennállt a veszélye annak, hogy a farizeusok és a szadduceusok ravasz okoskodása a hitetlenség kovászát keleszti meg a tanítványokban, s ennek következtében könnyelműen tekintenek Krisztus munkásságára.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az igazi jel c. fej.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

*- Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

Péter vallástétele, Jézus kezdi felkészíteni tanítványait jövőbeni szenvedéseire, megdicsőülése a hegyen

(Márk 8,27-9,13)

I Miért volt különleges Péter vallástétele Jézusról?

Mk 8,27-30 ■ „Elment Jézus tanítványaival Cézárea Filippi falvaiba, és útközben megkérdezte őket: Kinek mondanak engem az emberek? Ők pedig feleltek: Keresztelő Jánosnak, némelyek Illésnek, némelyek pedig egynek a próféták közül. És ő mondta nekik: Ti pedig kinek mondtok engem? Felelt Péter, és mondta neki: Te vagy a Krisztus. Szigorúan meghagyta nekik, hogy senkinek se szóljanak efelől.”

.....

.....

.....

Péternek sem voltak pontos fogalmai Jézus küldetéséről, mert földi szabadítót várt, de Jézus személyéről világos, kiforrt meggyőződése volt, és ezt nem tette függővé mások véleményétől.

Miközben majdnem mindenkinek valamilyen emberi elképzelése volt Jézus kilétéről (Illésnek, Keresztelő Jánosnak, a próféták közül egynek vélték), addig ő bátran megvallotta – tanítványtársai nevében is –, hogy isteni Megváltóként (a görög *Krisztus* szó jelentése: *felkent*, a héber *Messiás* szó tükörfordítása) tekint Jézusra.

„Péter kifejezte a tizenkettő hitét. Azonban a tanítványok még távolról sem értették meg Krisztus küldetését teljes mélységében. Bár a papok és a vének ellenállása és hamis magyarázatai nem térítették el őket Jézustól, mégis nagy zavart okoztak bennük. Nem látták tisztán az útjukat. Neveltetésük hatása, a rabbik tanítása, a hagyomány hatalma még mindig befolyásolta az igazságról alkotott nézeteiket. A világosság drága sugarai időről időre rájuk ragyogtak Jézusról, sokszor mégis olyanok voltak, mint akik sötétben tapogatóznak. Ezen a napon azonban, mielőtt szembekeféltek hitük nagy próbájával, a Szentlélek csodálatosan megnyugodott rajtuk. Egy kis időre nem a »láthatókra«, hanem a »láthatatlanokra« szegeződött a tekintetük (2Kor 4,18). Az emberi külső mögött felismerték Isten Fiának dicsőségét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 412. o.)

Sok kereszténynek nincs egyéni meggyőződése, hanem mindig mások (tanítók vagy a többség) befolyásolják a látásmódját. Pétert is tudták befolyásolni a farizeusok, például abban, hogy földi szabadítót várjon, de nem engedte, hogy befolyásolják Isten-képét, amelyet a Szentlélek alakított ki benne. A tanítványok nem voltak hibátlanok, azonban nem tudták őket úgy befolyásolni a vallási vezetők, hogy elforduljanak meggyőződésüktől, szemben azzal a tömeggel, amely a galileai válság nyomán éppen ezt megelőzően elhagyta Jézust. A mi véleményünk mennyire függ másokétól? Van-e bátorságunk megvallani meggyőződésünket, akár a többség ellenében is?

A lelkiismereti meggyőződést viszont nem lehet egymásnak átadni. Jó példánk másokat is készíthet, hogy eljussanak a Szentlélek által a bizonyosságra, de ide mindenkinek egyénileg kell eljutnia. Jézus azért kérte határozottan a tanítványait, hogy senkinek ne szóljanak Messiás-voltáról, mert ez idő előtt fellobbantotta volna a gyűlöletet ellene, meghiúsítva küldetése végigvitelét.

2 Hogyan reagált Péter, amikor Jézus először szólt szenvedéseiről? Jó szándékból szólt, de miért volt káros válasza mégis?

Mk 8,31-33 ■ „Kezdte őket tanítani, hogy az ember Fiának sokat kell szenvedni és megvettetni a vénektől, a főpapoktól, az írástudóktól, és megöletni, majd harmadnapra feltámadni. Ezt nyíltan mondta. Péter pedig magához vonva őt, kezdte dorgálni. Ő megfordulva és tanítványaira tekintve, megfeddte Pétert, ezt mondta: Távozz tőlem, Sátán, mert nem gondolsz Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.”

.....

.....

.....

Máté 16,22 tudósít arról, miképpen akarta óvni Péter Jézust a szenvedéstől, az áldozatvállalástól. Őszintén szerették a tanítványok Jézust, érthetően óvni akarták a gonosz emberek támadásaitól. Túl pesszimista jövőképet is láthattak Jézus szavaiban, esetleg az önbecsülésüket is sérthette, hogy Jézus nem gondolja: tanítványai megvédenék Őt, ha ellenségei valóban rátámadnának. Lehet, hogy a zsidó vezetőkben is jobban bíztak még annál, mintsem hogy el tudták volna képzelni róluk azokat a tetteket,

amelyekről Jézus prófétikusan szólt. Emberileg tehát természetes, hogy Péter védeni akarta Mesterét, illetve bátorítani, hogy ne tekintsen ilyen negatívan a jövőre. Pétert a jó szándék vezette, de ebben az esetben ez kifejezetten károsnak bizonyult. Ha helyesen ismerték és értették volna a tanítványok a messiási jövendöléseket, akkor felismerték volna, hogy Jézust visszatartani a szenvedésektől a megváltási terv hátráltatását jelenti. Jézus ezért válaszolt olyan szigorúan Péter szavaira – „Távozz tőlem, Sátán!” –, mert ezen keresztül az ellenség akarta Őt eltéríteni a megváltó áldozat teljesítésétől.

„Péter szerette Urát, Jézus mégsem dicsérte meg, amiért így nyilvánította ki vágyát, hogy megóvja Őt a szenvedéstől. Péter szavai nem olyanok voltak, amelyek segítségül vagy vigasztalásul szolgáltak volna Jézusnak az előtte álló nagy próbában. Nem álltak összhangban Isten kegyelmi szándékával az elveszett világ iránt, sem az önfeláldozás leckéjével, amelyet Jézus a saját példájával tanított. Péter nem akarta látni a keresztet Krisztus életművében. Szavai éppen ellentétes hatást keltettek, mint amit Krisztus szeretett volna elérni követőinél, és a Megváltó indíttatást kapott, hogy ki mondja az egyik legkeményebb dorgálást, amely valaha is elhagyta ajkát: »Távozz tőlem, Sátán, bántásomra vagy nekem, mert nem gondolsz Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra!« (Mt 16,23) Sátán megpróbálta elcsüggeszteni Jézust, és eltéríteni a küldetésétől, Péter pedig vak szeretetében a kísértésnek adott hangot... Sátán beékelődött Péter és Mestere közé, hogy a tanítvány szívét ne érintse Krisztus érte hozott áldozata, megaláztatása. Krisztus szavai nem Péternek szóltak, hanem annak, aki megpróbálta a tanítványt elválasztani Megmentőjétől. »Távozz tőlem, Sátán!« (Mt 16,23) Ne állj többé közénk! Hadd kerüljek szemtől szembe Péterrel, hogy felfedjem neki szeretetem titkát!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 415–416. o.)

Ismert mondás, hogy „a pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve”. Isten művében ennél magasabb rendű elveknek kell kormányoznia bennünket. Elsősorban az Ige helyes ismeretére és a Szentlélek vezetésére van szükség, mert mi, emberi lények szűk látókörűek vagyunk. Isten viszont sokkal szélesebb perspektívában látja, mi az, ami valójában használ, és mi árt. Gyakran fölöslegesen visszatartjuk egymást a jellemfejlődés érdekében kapott próbák vállalásától és türelemmel hordozásától, ahelyett, hogy inkább biztosítanánk egymást imában és minden egyéb módon a támogatásunkról. Ez sokkal hasznosabb lenne, mint egymás gyengítése „jó szándékból”.

Azt is érdemes megjegyezni, hogy Jézus úgy beszélt a rá váró szenvedésről, mint amelynek meg kell történnie. Nem volt benne csüggedés, hanem el tudta fogadni, hogy mindazoknak az eseményeknek meg kell lenniük. Érdemes elgondolkodnunk a saját életünkre nézve: életünk eseményeit el tudjuk-e fogadni Isten kezéből úgy, hogy ezeknek meg kell történniük.

3 Mi a szerepe az önmegtagadásnak Krisztus követői életében? Milyen értelemben kell nekünk is magunkra venni a keresztet?

Mk 8,34-35 ■ „A sokaságot pedig tanítványaival együtt magához szólítva mondta nekik: Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét és kövessen engem! Mert, ha valaki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt, valaki pedig elveszti az ő életét értem és az evangéliumért, megtalálja azt.”

.....

.....

.....

Jézusnak ezt a kijelentését keresztényként is sokféleképpen értelmezik. Egyesek a keresztthordozást abban látják, hogy mindennapi életünk gondjait, terheit hordozzuk. Mások úgy, hogy egy kereszténynek mindent el kell tűrni, akárhogy is használják ki, vagy élnek vissza becsületességével. A keresztthordozás Jézus szavainak és életének összefüggésében viszont azt jelenti, hogy mások terheit hordozzuk, a szolgálat igáját vesszük magunkra, ahogy Jézus sem a saját, hanem a mi bűneinkért halt meg a kereszten. Az önmehtagadás tehát nem mást jelent, mint életünk odaszánását embertársaink szolgálatára.

A mások iránti irgalmasság, valamint a tökéletesség váltófogalmak Jézus beszédeiben (vö. Lk 6,36; Mt 5,48).

„Életünk megszentelődését úgy érhetjük el, ha a szeretet alapelve szerint élünk. »Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad és Isten is őbenne.« (1Jn 4,16) Aki szívébe fogadta Krisztust, vallását tetteivel bizonyítja... Akik a megszentelődés áldásait óhajtják, előbb meg kell tanulniuk, mit jelent az önfeláldozás. Krisztus keresztje az az »oszlop«, amely »igen-igen nagy örök dicsőséget« hordoz (2Kor 4,17). »Ha valaki jönni akar énutánam – mondja Jézus –, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem.« (Mt 16,24) Embertársaink iránti szeretetünk mutatja Isten iránti szeretetünket. A türelmes szolgálat szerez a léleknek nyugalmat... Az életszentség nem egy pillanat, egy óra, egy nap, hanem egy egész élet munkája. Nem a boldog elragadtatás érzete által érjük el, hanem annak eredménye, hogy állandóan meghalunk a bűnnek, és élünk Krisztusnak.» (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 560. o.)

„Ha részt veszünk a mennyei lények munkájában a földön, alkalmassá válunk társaságukra a mennyben is. Az üdvösség örököseinek szolgálatára elküldött »szolgáló lelkek« (Zsid 1,14), az angyalok köszöntik a mennyben azt az

embert, aki a földön nem azért élt, »hogyan neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon« (Mt 20, 28). Ebben az áldott közösségben – örökké tartó örömünkre – meg fogjuk érteni, mi mindent rejt magában ez a kérdés: »Ki az én felebarátom?« (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, 389. o.)

4 Hogyan értsük az ígéretet, amely még Jézus földi életében hangzott el: „némelyek nem kóstonak meg a halált”, míg meg nem látják Isten országa eljövételét.

Mk 9,1 ■ „Azután mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy vannak némelyek az itt állók között, akik nem kóstonak addig halált, amíg meg nem látják, hogy Isten országa eljött hatalommal.”

.....

.....

.....

Isten országa eljövételét személyesen megélni – hatalmas kiváltságot jelent. De hogyan teljesült ez a tanítványok életében, hiszen több mint kétezer évvel ezelőtt még csak Jézus első eljövételét érhették meg? Jézus igazságra legfogékonyabb tanítványait vonta bele abba a különleges tapasztalatba, amikor a menny megmutatkozott a földön. Krisztusnak is szüksége volt szenvedései előtt erősítésre, és az Atya elküldte hozzá a menny követeit, Jézus pedig meg akarta osztani ezt a tapasztalatot néhány tanítványával, akikről előre tudta, hogy mártírhalált válnak majd a Benne való hitért.

Mi is a történelemnek abban a szakaszában élünk, amikor olyan eseményeket tapasztalhatunk meg, amelyek a korábbi korok hívői számára nem adtak meg. Jézus eljövetele annyira

a küszöbön van, hogy a szemünk láttára teljesezhetnek a végső események. Ez is óriási kiváltság. Vajon hogyan élünk ezzel? Követjük-e az eseményeket, vagy a mindennapi élet gondjai miatt el is feledkezünk arról, milyen kiváltság ebben a korban élni, hogy „közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívökké lettünk”? Siettjük-e az Úr visszajövetelét? (Lásd 2Pt 3,11–12 tanúságtételét arra vonatkozóan, hogy miképpen siettethetjük. – A 12. versben a *sóvárogjatok* szó mögött álló eredeti szó jelentése: siettetitek.) Látjuk-e azt a dicsőséget, ami e nehéz korszak szenvedésein túl vár ránk?

„A jelenlegi szegénységen és megaláztatáson túl Ő megmutatta dicsőségés eljövételét a tanítványoknak, nem földi trón káprázatában, hanem Isten és a mennyei seregek dicsőségében. Azután így szólt: »Megfizet mindenkinek az ő cselekedete szerint« (Mt 16,27), s bátorításul ezt az ígéretet adta nekik: »Bizony mondom nektek: azok között, akik itt állnak, vannak némelyek, akik nem kóstolják meg a halált, amíg meg nem látják az ember Fiát eljönni az Ő országában.« (Mt 16,28) A tanítványok azonban nem értették meg a szavait. A dicsőség túlságosan messzinek tűnt. A közelebbi dolgokra figyeltek, a földi életre, szegénységre, megaláztatásra és szenvedésre.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 417. o.)

5 Mi történt a megdicsőülés hegyén?

Mk 9,2-8 ■ „Hat nap múlva magához vette Jézus Pétert, Jakabot és Jánost, felvitte őket csupán magukban egy magas hegyre, és elváltozott előttük. Ruhája fényes lett, igen fehér, mint a hó, mihez hasonlót ruhafestő e földön nem fehéríthet. Megjelent nekik Mózes Illéssel együtt, és beszéltek Jézussal. Péter pedig megszólalt, és mondta Jé-

zusnak: Mester, jó nekünk itt lenni, csináljunk azért három hajlékot, neked egyet, Mózesnek is egyet, Illésnek is egyet. De nem tudta, mit beszél, mivelhogy megrémültek. És felhő támadt, amely őket befogta, a felhőből pedig szózat támadt, amely ezt mondta: Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok! Amikor nagy hirtelen körütekintettek, senkit sem láttak többé maguk körül, egyedül Jézust.”

.....

.....

Péter, Jakab és János tapasztalata a mennyei dicsőségről eleven emlék maradt számukra, egész életükben elkísérte őket. Erről tanúskodik Péter kijelentése, földi pályafutása végén (vö. 2Pt 1,15): „Nem mesterkéltem meséket* követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és eljövételét, hanem mint akik szemlélői voltunk az Ő nagyságának. Mert amikor az Atya Istentől azt a tisztességet és dicsőséget nyerte, hogy hozzá a felséges dicsőség ilyen szózata jutott: Ez az én szeretett fiam, akiben én gyönyörködöm – ezt az égből jövő szózatot mi hallottuk, együtt lévén vele a szent hegyen.” (2Pt 1,16–17)

Milyen lehetett találkozni Mózeszel és Illéssel, akik az emberiség képviselői a mennyben, és már romolhatatlan testet kaptak? Péter annyira hatása alá került az eseményeknek, hogy nem is tudta, mit beszél, csak azt érezte, nem szeretné, ha vége szakadna a csodának. A mennyei tisztaság légkörének átélése egyszerre lehetett felemelő és félelmetes. Vajon mi el tudnánk viselni az emberiség mennybéli képviselőinek jelenlétét? Mi lenne erősebb, a félelem vagy az öröm? A vakító fehérség, amivé Jézus ruhája vált, azt a tisztaságot és szentséget fejezte ki, amit szavakkal nem is lehet leírni.

---

* Ezen a helyen az eredeti szövegben *mítoszok* olvasható.

„Jézus megdicsőülése megerősítette a tanítványok hitét. Láthatták Krisztus dicsőségét, hallhatták a mennyei hangot, amely kinyilatkoztatta isteni természetét. Az Atya Krisztus istenségének erős bizonyítékait akarta adni a tanítványoknak, hogy később, keserves csalódásaik során, amikor szenvedését és kereszthalálát látják, ne veszítsék el majd bizalmukat. A megdicsőülés alkalmával Isten Mózes és Illést küldte Fiához, akik vele szenvedéséről és haláláról beszélgettek. Isten nem angyalokat küldött, hanem azokat, akik már maguk is átélték a földi élet küzdelmeit... Jézus kijelentette tanítványainak, hogy közülük néhányan nem ízelelik meg a halált mindaddig, amíg meg nem látják eljönni Isten országát hatalommal és dicsőséggel. Ez az ígélet a megdicsőüléskor teljesült. Jézus arca elváltozott, és a naphoz hasonlóan ragyogott. Ruhája fehér és fényes volt. Mózes jelen volt, hogy azokat képviselje, akik Jézus második eljövetelekor a halálból támadnak fel. Illés, aki elváltozott anélkül, hogy meghalt volna, azokat képviselte, akik az Úr második eljövetelekor elváltoznak halhatatlanságba, és élve elragadtatnak a mennybe. A tanítványok tiszteletteljes félelemmel szemlélték Jézus nagyszerű fenségét, látták az Őt magába záró felhőt, és hallották a mennyi hangot: »Ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok!«” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, 162–164. o.)

Ezen a találkozón Mózes egykori vágya is teljesült: „A megdicsőülés hegyén ott volt Mózes Illéssel. Az Atya küldte őket a Fiúhoz, a világosság és dicsőség hordozóiként. Így teljesedett be végül Mózes imája, amelyet évszázadokkal azelőtt mondott. Ott állt a »jó hegyen« népe örökségén belül, bizonyosságot téve róla, akiben Izráel minden ígéretei összpontosultak. Az emberi szemnek kinyilatkoztatott utolsó jelenet ilyen a menny által nagyra becsült ember történetében.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 479. o.)

6 Miért nem adhatták tovább a tanítványok a megdicsőülés hegyén átélt tapasztalatokat?

Mk 9,9–10 ■ „Amikor pedig a hegyről leszálltak, megparancsolta nekik, hogy senkinek ne beszéljék el, amit láttak, csak amikor az ember Fia a halálból feltámad. Ezt a szót megtartották magukban, tudakozva egymás között, mit tesz a halálból feltámadni?

.....

.....

.....

Gyakran abba a hibába esünk, hogy nem kérünk mennyei útmutatást, mit osszunk meg másokkal, és mit ne. Jézus nem eltitkolni akarta a többi tanítvány és más hallgatók elől a csodálatos tapasztalatokat, csupán a megváltási mű egészének teljességére nézve válogatta meg, hogy mi az, ami inkább segítené, és mi az, ami inkább gátolná annak teljességét. Az emberek lelki felfogóképességéhez igazítva kell minden esetben szólni, és ezt a tapasztalatot nem tudta volna még a tömeg (és főként a vallási vezetők) megfelelően értelmezni, inkább ellenszenvet szült volna. Nekünk is fontos, hogy a Szentlélek tanácsát kérjük abban, hogy mikor mit kell szólnunk, mivel nem mindig tudjuk helyesen felmérni szavaink következményeit. Ebben az esetben is gyakran kevésnek bizonyul az emberi jó szándék. Ezért kért hallgatást Jézus az első kérdésnél tárgyalt esetben is.

„A tanítványoknak a kapott kinyilatkoztatást szívükben kellett megőrizniük, nem pedig elbeszélniük mindenfelé. Ha a sokaság tudomására hozzák, azzal csak értetlen csodálkozást vagy nevetést váltanak ki. Még a kilenc apostol sem értette meg a jelenést, míg Krisztus fel nem támadt a halál-

ból. Milyen nehezen értette meg ezt még a három kiváltságos tanítvány is! Ez abból is látszik, hogy jóllehet Krisztus elmondta, mi áll előtte, mégis azon tanakodtak egymás között, mit is jelenthet a halálból való feltámadás. Mégsem kértek magyarázatot Jézustól. A jövőre vonatkozó szavai szomorúsággal töltötték el őket, és nem kívántak újabb ki nyilatkoztatást arról, amiről szívesebben hitték volna, hogy sohasem következik be.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 426. o.)

Ugyanez volt az indoka annak is, hogy a gyógyulásokat és a szabadulásokat sem lett volna szabad minden esetben továbbadni:

„Az Úr több alkalommal is meghagyta a gyógyultaknak, hogy senkinek ne mondják el, mi történt velük. Ezt az utasítást be kellett volna tartaniuk, hiszen tudhatták: Krisztusnak nyomós okai voltak arra, hogy hallgatást parancsoljon. Jézus tudta, hogy a betegek gyógyításával, csodatetteivel – amikor a vakok látását visszaadta, a bélpoklosokat megtisztította – a saját életét veszélyeztette. Ha a papok és a főemberek nem fogadták el a küldetéséről saját maga által adott bizonyítékokat, akkor félremagyarázzák, meghamisítják a csodatetteit is, és csak vádakot koholnak ellene. Sok csodat tett nyilvánosan is, de több esetben kérte a gyógyultakat, hogy senkinek se mondják el, mit tett értük. Ha előítéleteket szítottak Jézus ellen, ha irigység és féltékenység zárta el útját, akkor elhagyta a városokat, s azokhoz fordult, akik figyeltek szavaira és értékelték az általa közölt igazságokat.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek a prédikátoroknak*, 35. o.)

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

A születésétől fogva beteg gyermek meggyógyítása, és különböző tanítások

(Márk 9,14–10,12)

I Miért vallottak kudarcot a tanítványok a beteg, süket-néma fiú meggyógyításánál?

Mk 9,14–29 ■ „Amikor a tanítványokhoz ment, nagy sokaságot látott körülöttük, és írástudókat, akik azokkal versengtek. Az egész sokaság, meglátva őt, azonnal elálmélkodott és hozzá sietve köszöntötte őt. Ő pedig megkérdezte az írástudókat: Mit versengtek ezekkel? Felelt egyvalaki a sokaságból, és mondta: Mester, idehoztam hozzád az én fiamat, akiben néma lélek van. És ahol csak előfogja, szaggatja őt, ő pedig tajtékot túr, a fogát csikorgatja, és elfonnyad. Mondtam hát a tanítványaidnak, hogy űzzék ki azt, de nem tudták. Ő pedig mondta: Ó, hitetlen nemzetség, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket? Hozzátok őt hozzám!... Amikor pedig bement a házba, tanítványai megkérdezték őt külön: Mi miért nem űzhettük ki azt? Ő pedig mondta nekik: Ez a faj semmivel sem űzhető ki, csupán könyörgéssel és böjtöléssel.”

.....

.....

.....

Jézus eredményes gyógyításainak egyetlen titka volt: a hit. Ő maga sem a saját isteni hatalmával, hanem az Atyától kapott erővel gyógyított (vö. Ap csel 2,22), és a betegeknek is ugyanígy hitre volt szükségük a gyógyuláshoz. Ennél a történetnél először a tanítványok oldalán merült fel a hitetlenség, ahogy Jézus felsőhajtásából kiderül. Míg Jézus a hegyen volt három tanítványával, nem volt elérhető, így a hozzá érkező apa számára kézenfekvőnek tűnhetett, hogy ebben az esetben Jézus tanítványai is meg tudják oldani ezt a feladatot. A kilenc tanítványnak már korábban adatott hatalom a tisztátalan lelkek felett, amikor Jézus elküldte őket az evangéliumot hirdetni Galileában (vö. Mt 10,8). Most azonban kudarcot vallottak, mert nem hittel indultak. Ez pedig szégyent hozott rájuk és Jézusra is, amit a jelenlévő farizeusok ki is használtak, hogy hiteltelenítsék szolgálátát.

„Hitetlenségük, amely kizárta őket a Krisztussal való szorosabb kapcsolatból, és gondatlanságuk, mellyel a rájuk bízott szent munkára tekintettek, okozta vereségüket a sötétség erőivel vívott küzdelemben. Szomorúságot és képtelnyt ébresztett bennük, amit Krisztus a haláláról mondott. A három tanítvány kiválasztása pedig, hogy elkísérjék Jézust a hegyre, felkeltette a többiek irigységét. Ahelyett, hogy imádkozással és a Krisztus szavain való elmélkedéssel erősítették volna hitüket, inkább elkeseredésükkel és személyes sérelmeikkel foglalkoztak. A sötétség ilyen állapotában vették fel a küzdelmet Sátánnal.

Ahhoz, hogy sikerrel járjunk egy ilyen harcban, más lelkülettel kellene munkához látnunk. Meg kell erősítenünk hitünket buzgó imával, böjtöléssel, és szívbéli megalázkodással. Meg kell szabadulnunk az »én«-től, s be kell telnünk Isten Lelkével és erejével. Kizárólag komoly, kitartó, hit általi könyörgés biztosíthatja az ember számára a Szentlélek segítségét a harcban, amelyet a fejedelemségek és hatalmasságok – e világ sötétségének bírói és a világban

lakozó gonosz lelkek – ellen vívunk, amely eljuttat az Isten iránti teljes bizalomra, hogy mindig Őrá támaszkodjunk, és elvezet a fenntartás nélküli odaszentelődésre, hogy az Ő munkáját végezzük.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 429–431. o.)

Vajon mi nem szerzünk-e a tanítványokéhoz hasonló tapasztalatot különböző élethelyzetekben? Nincs-e bennünk is helytelen lelkület, amikor pedig a Szentlélek erejére lenne szükség a segítségnyújtáshoz. Ha Sátán erőivel kell szembeszállnunk, megfelelően használjuk-e az ima és a böjt fegyverét?

2 Miképpen szabadította meg végül maga Jézus a démontól a beteg fiút?

Mk 9,20–27 ■ „Hozzá vitték őt, és mihelyt ő meglátta, a lélek azonnal szaggatta őt, leesve a földre, tajtékot túrva fetrengett. Jézus megkérdezte az atyját: Mennyi ideje, hogy ez esett rajta? Ő pedig mondta: gyermeksége óta. Gyakorta vetette őt tűzbe is, vízbe is, hogy elveszítse, de ha valamit tehetsz, légy segítségül nekünk, könyörülve rajtunk! Jézus pedig mondta neki: Ha hinni tudod ezt, minden lehetséges a hívőnek.* A gyermek atyja pedig azonnal kiáltva, könnyhullatással mondta: Hiszek Uram, légy segítségül az én hitetlenségemnek!

Jézus pedig, amikor látta, hogy a sokaság még inkább összetódul, megdorgálta a tisztátalan lelket, és mondta

---

* Az eredeti szöveg szerint így adható vissza ennek a mondatnak a jelentése: „Ha képes vagy hinni, akkor a hívőnek minden lehetséges.” Ez egy szójátékot is magában rejt. Az apa ugyanis előzőleg így fordult Jézushoz: „Uram, ha képes vagy tenni valamit, légy segítségül nekünk, könyörülve rajtunk.” (22. vers) Az apa számára tehát az volt a kérdés, Jézus képes-e valamit tenni, Jézus viszont azt mondta neki, hogy a kérdés az, ő képes-e hinni.

neki: Te néma és siket lélek, parancsolom neked, menj ki belőle, és többé belé ne menj! Akkor kiáltás és erős szagatás között kiment, ő pedig olyan lett, mint egy halott, annyira, hogy sokan azt mondták, meghalt. Jézus pedig megfogta a kezét, felemelte, és ő felkelt.

.....

.....

.....

A tanítványok hitetlensége után, a következő elhárítandó akadály a fiú apjának csekély hite volt. Szavai bizonytalanságot sugalltak Jézus hatalmára vonatkozóan: „Ha képes vagy valamit tenni, légy segítségül nekünk!” Jézus azonban nem mondott le róla csupán azért, mert az adott pillanatban még nem volt képes hinni, hanem bátorította. Az apa pedig – aki ebben az esetben a fiát képviselte – azonnal megragadta a lehetőséget, és megalázva magát beismerte, hogy bár szeretne hinni, saját erejéből képtelen rá. Nagyon elgondolkodtató ez az őszinte beismerése. Gyakran érezhetjük mi is magunkat hasonló helyzetben. Ugyanakkor Jézus hozzáállása is megszívlelendő, hogy nem utasította el az apát, hanem segített neki eljutni a valódi hitre. Mi sokszor túl könnyen megállapítjuk azt, hogy valakinek nincs elegendő hite, és ezzel reménytelennek nyilvánítjuk, holott lehet, hogy szeretne hinni, csak nem találja a módját. Nagyon sokat jelenthet az ilyen embernek a lelki támogatás, amit Jézus is nyújtott az apának.

„Krisztus részéről nem hiányzott az erő, a fiú meggyógyítása az apa hitétől függött. Az apa könnyekre fakadt, felismerte saját gyengeségét, és Krisztus kegyelmére hagyatkozott: »Hiszek, Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemnek!... Ha valamit tehetsz, légy segítségül nekünk, könyö-

rülj rajtunk!« Mennyi bűnnel terhelt lélek visszhangozta már ezt az imát! A könyörületes Megváltó mindenkinek így válaszol: »Ha hinni tudod, minden lehetséges a hívónek.« A hit köt össze bennünket a mennyel, és ez ad erőt, hogy megbirkózzunk a sötétség erejével.

Jézusban Isten gondoskodott eszközről minden bűnös jellemvonásunk legyőzésére, hogy ellene tudjunk állni minden kísértésnek, bármilyen erős is. Sokan azonban úgy érzik, nincs hitük, ezért távol maradnak Krisztustól. Hagyatkozzanak ezek az emberek gyámoltalanságukban és méltatlanságukban irgalmas Megváltójuk kegyelmére! Ne önmagukra, hanem Krisztusra nézzenek, aki az emberek között járva meggyógyította a betegeket és kiűzte a démonokat. Ő ma is ugyanaz a hatalmas Üdvözítő.

A hit Isten Igéje által születik meg. Ragadd meg hát az ígéretet: »Aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem.« (Jn 6,37) Vesd magad lábához, és kiáltsd ezt: »Hiszek, Uram, légy segítségül az én hitetlenségemnek!« (Mk 9,24) Ha ezt cselekszed, sohasem veszetsz el, soha!» (Ellen G. White: *Jézus élete*, 428–429. o.)

Milyen lehetett látni a három tanítványnak egymás után Jézus megdicsőülését és a teljes megaláztatást, kiszolgáltatottságot! Látták Jézust a hegyen elváltozni, dicsőségben megjelenni, és látták ezt a beteg fiút, ahogyan Sátán gyötörte őt:

„A megváltás leckéje volt ez! Isten egyetlene, az Atya dicsőségétől elszakadva, leereszkedett az elveszettek megmentéséért. Ez a tanítványok küldetését is jelképezte. Nem csupán a hegytetőn, a lelki megvilágosodás óráiban kell Krisztus szolgálainak tölteniük az életüket. Munka vár rájuk lent a síkságon. A Sátán rabságába került emberek várják a hit és az imádság szavait, amelyek megszabadítják őket.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, 429. o.)

3 Mi volt a gyökere a tanítványok között újra és újra felbukkanó „ki a nagyobb” vitának? Milyen tanítással akarta Jézus kiemelni őket ebből az állapotból?

Mk 9,33–37 ■ „Odahaza megkérdezte őket: Mi felett vetekedtetek egymással az úton? De ők hallgattak, mert egymás között afelett vetekedtek az úton, ki a nagyobb. Ezután leülve, odaszólította a tizenkettőt, és mondta nekik: Ha valaki első akar lenni, legyen mindenki között utolsó és mindenkinek a szolgája! Majd előfogva egy gyermeket, közéjük állította, ölébe vette, és mondta nekik: Aki az ilyen gyermekek közül egyet befogad az én nevemben, engem fogad be, és aki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elbocsátott.”

.....

.....

.....

A „ki a nagyobb?” vita elkísérte a tanítványok életét, amíg csak Jézussal jártak. Az igencsak gyerekesnek tűnő kérdés mögött viszont felfedezhetjük azt az emberi magatartást, ami gyakran jellemez minket is: egymáshoz hasonlítás, képmutatás, sértődés, pletykálkodás, presztízskérdés jelen lehetnek közöttünk is, és emögött ez a lelkület áll, amit nem lehet egyszerűbben megfogalmazni, mint hogy „ki a nagyobb?”. Emögött pedig az önzés, az énközéppontúság áll, ami minden bűnnek a lényege, gyökere.

Az alázat az egyik legfontosabb keresztény erény. Könnyű azokat többre tartani magunknál, akik nekünk szimpatikusak, előljáróink a hitben, nálunk nagyobb tapasztalattal vagy tudással rendelkeznek. De az ige szerint nemcsak őket kell különben tartani magunknál, hanem minden embertársunkat: „Semmit

nem cselekedvén versengésből, sem hiábavaló dicsőségből, hanem alázatosan, egymást különbeknek tartván timagatoknál.” (Fil 2,3) Ha nem azt nézzük, hogy én miben vagyok jobb a másiknál, hanem az ő erősségeire koncentrálnunk, akkor meg fogjuk látni mindenkiben az értéket, és nem uralkodni akarunk egymás felett, hanem szolgálni egymásnak. Ez a lelkület sorol minket előrébb Isten országa szemében.

„A Megváltó maga köré gyűjtve tanítványait, így szólt hozzájuk: »Ha valaki első akar lenni, legyen mindenek között utolsó, és mindenkinek szolgája.« (Mk 9,35) Szavai ünnepélyességét és mélységét a tanítványok távolról sem fogták fel. Amit Krisztus tudott, ők nem voltak képesek meglátni. Nem értették Jézus országának természetét, és ez a tudatlanság volt vetélkedésük látszólagos oka. Az igazi ok azonban mélyebben rejtett. Országa természetének bemutatásával Krisztus ideig-óráig lecsillapíthatta volna vitájuakat, csakhogy ez nem érintené a mögötte meghúzódó okot. Még akkor is, ha eljutottak volna a teljes ismeretre, az elsőbbség kérdése miatt bármikor újra kezdődhetett volna a vita, nagy csapást mérve az egyházra Krisztus távozása után. Az első helyért vívott versengést ugyanaz a lelkület munkálta, amely a nagy küzdelem kezdete volt az égi birodalomban, és amely Krisztust lehozta a Földre meghalni.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 435. o.)

A „felnőtt” tanítványok gyerekes viselkedéséből való kimozdítása érdekében Jézus egy gyermeket állított közéjük. A gyermekeket nemcsak azért adta Isten közénk, hogy tanítsuk őket, hanem hogy mi is tanuljunk tőlük. Miközben azt gondoljuk, a gyermekeknek nagyon sokat kell tanulniuk, hogy felnőtté válhassanak, nekünk is nagyon sokat kell tanulnunk, hogy újra gyermeki lelkületre telessünk szert. Az egyszerűség, önzetlenség, bízó szeretet és őszinteség olyan gyermeki tulajdonságok,

amelyek nélkül mi sem üdvözülhetünk. Aki egyet befogad közülük, az az önzetlenség iskolájába lép be.

„Akiket Krisztus Lelke hat át, azokat nem készítheti a becsvágy arra, hogy testvéreik felett uralkodni akarjanak. Akik saját szemükben csekélyek, csak azok fognak nagyoknak tekintetni Isten színe előtt. »Előfogván egy gyermeket, közjük állította, és ölébe vévén, mondta nekik: Aki az ilyen gyermekek közül egyet befogad az én nevemben, engem fogad be, és aki engem befogad, nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elbocsátott.« Mily drága tanítás ez Krisztus minden követője számára! Akik elhanyagolják az életük útján adódó kötelezettségeket, elmulasztják az udvariasság, szeretet és irgalmasság gyakorlását akár egyetlen kisgyermekkel szemben is, azok a Krisztus iránti kötelezettségeiket hanyagolják el.” (Ellen G. White: *Megszentelt élet*, 55–56. o.)

4 Mi a helyes viszonyulás azokhoz a kívülállókhöz, akik tisztán gondolkodnak, és sok dologban helyesen tanítanak?

Mk 9,38–41 ■ „János pedig felelt neki, és mondta: Mester, láttunk valakit, aki a te neveddel ördögöket űz, aki nem követ minket, és eltiltottuk őt, mivelhogy nem követ minket. Jézus pedig mondta: Ne tiltsátok el őt, mert senki sincs, aki csodát tesz az én nevemben és mindjárt gonoszul szólhatna felőlem. Mert aki nincs ellenünk, mellettünk van. Mert aki innotok ad egy pohár vizet az én nevemben, mivelhogy a Krisztuséi vagytok, bizony mondom nektek, el nem veszi az ő jutalmát.”

.....

.....

A tanítványok valóban szerették Jézust, és minden emberi módon megpróbálták védeni. Féltek a szenvedéstől, de a becsületét és a hírnevét is próbálták megóvni. Később számukra is nyilvánvalóvá vált, hogy ez csupán emberi igyekezet volt, mert amikor Jézus igazi veszélybe került, akkor elhagyták Őt. Itt is szembeesülhettek önmagukkal Jézus válasza alapján: ráirányította figyelmüket, hogy alaptalan volt a féltésük. Ha valaki összhangban cselekszik Krisztussal, nem gátolhatjuk a munkáját, nincs jogunk kisajátítani Krisztus nevét magunknak. Jézus válaszából az is kiderül, hogy nem lehet ellensége az olyan ember, aki az Ő erkölcsi elveivel összhangban cselekszik és az Ő nevében tesz csodát. Démoni hamisítványról van szó azonban, ha valaki az Ő nevében tesz csodát, de egyidejűleg „hamisságot cselekszik” (Mt 7,15–23).

Sok keresztény abba a hibába esik, hogy Isten ügyének féltése okán – saját presztízsét vagy közösségét féltve – korlátozza vagy rossz szemmel nézi mások szolgálatát. Jézus nem tartotta fenn a szolgálat munkáját és a csodatétel jogát kizárólag magának és közvetlen tanítványainak, nem korlátozta mások tevékenységét sem térben, sem időben, ellenkezőleg, örömmel fogadta, hogy vannak mások is rajtuk kívül, akik a maguk ismeretei és képességei szerint Isten ügyét szolgálják.

„János úgy érezte, meg kell kérdeznie, helyesen járt-e el egy esetben. Gyermeki lelkülettel tette fel a kérdést: »Mester, látunk valakit, aki a Te neveddel ördögöket űz, és nem követ minket, és eltiltottuk őt, mivelhogy nem követ minket.« (Mk 9,38) Jakab és János azt hitték, ennek az embernek az eltiltásával Uruk tisztességét tartották szem előtt. Most kezdték meg látni, hogy a magukét féltették. Belátták tévedésüket, és elfogadták Jézus feddését. »Ne tiltsátok el őt, mert senki sincs, aki csodát tesz az én nevemben, és mindjárt gonoszul szólhatna felőlem.« (Mk 9,39) Senkit sem szabad elutasítani, aki bármilyen módon barátságos Krisztus iránt. Sokan voltak, akiket

mélyen megindított Krisztus jelleme és munkája, és akiknek a szíve hittel kezdett megnyílni az Üdvözítő felé, a tanítványoknak pedig – akik nem ismerik az indítékokat – vigyázniuk kell, nehogy elcsüggesszék ezeket az embereket. Amikor Jézus már nem lesz közöttük személyesen, és a munkát rájuk hagyja, nem szabad olyan lelkületet dédelgetniük, amely másokat kizár, hanem ugyanazt a rokonszenvet kell kinyilvánítaniuk, amelyet Mesterüknél láttak. Ha valakinek a véleménye nem egyezik mindenben a miénkkel, ez nem jogosít fel bennünket arra, hogy eltiltsuk az Istenért végzett munkától. Krisztus a nagy Tanító, mi pedig nem ítélni, nem parancsolhatunk, hanem mindannyian üljünk alázatosan Jézus lábához, és tanuljunk tőle. Minden ember, akit Isten készsége tett, olyan csatorna, amelyen keresztül Krisztus kinyilatkoztatja megbocsátó szeretetét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 437. o.)

5 Mit értsünk botránkoztatáson? Miért ez az egyik legnagyobb hiba Krisztus követői életében?

Mk 9,42–50 ■ „Aki pedig megbotránkoztat egyet ama kicsinyek közül, akik énbennem hisznek, jobb annak, ha malomkővet kötnek a nyakára, és a tengerbe vetik. Ha megbotránkoztat téged a te kezed, vágd le azt, mert jobb neked csonkán bemenned az életre, mint két kézzel menned a gyehennára,* a megolthatatlan tűzre, ahol az ő

---

* A *gyehenna* a héber „Ben-Hinnom” völgye kifejezésből ered. Jeruzsálem délnyugati szélén elhelyezkedő völgy volt, ahol Júda hitehagyó, bálványimádó királyai, Akház és Manassé idején gyermekeket áldoztak Molok bálványistennek. Jósiás király ezt a Tófetnek (azaz tűzrakó helynek) is nevezett völgyet „megfertőztette”, hogy megszüntesse a völgy bálványkultusz céljára való használatát (2Kir 23,10). Később a név Isten ellenségei végső megsemmisítésének a szimbólumává lett, amely a végítélet nyomán következik be.

férgük meg nem hal, és tüzők el nem alszik.* És ha a te lábad botránkoztat meg téged, vágd le azt, mert jobb neked sántán bemenned az életre, mint két lábbal vetteted a gyehennára, a megolthatatlan tűzre, ahol az ő férgük meg nem hal, és tüzők el nem alszik. Ha a te szemed botránkoztat meg téged, vágd ki azt, mert jobb neked fél szemmel bemenned Isten országába, mint két szemmel vetteted a tüzes gyehennára, ahol férgük meg nem hal, és tüzők el nem alszik.

Mert mindenki tűzzel sózatik meg, és minden áldozat sóval sózatik meg. Jó a só, de ha a só ízét veszti, mivel adtok ízt neki? Legyen bennetek só, és legyetek békében egymással.”

.....

.....

.....

A *botránkoztat* szó jelentése nem biztos, hogy mindenkinek egyértelmű. Az eredeti szövegben itt álló szó (gör. *szkandalidzó*) pontos jelentése: *megbotlani valamiben*, átvitt értelemben *bűnbe esni, csábíttatni*. Nekünk keresztényeknek itt van az egyik legnagyobb felelősségünk. Azzal hogy Krisztus-követőknek valljuk magunkat, magasabb hitelességi mérce alá vettetünk. Már a Tízparancsolat harmadik parancsolata is felhívja a figyelmünket erre: Isten nevét nemcsak a szánkra vehetjük hiába, hanem életünkkel is megszeghetjük ezt a parancsolatot, amennyiben bot-

---

* A „férgük meg nem hal, tüzők el nem alszik” idézet Ésa 66,24-ből való. Fontos megjegyezni, hogy ezen a helyen nem élő emberek, hanem „holttestek” férgék és tűz általi feltartóztatathatatlan, teljes pusztulásáról van szó. A holttestek férgék és tűz általi megemésztése pedig értelemszerűen nem tart sokáig, és végeredményként csak a semmi marad.

ránkozásra okot adó dolgaink vannak. Ez nem azt jelenti, hogy jobb volna képmutatással eltakarni bűneinket, hogy ezzel megvédjünk másokat a botránkozástól. Ez előbb-utóbb úgyis nyilvánvalóvá válik, és csak még nagyobb botránkozást fog eredményezni. Ha emberi igyekezettel próbálunk eleget tenni a szóban forgó jézusi kíváncságnak, akkor gyakran ebbe a hibába esünk. Az a cél, hogy valóban megbánjuk és elhagyjuk a bűneinket. Ezek viszont néha annyira hozzánk vannak nőve, mintha valószínűs testrészeink lennének (kezünk, lábunk vagy szemünk), és ezektől megszabadulni is hasonló lemondás és fájdalom, olyan mintha valamelyik testrészünktől kellene önként megszabadulnunk. Saját erőből ez lehetetlen is, de a döntést nekünk kell meghoznunk örök sorsunk érdekében.

„»Az ember Fia azért jött, hogy megtartsa, ami elveszett.« (Mt 18,11) A tanítványok kevésbé törődjenek embertársakkal, mint a menny Fejedelme? Minden emberért végtelen nagy volt az ár, milyen szörnyű bűn tehát, ha egyetlen embert is elfordítunk Krisztustól, s így a Megváltó szeretete, megaláztatása és kinszenvedése hiábavaló volt érte. »Jaj a világnak a botránkozások miatt! Mert szükség, hogy botránkozások essenek.« (Mt 18,7) A Sátán által befolyásolt világ biztosan ellenáll Krisztus követőinek, és le akarja rombolni hitüket – de jaj annak, aki felvette Krisztus nevét, és mégis ilyet tesz. Urunkra szégyent hoznak azok, akik azt állítják, hogy Őt szolgálják, de hamisan mutatják be a jellemét, s ezzel tömegeket csapnak be, vezetnek tévútra.

Minden szokást, gyakorlatot, amely bűnre vezet és gyalázatot hoz Krisztusra, el kell vetni, bármilyen áldozat árán. Ami szégyent hoz Istenre, az nem használ a léleknek. A menny áldása senkire sem szállhat, aki megszegi az igazság örök elveit. Egyetlen dédelgetett bűn is elegendő a jellem megrontására, mások félrevezetésére. Ha az

ember a kezét és lábát is levágná, sőt még a szemét is kivájná, hogy megmentse testét a haláltól, mennyivel inkább el kell vetnie a bűnt, amely a lelket öli meg!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 438–439. o.)

2003-ban Aron Ralston hegymászó azzal vált híressé, hogy saját maga amputálta karját, miután az beszorult egy kanyon fala és egy szikla közé. Mivel egyedül volt és telefonon sem tudott segítséget hívni, öt napon át próbálta kiszabadítani karját, hiába. Miután elfogyott a vize és az élelme, meghozta a döntést. Levágott kézzel kiszabadult a kanyonból, és egy kiránduló család mentette meg. Hátborzongató belegondolni, hogyan tudta meghozni ezt a döntést, de meg tudta tenni a földi élete megmentése érdekében. Mi vajon nem hozunk-e meg ennél kevésbé fájdalmas döntéseket is nehezebben az örök élet érdekében?

Fontos helyesen érteni a *kicsinyek* kifejezést is. Elsősorban a hitben kicsinyekre vonatkozik, akik még nem rendelkeznek nagy tapasztalattal a hit dolgában, de jelentheti konkrétan a gyermekeket, fiatalokat is, akik érzékenyebben reagálnak a „felnőtt” keresztények képmutatására, nem hiteles életére. Komoly felelősséggel tartozunk értük is!

Abba a végletbe se essünk, hogy mindig azon aggódunk, mit gondolhatnak rólunk mások. Ha életünk őszinte és lelkiismeretünk tiszta, bűneinket nem takargatjuk, hanem megvalljuk és elhagyjuk, akkor nem kell azon aggódnunk, hogy valakit esetleg megbotránoztatunk. Ennek az ígének a megvalósítása nem a megfelelési kényszer, hanem az őszinte és hiteles kereszténység.

A só, amit az áldozatokhoz adtak, a jó ízűvé és tartóssá tételt szolgáltatta. Ha Krisztus igazsága és szeretete „ízésíti” az életünket, akkor nem kell aggódnunk tetteink miatt. Fontos azonban, hogy ne veszítse el a só az ízet, azaz ne gyengüljön meg Krisztussal való kapcsolatunk, és ezáltal ne apadjon el a szeretet forrása életünkben, mert ennek híján csak a „kegyesség látszata” nyilvánul meg az életünkben.

6 Milyen kérdéssel kísértették a farizeusok Jézust a házassággal kapcsolatban? Milyen tanítást foglal magában Jézus válasza?

Mk 10,2–12 ■ „Hozzá mentek a farizeusok és megkérdezték tőle, szabad-e férjnek feleségét elbocsátani, kísértve őt. Ő pedig felelt és mondta nekik: Mit parancsolt nektek Mózes? Ők pedig mondták: Mózes megengedte, hogy válólevelet írjunk és elváljunk. Jézus felelt és mondta nekik: Szívetek keménysége miatt írta nektek ezt a parancsolatot. De a teremtés kezdete óta férfivá és asszonnyá teremtette őket Isten. Annakokáért elhagyja az ember az ő atyját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté! Azért többé nem kettő, hanem egy test. Annakokáért, amit az Isten egybeszerkesztett, ember el ne válassza! Odahaza tanítványai ismét megkérdezték őt e dolog felől. Ő pedig mondta nekik: Aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el az ellen. Ha pedig a feleség hagyja el a férjét, és mással kel egybe, házasságtörést követ el.”

.....

.....

.....

A farizeusok azért tették fel a kérdést Jézusnak, mert a két fő zsidó iskola, Hillél és Samaj rabbi iskolája eltérően foglalt állást a kérdésben: „A rabbik sokat vitatkoztak 5Móz 24,1 értelmén... Egyesek – Hillél rabbi csoportja – engedélyezték a válást, ha az asszonyon bármi »visszataszító« van: seb, ügyefogyottság, vagy rosszul főz, túl hangosan beszél stb. Mások – mint például Samaj rabbi – sokkal szigorúbbak voltak. »Az oltár siratja azt – mondták –, aki elbocsátja feleségét« (vö. Mal 2,13–14),

vagy »Az ember nem bocsáthatja el feleségét, csak ha az hűtlen lesz hozzá.«» (Adalbert Rebic: *Bibliai régiségek*, Agapé Kiadó, 2000, 61. o.)

Isten parancsolataiból nem a kiutat kell keresni, így a házasságot sem azért adta Isten, hogy a kiutat keressük belőle. A házasság a szeretet iskolája, és mindenkinek kudarca, ha félbehagy egy iskolát. Probléma minden házasságban felmerül, de a jellemfejlődés szempontjából nem lehet az a cél, hogy elmeneküljünk előlük, hanem hogy együtt megküzdjünk velük. Az emberi gondolkodás szerint a házasság gúzsba köt, a Biblia tanítása szerint viszont épp a szabadsághoz vezető út, mert segít győzni ösztönös természetünk felett, azáltal, hogy felszínre hozza emberi tulajdonságainkat. A válás általában nem oldja meg a problémákat, csak tovább örökíti egy következő házasságba. Éppen ezért a mózesi törvény nem Isten eredeti szándéka szerint, hanem a megtéretlen zsidó nép keményszívűsége miatt engedélyezte a válást hűtlenség okán kívül is.

„Jézus helyesbítette a házasságról alkotott téves felfogást. A zsidó nép körében megszokott dolog volt, hogy a férj a legcsekélyebb ok miatt is elvált feleségétől, az asszony pedig ismét férjhez mehetett. Ez a szokás azonban nagy nyomort és bűnt eredményezett. Jézus a Hegyi beszédben világosan leszögezte, hogy a hűtlenségen kívül egyéb ok miatt a házasság fel nem bontható. Így szólt: »Valaki elbocsátja feleségét paráznaság okán kívül, paráznává teszi azt, és aki elbocsátott asszonyt vesz el, paráználkodik.« (Mt 5,32) Amikor a farizeusok később ismét megkérdezték Jézust, hogy a válás megengedhető-e, Ő arra utalt, hogy a házasság már a teremtésnél el lett rendelve... Felidézte Éden boldog napjait, amikor Isten mindent »igen jó«-nak nevezett. A házasság és a szombat édeni eredetű, két intézmény, mely Isten dicsőségét és az emberek üdvét szolgálja.

Amikor az Alkotó a szent pár kezét egybefonta, így szólt: »...elhagyja a férfiú az ő atyját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté« (1Móz 2,24). Így tette kötelezővé a házasság törvényét Ádám minden fiára nézve az idők végezetéig. Amit mennyei Atyánk jónak tart, az mindig a legnagyobb áldás és fejlődés törvénye az ember részére.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, 340. o.)

---

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
- Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A gyermekek megáldása, a gazdag ifjú, két tanítvány kérése, Bartimeus

(Márk 10,13–52)

I Hogyan viszonyult Jézus a kisgyermekekhez? Melyik gyermeki tulajdonságot állította példaként a tanítványai elé?

Mk 10,13–16 ■ „Ekkor gyermekeket hoztak hozzá, hogy illesse őket, a tanítványok pedig feddték azokat, akik hozták őket. Jézus pedig ezt látva, haragra gerjedt, és mondta: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké Isten országa. Bizony mondom nektek: Aki nem úgy fogadja Isten országát, mint gyermek, semmiképpen sem megy be abba. Aztán ölébe vette azokat, és kezét rájuk vetve, megáldotta őket.”

.....

.....

Jézus korában a gyermekeknek nem volt olyan kiváltságos helyzetük, mint napjainkban, a felnőttek társaságában csendben vissza kellett vonulniuk, és édesanyjuk közelében maradván szinte észrevétlenek voltak. Amikor az anyák Jézushoz hozták gyermekeiket, a tanítványok az akkori felfogás szerint reagáltak. Úgy érezték, hogy a kisgyermek jelenléte megzavarja Jézust

fontos szolgálatában. Ezért akarták visszatartani őket Mesterük közeléből, kiváltva ezzel Jézus felháborodását. Őt mélyen bántotta az emberek keményszívűsége, különösen akkor, ha vallási vezetők vagy éppen a tanítványai részéről tapasztalta ezt a lelkületet. Amikor ölébe vette és átölelte a kisgyermeket, a mennyei Atya óvó szeretetét közvetítette felénk. Egyúttal példaként állította tanítványai elé a gyermekek őszinte bizalmát, alázatát: „Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, semmiképpen nem mentek be a mennyek országába. Aki azért megalázza magát, mint ez a kisgyermek, az a nagyobb a mennyeknek országában.” (Mt 18,3-4)

„A kisgyermek szerénységét, önmagával nem gondolását, bízó szeretetét – ezeket a vonásokat értékeli a menny. Ezek az igazi nagyság jellemzői.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Ki a nagyobb? c. fej.)

Számunkra is példa és tanulság Jézusnak ez a megnyilvánulása: mennyire értékeli a gyermekek nyitottságát, tudunk-e szívükhöz közel kerülni, és közvetíteni azt a szeretetet, amely Krisztusból árad? Van-e bennünk is ilyen gyermeki hit, bizalom, alázat? Így közeledünk-e mennyei Atyánkhoz, így tudjuk-e rábízni magunkat?

2 Milyen tanulságokat tartalmaz számunkra a gazdag ifjú története?

Mk 10,17-27 ■ „Amikor útnak indult, hozzá futott egy ember, és letérdelve előtte, kérdezte őt: Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem? Jézus pedig mondta neki: **Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten. A parancsolatokat tudod: Ne paráználkodjál, ne ölj, ne lopj, hamis tanúbizonyságot ne tégy,**

kárt ne tégy, tiszteljed atyádat és anyádat! Ő pedig felelvén, mondta neki: Mester, mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva. Jézus pedig rátekintvén, megkedvelte őt, és mondta neki: Egy fogyatkozásod van, eredj el, add el minden vagyonodat, add a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben, azután jöjj, kövess engem, felvéve a keresztet!

Ő pedig elszomorodva e beszéden, elment búsan, mert sok jószága volt. Jézus pedig körültekintve, mondta tanítványainak: Mily nehezen mennek be Isten országába azok, akiknek gazdagságuk van! A tanítványok pedig álméltoktak az ő beszédén, de Jézus ismét felelvén, mondta nekik: Gyermekeim, mily nehéz azoknak, akik a gazdagságban bíznak, Isten országába bemenni! Könnyebb a tű fokán átmenni, hogynem a gazdagnak Isten országába bejutni.

Azok pedig még inkább álméltoktak, mondván maguk között: Kicsoda üdvözülhet tehát? Jézus pedig rájuk tekintvén, mondta: Ez embereknél lehetetlen, de nem az Istennél, mert Istennél minden lehetséges.”

.....

.....

.....

A fiatalember őszintén szerette volna követni mindazt, amit Isten akaratából megismert. Odafutott Jézushoz, és letérdelt előtte, amivel kifejezte hódolatát, az igyekezetét, hitbéli buzgóságát. Az ifjú Saulus juthat eszünkbe, aki később így vallott önmagáról: „a törvénybeli igazság tekintetében feddhetetlen voltam” (Fil 3,6). És amikor Jézus megjelent neki a damaszkuszi úton, ő is ezt kérdezte: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” A folytatás azonban nagyon eltérő volt: A gazdag ifjú „megszomo-

rodva elment”, nem vállalta Krisztus követését azon az áron, hogy meg kell válnia féltett kincseitől. Pál azonban ezt vallotta: „amelyek nekem egykor nyereségek voltak, azokat a Krisztusért kárnak ítéltam. Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam, és szemétnek ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem” (Fil 3,4–8).

Az ifjú számára is ott volt a választás lehetősége, hogy melyik kincset értékeli igazán: a mennyei vagy a földi gazdagságot. Sőt Jézus arra hívta el, hogy kövesse Őt, legyen a tanítványa, fordítsa Istentől nyert képességeit az evangélium hirdetésére. Ő azonban úgy érezte, ez a választás túl nagy áldozatba fog kerülni. Azzal együtt azonban, hogy döntött a földi vagyon megtartása mellett, lemondott az üdvösségéről és a lelki békéjéről is – így szomorúan távozott.

Gondolhatnánk, hogy bennünket nem érint ennek a történetnek a tanulsága, hiszen nem vagyunk gazdagok, nem fenyeget bennünket a bálványimádásnak ez a formája. De bármi, ami visszatart bennünket, ami időnket, erőnket, figyelmünket túlzottan lefoglalja, akadály lehet abban, hogy Krisztust mindenben, teljes szívvel kövessük.

„Az önimádó ember törvényszegő. Ezt akarta Jézus az ifjúval megértetni, azért próbálta meg, hogy leleplezze szívének önzését. Rátapintott jellemének gyenge pontjára. Az ifjú nem igényelt további felvilágosítást. Bálványt dédelgett lelkében. A világ volt az istene. Állította, hogy megtartotta a parancsolatokat, de nem ismerte azt az elvet, amely az egész törvény lényege. Nem szerette Istent igazán, sem embertársait. Ezzel a fogyatkozásával egyszersmind hiányzott belőle mindaz, ami Isten országára alkalmassá tehetné volna. Az énnék és a világ kincseinek szeretete nincs összhangban a menny elveivel.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Jutalom c. fejelet)

Amikor a fiatalember eltávozott, a tanítványok is elszomorodtak, hiszen abban reménykedtek, hogy ez a köztisztelőben álló farizeus majd hozzájuk csatlakozva, tekintélyével támogatja a szolgálatukat. Kemény beszéd volt bizonyára számukra is, amikor ilyen súlyos választás elé állította Jézus – de ezzel is tanítani kívánta őket. A tanulság mindenki számára az volt, hogy Jézus teljes odaszánást, maradéktalan engedelmességet kér követőitől. Nem lehet két úrnak szolgálni, kétfelé sántikálni.

Csupán emberi erőfeszítéssel – még ha olyan hűségesen igyekeznek is valaki, mint ez az ifjú – lehetetlen elérni az üdvösséget. Csak Istennel együtt lehetséges, csak Ő tud nekünk mennyei erőt adni, és munkálni életünkben az akarást és a véghezvitelt is.

„Meváltónk meghívott, hogy Őhöz csatlakozzunk, egyesítsük gyengességünket az Ő erejével, tudatlanságunkat bölcsességével, érdemtelenségünket érdemeivel. Egyikünk sem foglalhat el semleges álláspontot: vagy Krisztus mellett esik latba a befolyásunk, vagy ellene. Vagy a Krisztus tevékeny eszközei vagyunk, vagy az ellenségé. Vagy Jézussal gyűjtünk, vagy szétszórunk. A valódi megtérés gyökeres változást jelent. Gondolkodásunk egész beállítottságát, szívünk hajlamát kell megváltoztatnunk, életünknek meg kell újulnia Krisztusban.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezetnek*, 4. köt., A gyülekezet egysége c. fej.)

3 Van-e jutalmuk már ezen a földön is azoknak, akik valóban mindent feladva követik Krisztust?

Mk 10,28–31 ■ „Péter kezdte mondani neki: **Íme, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged. Jézus pedig felelvén, mondta: Bizony mondom nektek, senki sincs, aki elhagyta házat, férfi testvéreit vagy nőtestvéreit, atyját vagy anyját, feleségét, gyermekeit vagy szántóföldjeit énértem és**

az evangéliumért, aki százannyit ne kapna most, ebben az időben, házakat, férfi testvéreket, nőtestvéreket, anyákat, gyermekeket és szántóföldeket, üldözésekkel együtt – a jövődő világon pedig: örök életet. Az elsők közül sokan lesznek utolsók, az utolsók közül pedig sokan elsők.”

.....

.....

.....

A tanítványok a gazdag ifjú távozása után összehasonlították döntését a saját elhívásukkal, amikor ők valóban otthagyták a megélhetésüket jelentő hálókat, hogy Jézust követhessék. Azóta sok csodát átéltek, hallották tanításait a mennyek országáról, sőt ők maguk is tapasztalták a Szentlélek hatalmát szolgálatuk során, amikor Jézus kiküldte őket kettesével a nép közé. Mégis felmerült ez a kérdés, amit Péter meg is fogalmazott: „Íme, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged: mink lesz hát minenkünk?” (Mt 19,27) Láthatjuk ebből a kérdésből is, mennyire nehéz megszabadulni attól az emberi hibától, amikor azt mérlegeljük, vajon megéri-e áldozatot hozni. Jézus azonban mégsem feddte meg ezért a kérdésért, hanem arról beszélt, hogy már itt a földi életünk során mennyi áldást és örömet nyerhetünk cserébe, végül pedig az örök élet hatalmas ajándékát.

„Isten szeretné, ha bíznánk benne, és nem kérdeznénk, mi lesz a jutalmunk. Ha Krisztus a szívünkben lakik, nem a jutalom áll gondolataink homlokterében; nem a jutalomért szolgálunk. Igaz, hogy a jutalmat is meg kell becsülnünk, de ne az legyen az első. Isten azt akarja, hogy értékeljük megígért áldásait, de azt nem, hogy lessük a jutalmat, és azt érezzük, hogy minden szolgálatért jutalom jár. Ne annyira a jutalommal törődjünk, mint inkább azzal, hogy helyesen

cselekedjünk, minden nyereségtől függetlenül! Az Isten és embertársaink iránti szeretet legyen a hajtóerő!...

Bármilyen rövid ideje szolgálunk, bármilyen egyszerű feladatot látunk is el, ha gyermeki hittel követjük Krisztust, nem fogunk csalódni a jutalomban. Amit a legnagyobbak és legbölcsebbek sem érdemelnek meg, a leggyengébbek és legkisebbek megkaphatják. A menny aranykapuja nem tárul ki az öndicsőítőnek. Nem emelkedik fel a büszke lélek előtt, de az örök díszkapuk szélesre tárulnak egy kisgyermek reszkető érintésére. Azok, akik őszinte hittel és szeretettel szolgáltak Istennek, kegyelméből áldott jutalmat kapnak...” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Jutalom c. feje.)

4 Hogyan próbálta Jézus felkészíteni tanítványait a rá váró szenvedésekre, elítéltetésére, kereszthalálára? Mire utalt Zebedeus fiainak kérése? Megértették-e a Megváltó küldetését és áldozatát?

Mk 10,32-40 ■ „Útban voltak Jeruzsálembe menve, és előttük ment Jézus, ők pedig álmélkodtak, és követve őt, féltek. Ő azonban a tizenkettőt ismét maga mellé véve, kezdett nekik szólni azokról a dolgokról, amik majd vele történnek, mondván: Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak, akik halálra kárhoztatják, és a pogányok kezébe adják őt. Megcsúfolják őt, megostorozzák, megköpdösik, megölik őt, de harmadnapon feltámad.

Hozzá járultak ekkor Jakab és János, a Zebedeus fiai, ezt mondván: Mester, szeretnénk, hogy amire kérünk, tedd meg nekünk. Ő pedig monda nekik: Mit kívántok, hogy tegyek veletek? Azok pedig mondták neki: Add meg nekünk, hogy egyikünk jobb kezed felől, másikunk pedig bal kezed felől üljön a te dicsőségedben. Jézus monda

nekik: Nem tudjátok, mit kértek. Megihatjátok-e a poharat, amelyet én megiszom, megkeresztelkedhetek-e azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem? Ők pedig mondták neki: Megtehetjük. Jézus pedig mondta nekik: A poharat ugyan, amelyet én megiszom, megisszátok, és a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek, de az én jobb és bal kezem felől való ülést nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz az, akiknek elkészítettem.”

.....

.....

.....

„Előzőleg is próbálta már Jézus feltárni tanítványai előtt küldetése lényegét, de akkor sem értették meg (Mk 9,32). Nem tudták összeegyeztetni Jézus eddigi szolgálatával, csodatételeivel azt, hogy Ő szenvedni fog, sőt kínos halállal kell szembenéznie. Eddigi ismereteik és hitük szerint a Messiás uralkodni fog, és alig várták, hogy ez az idő bekövetkezzék. Akkor majd – reményeik szerint – ők is osztozhatnak vele a dicsőségben, hiszen legközelebbi tanítványai voltak. A két testvér, Zebedeus fiai még nagyobb kiváltságban szeretett volna részesülni: szerettek volna legközelebb lenni Urukhoz, és azzal a kéréssel fordultak hozzá, hadd ülhesse nek majd az Ő jobb és bal keze felől. »Az én poharamat megisszátok ugyan, és a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek« – mondta (Mt 20,23). A trón helyett a kereszt állt előtte, társaként a két gonosztevő jobb és bal keze felől. Később János és Jakab osztoztak Mesterükkel a szenvedésben: egyikük, elsőként a testvérek közül, kard által pusztult el, a másikuknak a leghosszabb ideig kellett elviselnie a nehéz munkát, megvetést, üldözte-

tést. »De az én jobb és bal kezem felől való ülést – folytatta Jézus – nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz az, akiknek az én Atyám elkészítette.« (Mt 20,23) Isten országa részrehajlással nem nyerhető el. Nem lehet kiérdemelni, és nem önkényes adományozás útján adják. Az átalakult jellem eredménye. A korona és a trón a mi Urunk Jézus Krisztus által önmagunk felett aratott győzelem jelvénye.

Az áll majd a legközelebb Krisztushoz, aki a Földön a legtöbbet vett az Ő önfeláldozó szeretetéből – a szeretetből, amely »nem kérkedik, nem fuvalkodik fel... nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a gonoszt« (1Kor 13,4–5). Ez a szeretet indította a tanítványokat, amint Urunkat is, hogy akár a halálig, az emberiség megmentéséért éljenek és dolgozzanak, mindent odaadjanak és feláldozzanak.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az új ország törvénye c. fejelet)

5 Hogyan ütközött ki újra meg újra a tanítványok lelkiéletében is a versengő, uralomra törő emberi természet? Mire tanít mindannyiunkat Jézus példája?

Mk 10,41–45 ■ „Hallván ezt a tíz tanítvány, haragudni kezdtek Jakabra és Jánosra. Jézus pedig magához szólítva őket, mondta nekik: Tudjátok, hogy azok, akik a pogányok között fejedelmeknek tartatnak, uralkodnak felettük, és az ő nagyjaik hatalmaskodnak rajtuk. De nem így lesz közöttetek, hanem aki nagy akar lenni közöttetek, az legyen a ti szolgátok, és aki közületek első akar lenni, mindenkinek szolgálja legyen: mert az emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és adja az ő életét váltságul sokakért.”

.....

.....

Mivel ebben a világban megszoktuk, hogy az emberek egymást uralják, versengnek és irigykednek, nekünk is szükségünk van Krisztus szelíd tanítására: az Ő példája legyen mindig előttünk, aki végtelen alázattal és szeretettel szolgált. Ez az egyedüli nagyság Isten országában. Le kell győznünk a bűnös emberi természet önző nagyravágását, amely a bűn szerzőjétől, Sátántól ered.

„Krisztus más elvekre alapozta országát. Az embereket nem hatalomra, hanem szolgálatra hívta, az erőseket, hogy hordozzák a gyengék fogyatékoságait. Az erő, a rang, a tehetség, a műveltség mind nagyobb kötelezettséget ró birtoklójára embertársai szolgálatában. »Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon, és adja az életét váltságul sokakért.« (Mk 10,45) Tanítványai között Krisztus minden tekintetben gondviselő, teherhordozó volt. Osztozott szegénységükben, önmegtagadást gyakorolt miattuk, előttük járt, hogy egyengesse a nehéz terepet, és nemsokára befejezi földi munkáját: lete-szi életét. Annak az alapelvnek kell mozgósítania az egyháznak – az Ő testének – tagjait, mely szerint Krisztus cselekedett. Az üdvösség terve és alapja a szeretet. Krisztus országában azok a legnagyobbak, akik az Ő példáját követik, és nyájának pásztoraiként cselekszenek.” (Ellen G. White: *Jézus élete, Az új ország törvénye* c. fej.)

6 Milyen tanulságai vannak Bartimeus meggyógyításának? Miből tűnik ki, hogy nem csupán fizikai gyógyulás történt?

Mk 10,46–52 ■ „Jerikóba érkeztek, és amikor ő és tanítványai, valamint a nagy sokaság Jerikóból kimentek, Timeus fia, a vak Bartimeus, ott ült az úton, koldulva. Amikor meghallotta, hogy ez a Názáreti Jézus, kezdett kiáltani,

mondván: Jézus, Dávidnak Fia, könyörülj rajtam! Sokan feddték őt, hogy hallgasson, de ő annál jobban kiáltotta: Dávidnak Fia, könyörülj rajtam! Akkor Jézus megállva, mondta, hogy hívják elő. Ekkor előhívták a vakot, mondván neki: Bizzál, kelj fel, hív téged! Ő pedig felső ruháját ledobva, és felkelvén, Jézushoz ment. Jézus mondta neki: Mit akarsz, hogy cselekedjem veled? A vak pedig mondta neki: Mester, hogy lássak! Jézus pedig mondta neki: Eredj el, a te hited megtartott téged. Azonnal megjött a szeme világa, és követte Jézust az úton.”

.....

.....

.....

A vak Bartimeus hitt abban, hogy Jézus a Messiás, Dávid fiának nevezte Őt, és hitt abban is, hogy meg tudja gyógyítani. Nem tudta senki elnémítani, megakadályozni, egyre hangosabban kiáltott Jézusnak, és kitartó próbálkozása elnyerte jutalmát. Miután megnyíltak a szemei, Jézus követőjévé vált, neki akart szolgálni tőle kapott képességeivel.

„A vak Bartimeus várakozik az út szélén. Sokáig várt arra, hogy találkozhasson Krisztussal. Jól látók sokasága megy el mellette mindkét irányban, ők azonban nem vágnak meglátni Jézust. Pedig a hit egyetlen tekintete megérintené Krisztus szeretetteljes szívét, s kegyelmének áldásaiban részesítené őket. Ők azonban mit sem tudnak beteg és ínséges voltukról. Nem tudják, hogy Krisztusra van szükségük. Nem így a vak ember: neki Jézus az egyedüli reménysége. Amint vár és fülel, egyszer csak sok láb dobbanását hallja, és mohón kérdezősködik, mi a sürgés-forgás oka? A közelében állók felelnek neki: A názáreti Jézus halad erre. Ekkor

a mély vágyakozás erejével kiáltja: »Jézus, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!« Megpróbálják elhallgattatni, de annál hangosabban kiált: »Dávidnak fia, könyörülj rajtam!« Jézus meghallja a kérést, és Bartimeus állhatatos hite jutalomban részesül. Nem csupán szeme világát nyeri vissza, hanem értelme is megnyílik. Felismeri Krisztusban a Megváltót, az igazság napja beragyog a szívébe. Aki a vak Bartimeushoz hasonlóan érzi, hogy Krisztusra van szüksége, s olyan buzgón és elszántan kiált Krisztushoz, mint ő, az részesülni fog az áldásban, melyre a lelke éhezik.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 5. kötet, 10. fejezet)

A vak koldus lelki szemei is megnyíltak, és ez még nagyobb csoda volt, mint a fizikai gyógyulás. Ezt fejezi ki megragadó módon Áprily Lajos *Bartimeus* című versében, amelynek utolsó két versszakát idézzük:

„Jerikó minden színe birtokom lett.
Egész világ. De meddig lesz enyém?
Ha börtönömbé holnap visszahullnék,
tán elhullatnám s elfelejteném

a pálma zöldjét, esti domb liláját,
barna leányrajt, bíbor rózsatőt.
De lelkem mélyén hordozom halálig,
hogy láttam Őt, anyám, hogy láttam Őt!”

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

Jézus bevonulása Jeruzsálembe, a templom megtisztítása, tanítások a templomban

(Márk 11,1–12,44)

I Miért fogadta el Jézus a tömeg ünneplését Jeruzsálembe történő bevonulásakor, korábbi gyakorlatával ellentétben? Mit tanulhatunk ebből ma is?

Mk 11,7–10 ■ „Odavezették a szamárcsikót Jézushoz, majd ráterítették felsőruháikat, ő pedig felült rá. Sokan pedig felső ruháikat az útra terítették, mások pedig ágakat vágtak a fákról és az útra vetették. Akik pedig előtte mentek, és akik követték, kiáltottak, mondván: Hozsánna!* Áldott, aki jön az Úr nevében!** Áldott a mi Atyánknak, Dávidnak országa, amely jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban!”

.....

.....

---

* A „hosszánna” – amely Jézus korára üdvözlő, áldást kívánó formulává lett – eredetileg ezt jelenti: „Isten, segíts meg!” A Zsoltár 118,25-ből idézet ez a felkiáltás, ahol olvasható (a Károlyi-Bibliában) a héber kifejezés jelentése.

** A sokaság örvendező kiáltásai a 118. zsoltár 25–26. versét visszhangozták. Messiási prófécia tartalmaz ez a zsoltár, amelyet Jézus egyértelműen önmagára vonatkoztatott (Mt 21,42, vö. Zsolt 118,22–23).

Jézus határozottan kijelentette: „Dicsőséget emberektől nem nyerek” (Jn 5,41), s szolgálata során ezzel a kijelentésével összhangban járt el. Földi élete és szolgálata során döntéseiben soha „nem önmagának kedvezett” (Rm 15,3), nem fogadta el a dicsőítést, népszerűsége csúcspontján a királlyá kiáltást sem (Jn 6,15).

„A gondtalan tömeg csodálata bántotta lelkét. Önmagát sohasem helyezte előtérbe. Az a tisztelet, melyet a világ a rangnak, gazdagságnak, tehetségnek ad, idegen volt az Emberfia számára.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Kapernaumban c. fej.)

Pál apostol fogalmazta meg ezt a nagy igazságot: Isten megváltási tervében „minden tiértetek van” (2Kor 4,15). Jézus Jeruzsálemben történő bevonulásakor is dicsőítését a tömeg részéről követői és az ezután megtérendők érdekében fogadta el a Messiás-királynak szóló tisztességet, hódolatot.

„Krisztus a zsidó királyi bevonulási szokás szerint járt el. Azon az állaton ült, melyen Izráel királyai is (1Kir 1,32–40), s melyről a prófécia megjövendölte, hogy így fog a Messiás eljönni országába (Zak 9,9). Ahogy felültették a csikóra, hangos diadalkiáltás remegtette meg a levegőt. A sokaság éltette a Messiást, királyát. Jézus most fogadta a hódolatot... Földi életében Jézus sohasem engedett meg ilyen felvonulást. De most látta előre a következményeket, a kereszthalált. Célja az volt, hogy nyilvánosan előlépjen mint Üdvözítő. **Fel akarta hívni a figyelmet az áldozatra, amely megkoronázza küldetését a halott világért... Szükséges, hogy egyháza minden elkövetkező korban komoly elmélkedés és tanulmányozás tárgyává tegye halálát, mely a világ bűneiért történt... Szükséges, hogy minden ember tekintete rá irányuljon... Ilyen megmozdulás után, mely Jézus jeruzsálemi bevonulását kísérte, mindenki figyelni fogja gyors közeledését a**

végso helyszinhez. A diadalmas bevonulással kapcsolatos eseményekről szeltheben-hosszaban fognak beszélni, és mindenki Jézusra fog gondolni. Keresztre feszítése után sokan visszaemlékeznek ezekre az eseményekre, megpróbáltatásával és halálával összefüggésben. Ez elvezeti őket a próféciakutatásra, és meggyőződnek róla, hogy Jézus volt a Messiás. Így mindenféle megsokszorozódik a hitre térők száma.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jő a te királyod c. feje.)

2 Mi magyarázza Jézus szokatlan szigorúságát a fügefafa megátkozásakor? Mit jelképezett a fa kiszáradása? Milyen üzenete van ennek ma is a terméketlen fügefafa példázatával együtt?

Mk 11,12–21 ■ „Másnap pedig, ahogy elhagyták Bethániát, megéhezett. Meglátva messziről egy fügefát, amely leveles volt,* odament, hátha talál valamit rajta, de odaérve levélen kívül mást nem talált rajta, mert még nem volt itt a fügeérés ideje. Akkor azt mondta Jézus a fának: Soha többé ne egyék rólad gyümölcsöt senki! Hallották ezt a tanítványai...

Reggel pedig, ahogy elmentek a fügefafa mellett, látták, hogy az gyökerestől kiszáradt. Péter visszaemlékezve ezt mondta neki: Mester, nézd, a fügefafa, amelyet megátkoztál, kiszáradt!”

.....

.....

.....

---

* A görög szövegben „zöldellő fügefafa” olvasható.

Jézus maga volt az élet (Jn 1,4; 14,6). Ezúttal azonban szokatlan módon a szavai nyomán nem élet, hanem „halál” támadt – a fügefafa gyökerestől kiszáradt. Ezzel összhangban emlékezhetünk arra, hogy az „Élet fejedelmének” (Ap csel 3,15) szavára a végső ítélet során nemcsak az élet feltámadására, hanem a kárhozát feltámadására is előjönnek a halottak (Jn 5,28–29). Az élet jogát visszavonja majd azoktól, akik nem értékelték, hanem pusztították azt (Jel 11,18).

Két részlet van a 13. versben, amelyek fontos szempontokat adnak a szakasz megértéséhez:

„A fügefafa különös tulajdonsága, hogy már kora tavasszal, amikor még »nincs fügeérés ideje«, látszanak az áttelelő picik, sötétzöld fügek, és őszig fokozatosan és folyamatosan terem, vagyis a fán egy időben lehet látni egészen érett füget, félig érettet, meg kicsi, zöld termést is. **Ha tehát egy lombos fügefán egyáltalán semmiféle fügekezdemény nincs, az már nem fog teremni...**” (Fráter Erzsébet: *A Biblia növényei*, Scolar Kiadó, 114., 116. o.)

„A fügefafa megátkozása jelképes eljárás volt. A Krisztus előtt kérkedő, lombsátrát fitogtató meddő fa a zsidó nemzetet jelképezte. A Megváltó szerette volna világossá tenni tanítványai számára Izráel végzetének okát és bizonyosságát. Ezért ruházta fel a fát erkölcsi tulajdonságokkal, tette az isteni igazság letéteményesévé. A zsidók minden más nemzettől különböztek, mert hűséget fogadtak Istennek. Ő különleges előjogokkal ruházta fel a népet, s emiatt minden más népnél igazabbnak tekintették magukat. A világ szeretete és a nyereségvágy azonban megrontotta őket. Dicsekedtek ismereteikkel, de tudatlanok voltak Isten kívánalmait illetően, s képmutatás jellemezte őket. A terméketlen fához hasonlóan nyújtották széjjel követelőző ágaikat, melyek külsőleg dúsak voltak, gyönyörűek a szemnek, de semmit sem nyújtottak, hanem csak levelet. A zsidó vallásból csodás temploma, szent oltárai, süveges papjai, lenyűgöző

szertartásai mellett – noha az külső megjelenésében valóban megfelelő volt – hiányzott az alázatosság, a szeretet és a jóindulat... A fügefá példázata, melyet Krisztus jeruzsálemi látogatása előtt mondott el, közvetlen kapcsolatban áll azzal a leckével, melyet a gyümölcstelen fa megátkozásával adott. A példázat terméketlen fájáért könyörgött a vincellér: hagyd meg még ez esztendőben, míg körös-körül megkapálom és megrágyázom, s ha gyümölcsöt terem, jó, ha pedig nem, azután vágd ki azt (vö. Lk 13,8–9). **A gyümölcstelen fa fokozott gondozásban részesült. Minden lehetőséget megkapott. Ha mégis gyümölcstelen marad, semmi sem mentheti meg a pusztulástól.** A példázat nem szól a vincellér munkájának eredményéről. Ez attól a néptől függött, melyhez Krisztus szólt. A gyümölcstelen fa őket jelképezte, és rajtuk állt, hogy döntsenek sorukról. Minden jótétemény rendelkezésükre állt, amit csak adhatott a menny, de a megnövekedett áldást nem fordították javukra. Krisztus megátkozta a terméketlen fügefát, ezzel mutatta meg a következményt...” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A pusztulásra ítélt nép c. fej.)

„Az intés eljutott hozzánk is, és nekünk is szól. Vajon te is gyümölcstelen fa vagy-e az Úr szőlőkertjében? Kimondják-e rád is nemsokára az ítéletet? Mióta kapod az Úr ajándékait? Mióta figyel és várja, hogy viszonzod szeretetét? Micsoda megtiszteltetés számodra, hogy az Úr szőlőjében lehetsz, és élvezheted a kertész éber gondoskodását!” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A terméketlen fügefá c. fej.)

3 Kik voltak felelősek a jeruzsálemi templom megszenteltségtelenítéséért? Hogyan igazolta Jézus istenségét a templom megtisztítása? Milyen másik „templom” megtisztítására utalt ez az esemény jelképesen?

Mk 11,15–17 ■ „Amikor megérkeztek Jeruzsálembe, Jézus bement a templomba, és kezdte kiűzni azokat, akik a templomban árultak és vásároltak. A pénzváltók asztalait és a galambárusok székeit is feldöntötte, és nem engedte, hogy valaki edényt vigyen át a templomon. Majd így tanította őket: Nincs-e megírva: az én házam imádság háza lesz minden nép számára?* Ti pedig rablók barlangjává tettétek.”

.....

.....

.....

A négy evangélium egybevetése azt mutatja, hogy Jézus szolgálata elején és végén is megtisztította a templomot az áldozati állatokkal kereskedő árusok és a pénzváltók jelenlététől (Jn 2,14–17 vö. Mt 21,12–14; Mk 11,15–17; Lk 19,45–46). Ez a templomi jelenet egyike volt azoknak az eseteknek, melyek során Jézus „isten-sége átvillant emberi lényén.” Csakis ez magyarázhatja a hatást, amit az egyszerű tanító tekintetével, szavaival és mozdulataival elért. Menekültek az árusok jelenlétéből. „A templomadót Jézus idejében is sékelben kellett leróni... A Palesztinában forgalomban lévő sokfajta pénz magyarázza a pénzváltók jelenlétét a templomban... A világ minden részéből Jeruzsálembe érkező zarándokok kénytelenek voltak saját, otthoni pénzüket bevéltani a szent mérték szerinti érmére. E célból ültek a templom külső udvarában a pénzváltók, akik megfelelő kezelési költség fejében végezték a pénzváltást... A templom kincstárnokát az éppen hivatalban lévő főpap családjából választották ki... A Talmud

---

* Ez a szakasz is jól mutatja, mennyire jól ismerte Jézus az ószövetségi írásokat. Ezúttal Ésa 56,7 és Jer 7,11 verseit idézi.

is panaszkodik »Annás fiainak kereskedései«, a templom területén berendezett árusítóhelyei ellen. Valószínűleg kizárólagos árusítási jogot szereztek mindarra, amit az áldozatokhoz és a templom számára vásárolhattak a zarándokok. Különben nem teheték volna azt, hogy az árakat teljesen önkényesen határozzák meg. Például egy pár galambot egy arany dénárért adtak. Ez olyan esztelenül magas ár volt, hogy egy szép napon Simeon ben Gamaliel rabbi határozott fellépésének hatására az árat egynegyed ezüstdénárra szállították le. A főpapi család nagyon is érdekelt volt az állatok eladásában és a pénzváltásban... Minden jel arra mutat, hogy Jézus nyilvános működése idején a pénzváltók illetéket fizettek a főpapnak azért, hogy a pénzváltást folytathassák. Másként nem lehetne megérteni, hogy a főpap által ellenőrzött szent területen hogyan szaporodhattak el annyira a kereskedők és a pénzváltók.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, Szent István Társulat, Budapest, 1982, 244–247. o.)

„Jézus átható tekintete újból végigpásztázta a templom megszentelt területét. Minden szem feléje fordult. Pap és főember, farizeus és pogány döbbsen tisztelettel meredt rá, aki a mennyei király fenségével állt előttük. Egész lényén átvillant istensége, s olyan méltósággal és dicsőséggel ruházta fel Krisztust, amelyet még sohasem nyilvánított ki. A hozzá legközelebb állók messzebb húzódtak tőle, amennyire csak a tömeg engedte. Minden hang elcsitult. Kibírhatalannak tűnt a mély csend. Krisztus olyan erővel szólalt meg, hogy viharként rázta meg az embereket: »Meg van írva: Az én házam imádság házának mondatik. Ti pedig azt latrok barlangjává tettétek.« (Mt 21,13) Hangja kürtszóként zengett a templomban. Hatalommal parancsolta meg: »Hordjátok el ezeket innen!« (Jn 2,16) Három évvel korábban a templom vezetői megszegyenyültek, amikor elmenekültek Jézus elől. Azóta is csodálkoztak ijedségükön, feltétlen engedelmisségükön egy egyszerű, alázatos ember iránt.

Lehetetlennek tartották, hogy alárendelődésük megismétlődjék. Most mégis jobban megrémültek, mint azelőtt, sietősebben teljesítették parancsát. Senki sem merészelt megkérdőjelezni hatalmát. Papok és kereskedők állataikat maguk előtt hajtva menekültek színe elől.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A templom ismételt megtisztítása c. fejelet)

„A jeruzsálemi templom udvarait betöltötte a szentségtelen üzérkedés, és ez jól jellemezte a szentségtelen gondolatokkal beszennyezett szív templomát. **Jézus azzal, hogy megtisztította a templomot a világi eladóktól és vásárlóktól, megmutatta küldetését: a szívet akarja megtisztítani a bűn szennytől – a lelket megrontó földi kívánságoktól, önző vágyaktól, bűnös szokásoktól...** Senki sem képes kivetni magából a rengeteg bűnt, amely elfoglalta szívét. Csak Krisztus tisztíthatja meg a Lélek templomát.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az Ő templomában c. fejelet)

4 Mit tanított Jézus a gonosz szőlőmunkások példázata által Isten választott népe iránti kitartó szeretetéről, és arról, hogy ismeri ellenségei rosszindulatát, tudja, meddig mennek el gyűlöletükben? Mit vár el Isten mai szőlőskertjétől, attól a néptől, amelynek átadatott Isten országa képviselője (Mt 21,43)?

Mk 12,1-12 ■ „Egy ember szőlőt ültetett, körülkerítette, borsajtót ásott bele, tornyot épített, majd bérbe adta munkásoknak és elutazott.* A maga idejében egy szolgát küldött a munkásokhoz, hogy megkapja részét a szőlő terméséből,

---

* Vö. Ésa 5,1-7: az Izráelről és Júdáról szóló prófétikus ének hasonlatanyagára építette Jézus a példázatát. A körülötte lévő farizeusok és írástudók jól ismerték Ésaías könyvének ezt a részletét, és „megértették”, hogy róluk szól.

akit azok megragadtak, megverték, és üres kézzel küldtek vissza. Ismét küldött hozzájuk egy másik szolgát, azt fejbe verték, és gyalázatosan elbántak vele. Ezután ismét másikat küldött, ezt pedig megölték. Több más szolgát is küldött, akik közül némelyeket megverték, másokat pedig megölték.

Még volt egyetlen szeretett fia is, utoljára őt is elküldte hozzájuk, és ezt mondta: a fiamat meg fogják becsülni. A munkások azonban így beszéltek egymás között: ez az örökös, jöjjetek, öljük meg, és a miénk lesz az örökség. Megragadták, megölték, és kidobták a szőlőn kívülre. Mit tesz erre majd a szőlő ura? Eljön, és elveszti a munkásokat, a szőlőt pedig másoknak adja. Nem olvastátok-e az Írást? Amely követ az építők félrelöktek, az lett a szegletkő. Az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben.* Azon voltak már, hogy elfogják, de féltek a sokaságtól. Ezért, noha megértették, hogy a példázatot ellenük mondták, mégis otthagyták őt, és továbbmentek.”

.....

.....

.....

.....

.....

---

* A Zsolt 118,22–23-ban foglalt messiási próféciaát idézi itt Jézus, azonosítva a szőlőskert urának megvetett fiát, és a megvetett, félretett szegletkövet. Több zsidó írásmagyarázó is messiási kijelentésnek értelmezte a 22. verset. Jézus, úgy tűnik, közmondást idéz itt, amely konkrét eset nyomán, feltehetően a salamoni templomépítéssel összefüggésben alakulhatott ki. „A szegletkő az a faragott kő volt, amely a ház egyik oldalát támasztotta alá mint sarokkő... Az építésszek különös gonddal választották ki ezt a követ, és ha repedezett vagy mállékony volt, félredobták.” (Pálffy Miklós: *A zsoltárok könyve*, Evangélikus Egyetemes Sajtóosztály, Budapest, 1964, 124–125. o.)

Milyen türelemmel hordozta Isten a választott népet! Joggal teszi fel a kérdést: „Mit kellett volna még tennem szőlőmmel, mit meg nem tettem vele?” (Ésa 5,4) „Elküldte hozzájuk követeit jó idején, mert kedvezett az ő népének és az ő lakhelyének. De ők az Isten követeit kigúnyolták, az ő beszédeit megvetették, és prófétáival gúnyt űztek, amíg az Úr haragja felgerjedt az ő népe ellen, és többé nem volt segítség.” (2Krón 36,15-16)

„A szőlőskertről szóló példázat nemcsak a zsidó népre vonatkozik. Számunkra is van benne tanulság. **Isten körünkben is nagyszerű kiváltságokban és áldásokban részesíti egyházát, és elvárja, hogy a kapott kiváltságok és áldások arányában teremjünk gyümölcsöt...**

Isten szemében a gyülekezet nagyon drága. De nem külső szépségéért becsüli, hanem azért az őszinte kegyességéért, mely megkülönbözteti a világtól. **Isten a gyülekezetet a Krisztus ismeretében való növekedés és a lelki fejlődés szerint értékeli.**

Krisztus nagyon szeretné szőlőskertjében megtalálni a szentség és az önzetlenség gyümölcseit. Keresi benne a szeretetet és a jóságot. **Semmilyen művészi szépség nem érhet fel azzal a szépséggel, amelynek Krisztus képviselői természetében és jellemében meg kell mutatkoznia.** A kegyelem légköre, amelyben a hívők élnek, és a Szentlélek munkája, amelyet értelmükben és szívükben végez, életüket az élet illatává teszi, és Isten megáldhatja munkájukat.

Lehet egy egyházi közösség a legszegényebb az országban. Nélkülözheti a látványos pompa minden varázsát, de ha tagjai a Krisztus jellemét tükröző alapelvek szerint élnek, akkor Krisztus örömét érzik, és angyalok is részt vesznek istentiszteleteikben. A dicsőítés és köszönet kedves áldozatként száll fel Istenhez a hálás szívekből.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Az Úr szőlőskertje c. fejj.)

5 Miért időszerű ma is az állam és egyház szétválasztásának elve?

Mk 12,13–17 ■ „Majd elküldtek hozzá néhányat a farizeusok és a Heródes-pártiak* közül, hogy megfogják beszédben. Azok odamentek és így szóltak hozzá: Mester, tudjuk, hogy igaz vagy, és nem vagy tekintettel senkire, mert nem az emberek személyére nézel, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját. Szabad-e a császárnak adót fizetni, vagy nem? Fizessünk-e vagy ne fizessünk? Ő pedig átlátta kétszínűségüket, és azt mondta nekik: Mit kísértetek engem? Hozzatok nekem egy dénárt, hadd lássam! Azok hoztak neki, mire így szólt: Kié ez a kép és a felirat? Így feleltek: A császáré. Jézus ekkor azt mondta nekik: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené! És igen elálmélkodtak rajta.”

.....

.....

„A fejadónak, a censusnak az elismerése, melyről itt szó van, a kegyes gondolkodású zsidók számára egyértelmű volt a pogány felsőbbség elismerésével... A különböző, forradalmi jellegű messiási megmozdulások kiindulópontja rendszerint a fejadó meg-

---

* A Heródes-pártiak szerint a Heródes-dinasztia tagjai – akik a római hatalom megbízottaiként uralkodtak királyi címmel vagy annál alacsonyabb rangban – jelentették a biztosítékot arra, hogy a zsidó népnek bizonyos fokú önkormányzata lehet a birodalmon belül. Galilea fölött ebben az időben Nagy Heródes fia, Heródes Antipász uralkodott (i. e. 4-től i. sz. 39-ig) negyedes fejedelemként, azaz tetrarcha minőségben. A farizeusok gyűlölték Nagy Heródest (i. e. 37–4) és az utódait is, elsősorban edomita származásuk miatt. Jézussal szembeni féltékenységük és gyűlöletük mégis arra készítette őket, hogy szövetkezzenek velük. Heródes Antipász vetette börtönbe Keresztelő Jánost (majd végeztette ki később), a farizeusok azt remélhették, hogy Jézus ellen is fel fog lépni.

tagadása volt... Ha [Jézus] az adófizetés ellen nyilatkozik, ez elég ok arra, hogy a politikai hatóság eljárjon ellene... Ha az adófizetés mellett nyilatkozik, ezzel... megtagadja messiási igényét, mert ez azt jelenti, hogy nem ő hozza el a messiási üdvkört.” (Karner Károly: *Máté evangéliuma*, Keresztény Igazság Kiadás, Sopron, 1935, 149. o.)

A Jézus utáni nemzedékben élt zsidó történetíró, Josephus Flavius írja: „Caponius... helytartósága idején bizonyos galileai Júdás lázadásra ingerelte honfitársait, mert gyalázta őket, hogy még mindig adót fizetnek a rómaiaknak, és az egy Istenen kívül halandó embereket elismernek uraiknak.” (*A zsidó háború*, II/8/1.)

Az adópénzre vonathozó kérdés kapcsán Jézus megfogalmazta az állam és egyház szétválasztásának elvét, és azt, hogy ha mindegyik a maga területén marad, akkor konfliktusmentes béke lehet közöttük.

„A kémeek azt várták, hogy Jézus közvetlenül – így vagy úgy – válaszol a kérdésekre. Ha azt mondja: törvénytelen dolog adót fizetni a császárnak, feljelentették volna a római hatóságoknál, és letartóztatják lázadás szításáért. Ha kijelenti, hogy az adófizetés törvényes, elhatározták, hogy bevádolják a népnél, mert ellentmond Isten törvényének. Most zavarba jöttek, legyőzöttnek érezték magukat. Tervük szétzilálódott. Olyan sommás választ kaptak kérdésekre, amire nem volt mit mondaniuk.

Krisztus felelete nem kibúvó volt, hanem a kérdés elfogulatlan megválaszolása. Kezében tartotta a római érmét, melyre a császár nevét és képét nyomták, és kijelentette, hogy **mivel a római hatalom védelme alatt élnek, kötelesek megadni ennek a hatalomnak a kért támogatást egészen addig, amíg az nem ütközik magasabb kötelezettségükkel. Az ország törvényeinek békeszeretően alá kell vetniük magukat, de elsődlegesen mindenkor Istenhez kell hűségesnek lenniük.**” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Küzdelem c. feje.)

Az elmúlt hónapokban a magyar közéletben is újra felvetődött az állam és egyház szétválasztásának kérdése. Tiltakozó református egyháztagok írták nyílt levelükben: „Egyetlen politikai oldallal sem szabad az egyháznak összefonódnia és ezáltal kiszolgáltatott helyzetbe hoznia magát.”*

6 Hogyan mutatott rá Jézus az isteni és az emberi egybefonódására a saját személyében?

Mk 12,35-37 ■ „Amikor Jézus a templomban tanított, feltette a kérdést: **Hogy mondhatják az írástudók, hogy a Krisztus Dávid fia?*** Hiszen Dávid maga mondta a Szentlélek által: **Azt mondta az Úr az én Uramnak, hogy ülj az én jobb kezem felől, míg ellenségedet a lábad alá nem vetem. Ha tehát maga Dávid nevezi őt Urának, hogyan lehet neki a fia? És a nagy sokaság örömet hallgatta.**”

.....

.....

„Kérdésére, hogy kinek a fia lesz a Messiás, Jézus azonnal meg is kapja a választ.** Azonban a válasszal nem elégszik meg, hanem további feleletet kér arra a kérdésre, hogy a közkeletű messiási váradalom, mely a »Dávid fia« névben is kifejezésre jut, hogyan fér össze a 110. zsoltárral. Ebben Dávid... a Szentlélektől

---

* „Vegyék le rólunk ezt a szégyent!” – Nyílt levélben kérik, hogy Balog Zoltán ne maradjon egyházi vezető, <https://24.hu/belfold/2024/04/22/balog-zoltan-reformatus-egyhaz-zsinat-lemondas-nyilt-level-koveteles/>

** A korabeli zsidóság körében, 2Sám 7,12-16 alapján általános meggyőződés volt, hogy a Messiás „Dávid fia”, azaz Dávid testi leszármazottja és trónja örököse.

*** A beszélgetés Máté evangéliuma szerinti teljesebb feljegyzésében hangzik el: Mt 22,41-42.

ihletve a Messiásról mint Uráról szól, akinek az »Úr«, azaz Jahve, Isten mondja, hogy üljön jobb keze felől... Tehát az Írás isteni méltóságot tulajdonít a Messiásnak, holott a zsidók Dávid birodalmának visszaállítását várták tőle, vagyis földi királynak tekintették. A »Dávid fiá«-ra irányuló zsidó messiási remény és az idézett zoltárhely közt nyilván ellentmondás van. Jézus kérdése éppen arra keres választ, hogy mi módon lehetséges ez. Jézus ellenfelei adósok maradnak a felelettel, számukra ez a rejtély megfejtethetetlen.” (Karner Károly: *Máté evangéliuma*, i. m., 153. o.)

„Jézus szembesíti azokat az írásokat, amelyek a messiást Dávid *fiának* mondják, és a zoltárt, ahol ugyanezt a Messiást maga Dávid nevezi *urának*. Ha mindkét kinyilatkoztatás igaz, de ellentmondás látszik közöttük, ez jele valami fontosnak, jel, mely arra vár, hogy megértsék, és ehhez nincs szükség különleges tudásra, csak a bibliai szövegek elfogulatlan összehasonlítására... Írástudásukra büszke férfiakról bizonyosodik be, hogy a döntő kérdésben, a messiás kilétének kérdésében nem képesek, vagy talán nem akarnak eligazodni. Akik az imént Jézust akarták megfogni kérdéseikkel, hogy csapdába csalják (Mt 22,15), maguk esnek saját csapdájukba, írástudó mivoltukban lepleződnek le...” (Dér Katalin: *A zoltárok misztériuma*, Kairosz Kiadó, Budapest, 2015, 177. o.)

„Jézus nem helytelenítette a választ, amit a kérdésére adtak, csak arra mutatott rá, hogy a válasz nem teljes. A Messiás mint Emberfia valóban Dávid fia, ugyanakkor Ura is Dávidnak. A Messiás személyének titkára világít rá tehát a 110. zoltár 1. verse. Ésaías könyvében is találkozunk hasonló kettősséggel a Messiás személyét illetően: Dávid »sarjadéka« Ő, de egyszersmind »gyökere« is (Ésa 11,1.10; vö. Jel 22,16).” (Vankó Zsuzsa: *A Szabadító jövele – Messiási ígéretek a Bibliában*, Spalding Alapítvány, Budapest, 2015, 224. o.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

Jézus nagy prófétikus beszéde az Olajfák hegyén

(Márk 13. fejezet)

I Mit tudunk meg a beszéd elmondásának előzményeiről?

Mk 13,1-4 ■ „Amikor pedig a templomból kiment, mondta neki egy az ő tanítványai közül: Mester, nézd, milyen kövek és milyen épületek! Jézus pedig felelve, mondta neki: Látod ezeket a nagy épületeket? Nem marad kő kövön, amely le nem romboltatik. Amikor pedig az Olajfák hegyén ült, a templom átellenében, megkérdezék őt magukban Péter, Jakab, János és András: Mondd meg nekünk, mikor történnek meg ezek, és mi lesz a jel, amikor mind ezek beteljesednek?”

(Minek a látványa kápráztatta el a tanítványokat? Milyen mértékű pusztulásról beszélt Jézus? Milyen kérdésekre szerettek volna választ kapni a tanítványok ezután? Miért kértek jelt Jézustól? Hallhattak-e a tanítványok a város pusztulásáról korábban?)

.....

.....

Jézus Olajfák hegyén mondott prófétikus beszédét Márk mellett Máté és Lukács evangélista is megörökítette. Máté beszámolója (24. fej.) a leghosszabb, legrészletesebb, Márk leírása rövi-

debb, de több ponton értékes információkkal egészíti ki a másik két beszámolót. Az Olajfák hegyén mondott beszéd ún. kettős prófécianak tekinthető, mivel Jézus egyszerre beszélt a Jeruzsálem pusztulását és az Ő második adventjét megelőző eseményekről, jelekről. Jól tesszük, ha a tanulmány átvétele előtt elolvassuk mind a három evangélium beszámolóját.

Emberileg volt mit csodálni a jeruzsálemi templomon! A babiloni fogság után épített, ún. második templom Nagy Heródes általi bővítése nyomán nagyszerű építmény jött létre. A szentély egyes márványtömbjei elérték a 20 méteres hosszt, tömegük akár 500-600 tonna is lehetett. A templom főépülete kb. 45 méteres magasságával szintén lenyűgöző látványt nyújtott.

Jézus kijelentése a templom pusztulásáról mintegy „ünneprontásként” hatott. Nem először szólt azonban erről a tanítványainak. Jeruzsálembé való ünnepélyes bevonulása során is fájdalmas kijelentéseket tett a város pusztulásáról: „Jönnek rád napok, amikor ellenségeid körülötted palánkot építenek, körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged. A földre tipornak téged, fiaidat tebenned, és nem hagynak tebenned követ kövön, mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásod idejét.” (Lk 19,43-44) Feltételezhetjük, hogy Jézus tudatosan vitte tanítványait olyan helyre, ahonnan az egész városra rá lehetett látni, és ahol nyugodt légkörben tudott velük beszélgetni. A tanítványok kérdése azt tükrözi, hogy nemcsak a templom pusztulásának idejét szerették volna megtudni, hanem ezzel kapcsolatban „jelt” is szerettek volna kapni Jézustól. Máté szerint (24,3) a tanítványok kérdéseikben összekapcsolták a templom pusztulását Jézus eljövételével és a világ végével.

„Krisztusnak a papokhoz és a főemberekhez intézett szavai – »Íme, pusztán hagyaték nektek a ti házatok« (Mt 23,38) – rettegéssel töltötték el szívüket. Közömbösséget színleltek, de gondolataikban egyre ott motoszkált a kérdés, mit jelentenek e szavak. Úgy tűnt, láthatatlan veszély

fenyegeti őket. Lehetséges, hogy a magasztos templom, a nemzet dicsősége hamarosan romhalmazzá válik? A baj előérzete ráragadt a tanítványokra is, és türelmetlenül vártak valami határozottabb kijelentést Jézustól. A templomból kifelé jövet felhívták figyelmét az épület szilárdságára és szépségére... Tanítványainak válaszolva Jézus nem választotta el egymástól Jeruzsálem pusztulását eljövételének nagy napjától. E két esemény leírását összevegyítette. Ha Jézus úgy tárta volna fel az eljövendő eseményeket, ahogy azokat Ő látta, akkor bizony a tanítványai nem tudták volna ezt elhordozni. Ezért a két nagy időszak leírását egybeolvasztotta, és hagyta, hogy a tanítványok maguk jöjjenek rá az értelmére. Jézus, amikor Jeruzsálem pusztulására utalt, prófétikus szavai túlmutattak ezen az eseményen a végső világégésre, ama napra, amikor az Úr felemelkedik helyéről, hogy megbüntesse a világot bűneiért... Jézus az egész magyarázatot nem csupán a tanítványainak adta, hanem azoknak is, akiknek majd a földi történelem utolsó időszakában kell élniük.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az Olajfák hegyén c. fejj.)

„Isten irgalmasan eltakarta a jövőt a tanítványok elől. Ha akkor teljesen felfogták volna ezt a két rettenetes dolgot – a Megváltó szenvedését és halálát, valamint városuk és templomuk elpusztulását –, porig sújtotta volna őket a rémület. Krisztus csak a vázát adta meg azoknak a kiemelkedő eseményeknek, amelyek a történelem lezárulása előtt bekövetkeznek. Szavait akkor nem értették meg teljesen, de később fény derül rájuk, mert népének szüksége lesz a bennük rejlő eligazításra. A prófécia, amit Krisztus mondott, kettős jelentéstartalmú volt. Miközben előrevetítette Jeruzsálem pusztulásának árnyékát, az utolsó súlyos napok félelmetes eseményeit is jelezte.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Jeruzsálem pusztulása c. fejj.)

2 Milyen jeleket említett Jézus beszéde elején?

Mk 13,5-9 ■ „Jézus pedig felelve nekik, kezdte mondani: **Meglássátok, hogy valaki el ne hitessen titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben, akik azt mondják: Én vagyok, és sokakat elhítenek. Mikor pedig hallani fogtok háborúkról és háborúk híreiről, meg ne rémüljete-
tek, mert ezeknek meg kell lenniük, de ez még nem a vég. Mert nemzet nemzet ellen, és ország ország ellen támad, és lesznek földindulások mindenfelé, és lesznek éhségek és háborúságok.* A szülési fájdalmak kezdetei ezek.**”

(Mi a hitetés lényege? Kinek a nevében lepnek fel a hitetők? Mire utalt Jézus a „hallani fogtok” kifejezéssel? Milyen jeleket nevezett a szülési fájdalmak kezdetének?)

.....

.....

.....

Jézus a tanítványok őszinte kérdésére olyan jeleket ad meg, amelyek elég egyértelműek és világosak lesznek ahhoz, hogy tájékozódási pontokként szolgáljanak. Jézus hitetők fellépését említi elsőként. Tudunk arról, hogy Jeruzsálem i. sz. 70-ben bekövetkezett pusztulása előtt valóban megszorodott azoknak száma, akik Jézus nevében, messiásként léptek fel. Teljesedtek Jézus szavai abban a tekintetben is, hogy a háborúk és etnikai feszültségek száma megnőtt ebben az időszakban. Gondolnunk kell itt elsősorban az i. sz. 66-ban kitört római-zsidó háborúra.

---

* A görög szövegben szereplő szó jelentése: kavargások, nyugtalanságok.

A Márk és Máté által említett „szülési fájdalmak” Jézus második eljövetele előtti időszakban is fontos támpontként foglalkozni, ekkor már világméretű események formájában. A háborúk, földrengések, éhségek és járványok (lásd a felsorolást Mt 24,4–8-ban) egy világméretű válság fő tüneteiként jelennek meg. Lukács szerint ezekhez más, közelebből meg nem nevezett „rettetgetések és nagy jelek” kapcsolódnak (Lk 21,8–11). A *szülési fájdalmak* hasonlat jelentése egyrészt egy nehéz, „fájdalmas” időszakra utal, másrészt előre mutat a nagy reménységre is, egy új világ megszületésére is, Jézus visszajövetele nyomán.

Jézus óv a „rémülettől” is, amit e jelek természetes módon okozhatnak bennünk, majd hozzáteszi: „de ez még ez nem itt a vég”. Arra utalt ezzel Jézus, hogy a jelek fokozatosan tűnnek fel, időt adva eközben a megfelelő következtetések levonására és a felkészülésre. Mennyire felértékelődik ebben az időszakban minden óra és perc! Milyen fontos, hogy bölcsen használjuk fel időnket! Másrészt a jelek evangéliumot, jó hírt hordoznak abban az értelemben, hogy a tekintetünket a szabadulás pillatára irányítják. Lukács beszámolójában olvasható ez a jézusi biztatás: „Amikor pedig ezek kezdnek meglenni, nézzetek fel és emeljétek fel a ti fejeteket, mert elközelített a ti megváltásotok!” (Lk 21,28)

3 Milyen megpróbáltatásokat kell kiállniuk a hívőknek? Kinek a segítségére számíthatnak ekkor?

Mk 13,9–13 ■ „Ti pedig vigyázzatok magatokra: mert törvényszékeknek adnak át titeket, és gyülekezetekben vernek meg titeket, helytartók és királyok elé állítanak én-értem, bizonyságul önekik. Előbb azonban hirdettetnie kell az evangéliumnak minden nép között. Amikor fogva visznek titeket, hogy átadjanak benneteket, ne aggodalmaskodjatok előre, hogy mit szóljatok, ne gondolkodjatok, hanem ami adatik nektek abban az órában, azt szól-

játok, mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a Szentlélek. Halálra fogja adni testvér testvérét, atya gyermekét, magzatok támadnak szülők ellen, és megöletik őket. Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért, de aki mindvégig állhatatos marad, az megmenekül.”

Vö. Mt 24,9–14; Lk 21,12–19

2Tim 3,12 ■ „De mindazok is, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, üldöztetni fognak.”

(Hogyan teljesedtek e szavak az apostolok idejében? Miért engedti meg Isten e megpróbáltatásokat?)

.....
 .....
 .....

Döbbenetes módon teljesedtek Jézus szavai az apostolok és az első keresztények életében. Gondoljunk Péter bebörtönzésre, István vértanúságára, Jakab kivégzésére vagy Pál megpróbáltatásaira. Az evangélium futótűzként való terjedése az akkor ismert világban nem csak a zsidók, de a világi hatóságok haragját, gyűlöletét is kiváltotta. E jel világméretű teljesedése várható Jézus második adventje előtt, ahogy erre számos más prófécia is rámutat. Jézus a Szentlélek segítségét ígérve óvott az aggodalmaskodástól. Nagy bátorítás, hogy ez a segítség a végidő hívő népének is megadatik. Jézus a „mindvégig való állhatatosságra” buzdít. Milyen fontos, hogy ne fáradjunk el, ne csüggedjünk el ezekben a megpróbáló időkben! Isten erőt tud adni ehhez is.

„Isten a szolgálói révén még egy utolsó alkalmat adott a zsidó népnek arra, hogy megbánja bűneit. Tanúbizonyságtevői által kinyilatkoztatta magát letartóztatásuk, kihallgatásuk, börtönbe vetésük során. A bírák mégis halálos ítéletet

mondtak ki felettük. Voltak olyan emberek, akikre a világ nem volt méltó, és azzal, hogy megölték őket, a zsidók ismét keresztre feszítették Isten Fiát. Így lesz ez ismét. A hatóságok törvényeket hoznak, hogy korlátok közé szorítsák a vallás szabad gyakorlását. Maguknak tulajdonítják azt a jogot, amely egyedül Istent illeti meg. Azt gondolják, kényeszeríthetik a lelkiismeretet, amelyet egyedül Istennek szabad ellenőriznie... Isten azonban közbelép hűségese, a parancsolatokat megtartó népe érdekében.

Minden alkalommal, amikor üldöztetés történik, azok, akik szem- és fültanúi ennek, döntenek Krisztus mellett vagy Krisztus ellen. Ha kinyilvánítják együttérzésüket azok iránt, akiket tévesen ítélték el, megmutatják Krisztus iránti ragaszkodásukat, szeretetüket. Mások viszont megbotlanak, elesnek, elfordulnak a hittől, amelyet egykor védtek. Akik a nyomorúság idején hitüktől elszakadnak, biztonságuk érdekében arra is készek lesznek, hogy hamis bizonyosságot tegyenek testvéreik ellen, és elárulják őket. Krisztus figyelmeztetett bennünket, hogy ne lepődjünk meg azok kegyetlen viselkedésén, akik elvetették a világgosságot.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az Olajfák hegyén c. fejezet)

4 Hogyan készítette fel Jézus a keresztényeket a templom és a város pusztulására?

Mk 13,14–23 ■ „Amikor pedig látjátok a pusztító utálatosságot, amelyről Dániel próféta szólt, ott állni, ahol nem kelene (aki olvassa, értse meg), akkor akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre! A háztetőn levő le ne szálljon a házba, se be ne menjen, hogy házából valamit kivigyen. A mezőn levő haza ne térjen, hogy ruháját elvigye. Jaj pedig a terhes és a szoptató asszonyoknak azokban a napokban! Imádkozzatok, hogy a ti futásotok ne télen legyen!

Mert azok a napok olyan nyomorúságosak lesznek, amilyenek a világ kezdete óta, amelyet Isten teremtett, mind ez ideig nem voltak, és nem is lesznek. Ha az Úr meg nem rövidítené azokat a napokat, egyetlen test sem menekülne meg, de a választottakért, akiket kiválasztott, megrövidíti azokat a napokat. Ha pedig akkor ezt mondja nektek valaki, íme itt a Krisztus, vagy íme ott, ne higgyétek! Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, akik jeleket és csodákat tesznek, hogy elhíthessék, ha lehet, még a választottakat is. Ti pedig vigyázzatok, íme előre megmondtam nektek mindent.”

(Mi a „pusztító utálatosság” kifejezés jelentése? Mi indokolta a sietséget menekülés közben? Milyen fontos részlettel egészíti ki Máté evangélista Márk 13,18-at (lásd Mt 24,15-18)? Mit jelent ennek az időszaknak a „megrövidítése”? Kiknek a megjelenésére figyelmeztet Jézus ismét?)

.....

.....

.....

A Márk és Máté evangéliumában egyaránt megtalálható a „pusztító utálatosság” kifejezést Jézus Dániel könyvéből idézte, ahol ez többször is szerepel (vö. Dn 9,27; 11,31; 12,11 – érdemes megjegyezni, hogy Dániel könyvének ógörög fordítása, a Septuaginta részeként, ezeken a helyeken ugyanazokat a szavakat – *bdelygma* és *erémóseós* – használja, mint Márk és Máté evangélista). A zsidók a bálványokat vagy más pogány szimbólumokat gyakran nevezték „utálatosság”-nak. A Lukácsnál szereplő párhuzamos igevers (Lk 21,20) világossá teszi, hogy Jeruzsálem rómaiak által indított ostromáról van itt szó. Akik akkor komolyan vették Jézus intését, tudták, mikor jött el a városból való

menekülés ideje. Az ókeresztény irodalom szerint egyetlen keresztény sem veszett oda Jeruzsálem ostromakor, míg a zsidó áldozatok száma meghaladta az egymilliót.

A 19. versben szereplő és Máténál is említett, korábban soha nem tapasztalt „nyomorúság” szintén Dániel prófécijára utaló hivatkozás: „Abban az időben felkel Mihály, a nagy fejedelem, aki a te néped fiaiert áll, mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mind ez ideig. És abban az időben megszabadul a te néped, aki csak beírva találta a könyvben.” (Dn 12,1) Jézus beszédének ez a szakasza tehát egyértelmű bizonyosága annak, hogy minden keresztényt biztat a próféciák kutatására. Szomorú, hogy ennek ellenére keresztények tömegei ma sem ismerik Dániel könyve jövendöléseit.

„Krisztus minden jövendölése, amelyet Jeruzsálem pusztulásáról mondott, az utolsó betűig teljesedett... A rómaiak Cestius vezetésével körülrzárták a várost, és amikor minden kedvezőnek látszott a támadásra, váratlanul abbahagyták az ostromot. Amikor az ostromlott város – reménytelennek tartva az ellenállást – már azon a ponton volt, hogy megadja magát, a római hadvezér minden látható ok nélkül visszavonta seregét. Az irgalmas, gondviselő Isten úgy irányította az eseményeket, hogy népe javát szolgálják. A várakozó keresztények megkapták az ígért jelet, itt volt az alkalom azok számára, akik a Megváltó figyelmeztetését komolyan vették. Az események úgy alakultak, hogy sem a zsidók, sem a rómaiak nem gátohlhatták meg a keresztények menekülését. Cestius visszavonulása láttán a zsidók kirontottak Jeruzsálemből, üldözöbe vették a visszavonuló sereget. Mialatt ez mindkét katonaságot lefoglalta, a keresztények elhagyhatták a várost. Ugyanakkor a vidék megtisztult az ellenségtől, amely esetleg megpróbálta volna feltartóztatni őket. Az ostrom idején a zsidók összegyűltek Jeruzsálembe, hogy megtartsák a sátoros ünnepet, és így az egész ország-

ból a keresztények akadálytalanul elmenekülhettek. Siettek is késedelem nélkül biztonságos helyre, Pella városába, amely túl a Jordánon, Perea földjén van...

Irtózatossá vált a városra, amikor i. sz. 70-ben Titus vette ostrom alá Jeruzsálemet. A római sereg a páska ünnepén zárta körül a várost, amikor zsidók milliói gyűltek össze falain belül. Az élelmiszerkészlet, amely gondos őrzés mellett évekig ellátta volna a lakosságot, előzőleg elpusztult a szemben álló pártok féltékenysége és bosszúja következtében. Most át kellett élniük az éhínség minden borzalmát. Egy mérték búzáért egy talentumért árultak. Olyan kínzó volt az éhség, hogy az emberek övük és sarujuk bőrét, pajzsuk borítóját harapdálták... Ezrek haltak éhen, és pusztultak el pestisben. Úgy tűnt, mintha Jeruzsálem lakóiból kihalt volna minden emberi érzés. Férfek raboltak feleségüktől, feleségek pedig férjüktől. Gyermek az idős szülei szájánál kapták el az ételt. A próféta kérdésére – »Elfeledkezhet-e az anya gyermekéről?« – e pusztulásra ítélt város falain belül történtek adták meg a választ: »Irgalmas anyák kezei megfőzték gyermekeiket, hogy azok eledelük legyenek az én népem leányának romlásakor.« (Ésa 49,15; Sir 4,10).» (Ellen G. White: *A nagy küzdelem, Jeruzsálem pusztulása c. feje.*)

5 Milyen változások lesznek láthatók a természetben ezek után? Kiknek a kíséretében tér vissza Jézus?

Mk 13,24-27 ■ „Azokban a napokban, azután a nyomorúság után, a Nap elsötétedik, és a Hold nem fénylik, az ég csillagai lehullnak, az egekben levő hatalmasságok megrendülnek. És akkor meglátják az Emberfiát eljönni felhőkben, nagy hatalommal és dicsőséggel. Akkor elküldi az ő angyalait, és egybegyűjti az ő választottait a négy szelek felől, a föld végső határától az ég végső határáig.”

Zak 14,5 ■ „Bizony eljön az Úr, az én Istenem, és minden szent vele.”

(Miért lesz szükség Jézus eljövételére? Előfordulhat-e, hogy valakinek a figyelmét elkerüli Jézus eljövele? Kiket gyűjtenek egybe az angyalok? Mit jelent a „választottak” kifejezés?)

.....

.....

.....

A teremtett világ megrendülése, addigi rendjének összeomlása lesz az utolsó jel Jézus második adventje előtt (vö. Mt 24,29–31). Lukács szerint (21,25–27) ekkorra teljesen eluralkodik a rettegés az embereken, „elhalnak a félelem miatt és azok várása miatt, amik a föld kerekiségére következnek”. Jézus „nagy hatalommal és dicsőséggel” való visszatérésére és a választottak egybegyűjtésére úgy tekinthetünk, mint a történelem legnagyobb „mentőakciójára”. Akik „először Isten országát és az ő igazságát keresték” (Mt 6,33), „jobb után vágyódtak, tudniillik mennyei után” (Zsid 11,16), beléphetnek egy olyan világba, amelyet soha többé nem fog megfertőzni a gonosz. Lehet-e bármi fontosabb annál, mint hogy mi is ennek az országnak a „polgáraivá” válhassunk?

„Krisztus az ég felhőiben, nagy dicsőséggel jön el. Ragyogó angyalok sokasága kíséri majd. Azért jön, hogy feltámassza a halottakat, és jön, hogy megdicsőítse azokat, akik szerették Őt, megtartották parancsolatait, és magához veszi őket. Krisztus nem feledkezett meg róluk, sem rájuk vonatkozó ígérétééről. Újra összekapcsolódunk családunk tagjaival. Amikor halottainkra tekintünk, elgondolkozhatunk arról a reggelről, amikor Isten harsonái megszólalnak, »a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, és mi elváltozunk« (1Kor

15,52). Már csak egy rövid idő, és meglátjuk a Királyt a maga szépségében és dicsőségében. Már csak rövid idő, és Krisztus letöröl minden könnyet a szemünkről, és Isten »dicsősége elé állíthat« bennünket »feddhetetlenségben, nagy örömmel« (Júd 24).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az Olajfák hegyén c. fejezet)

6 Mi mindenre figyelmeztette Jézus a tanítványokat a beszéd záró szakaszában?

Mk 13,28–37 ■ „A fügefáról vegyétek pedig a példát. Amikor ága már zsendül, és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. Azonképpen ti is, amikor látjátok, hogy ezek meglesznek, tudjátok meg, hogy közel van, az ajtó előtt. Bizony mondom nektek, hogy el nem múlik ez a nemzedék, amíg meg nem lesznek mindezek. Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim soha el nem múlnak. Arról a nappalról és óráról pedig senki semmit sem tud, sem az égben az angyalok, sem a Fiú, hanem csak az Atya.

Figyeljete, vigyázzatok és imádkozzatek, mert nem tudjátok, mikor jön el az az idő! Úgy, mint az az ember, aki messze útra kelve, házát elhagyva és szolgáit felhatalmazva, és kinek-kinek a maga dolgát megszabva, az ajtónállónak is megparancsolta, hogy vigyázzon. Vigyázzatek azért, mert nem tudjátok, mikor érkezik meg a ház ura, este-e vagy éjfélkor, kakasszókor vagy reggel? Ha hirtelen megérkezik, ne találjon titeket aludva! Amiket pedig nektek mondok, mindenkinek mondom: Vigyázzatek!”

Vö. Mt 24,32–51; Lk 21,28–36

(Milyen céllal adattak a jelek a fügefapéldája szerint? Mire utal Jézus azzal, hogy „e nemzetség” idején teljeseznek ezek a jelek? Tudhatunk-e valamit Jézus visszatérésének pontos idejéről? Mi a legfontosabb dolog, miközben erre az eseményre várakozunk?)

.....

.....

Ahogy a rügyfakadás és a levelek megjelenése mutatja a nyár közelségét, úgy a jelek megbízható támpontokat adnak a hívőknek. Ezekre figyelve tudni fogják, hogy a megváltás történetének melyik szakaszában járnak. A jelek teljesedését látva le kell vonniuk a következtetést, hogy Jézus „közel van, az ajtó előtt”.

Mivel Jézus nem adta meg visszajövele pontos idejét, folyamatos figyelem, vigyázás és imádkozás szükséges részünkről. A hosszú útra kelő ember példázata, amelyet csak Márk jegyzett fel, ennek a fontosságát húzza alá. Felismertük-e, milyen feladatokat „szabott meg” számunkra Urunk? Nem kerített-e hatalmába bennünket is az alvás?

„Vannak, akik azt állítják, hogy tudják az Úr megjelenésének a napját és óráját, és a legnagyobb komolysággal határozzák meg a jövőt. Az Úr azonban óva int ettől. Az Emberfia második eljövételének a pontos ideje Isten titka... Azok, akik vigyázva várnak az Úr érkezésére, nem hiú reménykedéssel várokoznak. Krisztus érkezésének a várása arra indít bennünket, hogy féljük az Urat, féljünk a bűnre kiszabott ítéleteitől. Fel kell ébrednünk abból a nagy bűnből, amely abból áll, hogy visszautasítjuk a nekünk felajánlott irgalmat. Azok, akik vigyázva várokoznak az Úrra, megtisztítják lelküket az igazságnak való engedelmisséggel. Ezek az éber vigyázást komoly munkálkodással kapcsolják össze. Mivel tudják, hogy az Úr az ajtó előtt áll, mindent elkövetnek, hogy a mennyei lényekkel együtt munkálkodjanak a lelkek üdvösségéért.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az Olajfák hegyén c. fej.)

„Krisztus rábízta szolgáira azt, amije van, hogy szolgálatában hasznosítsák. Megszabja »kinek-kinek a maga dolgát«

(Mk 13,34). A menny örök érvényű tervében mindenkinek megvan a helye. Mindenkinek együtt kell működnie Krisztussal lelkek megmentésén. Amilyen biztos, hogy a mennyben megvan az a hely, amelyet Isten nekünk készített, olyan biztos az is, hogy a földön van olyan feladat Isten szolgálatában, amelyet személy szerint nekünk kell elvégeznünk.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok c. fej.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

*- Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

A betániai vacsora,
az utolsó vacsora a tanítványokkal,
Jézus gyötrődése
a Getsemáne-kertben, elfogatása

(Márk 14,1-54)

I Milyen lelki megerősítést kapott Jézus az előtte álló küzdelemhez a betániai vacsora során?

Mk 14,3-9 ■ „Amikor Betániában a leprás Simon házánál volt, és asztalhoz telepedett, egy asszony ment oda, akinél alabástromedény volt, valódi, igen drága nárdusolajjal, és feltörve az alabástromedényt, Jézus fejére öntötte. Némelyek pedig bosszankodtak magukban, és ezt mondták: Mire való a kenetnek ez a pazarlása? Mert eladhatták volna több mint háromszáz dénárért, és a pénzt szétoszthatták volna a szegények között. És szemrehányást tettek neki. De Jézus megszólalt, és ezt mondta: Hagyatok békét neki! Miért bántjátok őt? Hiszen jó dolgot cselekedett velem. Mert szegények mindenkor lesznek veletek, és amikor csak akarjátok, jót tehettek velük, én azonban nem leszek mindig veletek. Ő megtette, ami tőle telt, előre megkenté testemet a temetésre. Bizony mondom nektek, hogy mindenütt a világon, ahol csak hirdetik az evangéliumot, azt is elbeszélik az ő emlékezetére, amit ez az asszony cselekedett.”

.....

.....

Felmerül a kérdés, hogy Márk evangélista miért nem korábban emlékezik meg evangéliumában a betániai vacsoráról, holott ez még Jézus Jeruzsálembé való messiási bevonulása előtt történt, amiről már előzőleg, a 11. fejezetben szólt. Bizonyára azért helyezte evangéliumában Márk ezt a történetet közvetlenül a szenvedéstörténet elé, mert ez az eset indította Júdást arra, hogy egyezkedjen a főpapokkal Jézus elárulásáról. Tehát mintegy bevezetésül és magyarázatul kapcsolja a betániai vacsorán történeteket a szenvedéstörténethez.

A betániai vacsora Jézus ünnepélyes jeruzsálemi bevonulása előtti napon, szombat este történt (Jn 12,1–2.12–13). Simont minden bizonnyal Jézus gyógyította meg a leprából, s hálából hívta meg Gyógyítóját a házába. Mária szintén a háláját fejezte ki Jézus megkenésével – őt lelki betegségéből, bűneiből gyógyította, szabadította meg. Márk evangélista nem nevezi meg, ki volt az asszony, akiről itt szó van, de Lk 7,39 és 8,2 ehhez a következtetéshez vezet.

„A testnek vagy a test egyes részeinek illatos olajokkal való megkenése az ókorban rendkívül elterjedt szokás volt... Lakomák alkalmával pedig kitüntető figyelmet jelentett a vendég számára, ha a vendéglátó gazda a vendégének alkalmat adott arra, hogy lábait megkenje, vagy a szolgálkkal megkenette.” (Karner Károly: *Máté evangéliuma*, Keresztény Igazság Kiadás, Sopron, 1935, 72. o.) (Vö. Lk 7,44–46)

A pazarlás miatti bosszankodás akkor lesz igazán érthető, ha tudjuk, hogy Mária egy napszámos közel egyévi jövedelmének megfelelő értékű illatszert töltött Jézus fejére, mivel egy dénár volt akkor a napi bérük. „A valódi nárdus a macskagyökérfélék családjába tartozó 20-30 cm magas évelő növény... Őshazája a Himalája 3000-5000 méter magas lejtőin van. A nárdus ősidők

óta népszerű illatszer és gyógynövény. Vastag, vörösbarna, illatos, gyöktörzséből nyert, rendkívül drága erősítő, fertőtlenítő, serkentő hatású drogját... kereskedők vitték karavánokon a Római Birodalomba, ezért sok más egzotikus termékhez hasonlóan rendkívül drága volt... A nárdus olajból készült illatosított parfümök, kenőcsök Jézus korában is luxuscikknek számítottak... Zárt alabástromedényben forgalmazták, melynek nyakát használat előtt letörték. Ilyen drága, féldrágakő korszokban tárolt nárdus olajra kell gondolnunk... Mk 14,3–6 kapcsán is.” (Fráter Erzsébet: *A Biblia növényei*, Scolar Kiadó, 2023, 207–209. o.)

János evangéliuma feljegyzése szerint Júdás volt a méltatlankodás kezdeményezője (Jn 12,4–5), amelyhez többen is csatlakoztak. Jézus azonban védelmébe vette az asszonyt. Arra a szokásra utalt, hogy a halottakat illatszerekkel kenték meg, bebalzsamozták (Mk 16,1; Jn 19,39–40). Így Mária – öntudatlanul – mintegy előre megadta a végtisztességet neki, tekintettel rövid idő múlva bekövetkező halálára és temetésére. Nem halála után, hanem még életében fejezte ki háláját, tiszteletét és szeretetét Jézus iránt.

„Sokan a holtaknak viszik ajándékaikat, ott mondják el szerető szavaikat, amikor a hideg, néma test mellett állnak. Nyájasság, értékelés, odaadás mind elenyészik, hiszen akinek szánják, az nem lát, nem hall. Milyen drága lett volna e szavak illata, ha akkor hangzottak volna el, amikor a fáradt lélek annyira szomjazott utánuk, amikor a fül még hallott és a szív érzett. Mária nem ismerte fel teljesen szeretettől indított tette jelentőségét. Nem tudott válaszolni vádlóinak. Nem tudta megmagyarázni, miért éppen ezt az alkalmat választotta, hogy felkenje Jézust. A Szentlélek tervezett számára, és ő engedett indításának. A Szentlélek ihletése láthatatlanul jelen van, az észhez és a lélekhez szól, tette sarkallja a szívet. Saját magát magyarázza.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Vacsora Simon házában c. fej.)

„Ő megtette, ami tőle telt.” Jézus szavai a legnagyobb dicséretet jelentik, és mai követőitől sem vár el kevesebbet szolgálatában.

2 Milyen kapcsolat van a betániai vacsorán történtek és Júdás árulása között? Milyen előzményei voltak Júdás tettének?

Mk 14,10–11 ■ „Akkor Júdás, az Iskáriótes,* egy a tizenkettő közül, elment a főpapokhoz, hogy elárulja őt nekik. Ők örömmel hallották ezt, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. Ő pedig kereste a kedvező alkalmat, hogyan árulhatná el.”

.....

.....

Egyértelmű a kapcsolat a betániai vacsora és Júdás döntése között. Jézus a vacsorán nem fedtte meg nyíltan Júdást, nem szégyenítette meg valódi indítékainak feltárásával (lásd Jn 12,6), de Máriát védelmébe kellett vennie. Júdás a közvetett feddés miatt sértődött meg, azért, mert Jézus nem neki adott igazat, nem mellé állt – s ekkor határozta el, hogy elárulja Jézust.

„Mindabban, amit Krisztus mondott tanítványainak, volt valami, amivel Júdás a szívében nem értett egyet. Júdás befolyása alatt az elégedetlenség kovásza gyorsan végezte munkáját. A tanítványok nem látták meg, nem ismerték fel az igazi felbujtót. Jézus azonban látta, hogy Sátán az, aki

---

* Az „iskáriótes” megjelölés valószínűleg a „Keriót férfira” héber kifejezésből ered. Idumea határához közel eső, dél-júdeai falu volt Keriót. A tizenkét tanítvány közül valószínűleg egyedül Júdás nem volt galileai születésű.

erősen indítja Júdást, és így megnyílt az a csatorna, amelynek közvetítésével Sátán befolyása eljuthat a többi tanítványhoz. Krisztus ezt egy évvel az elárulása előtt így jelentette ki: »Nem én választottalak-e ki titeket, a tizenkettőt, és egy közületek ördög.« (Jn 6,70) Júdás nem fejtett ki nyílt ellenállást, és látszólag Jézus tanításainak a helyes voltát sem vonta kétségbe. Nyíltan nem is ellenkezett a Simon házában megtartott ünnepig. Amikor Mária megkenté Jézus lábát, Júdás nyilvánvalóvá tette kapzsi természetét. Jézus dorgálására úgy látszott, hogy egész lelkülete rosszindulatú lett. Megsebzett gőgje és bosszúvágya ledöntött minden korlátot, és régóta benne élő pénzsóvársága is megmutatkozott, amit eddig ellenőrzés alatt tartott, illetve leplezett.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Júdás c. fejelet)

„Júdás... lelkileg annyira elsötétült már erre az időre, hogy nem érzékelte, mennyire kiütközött aljassága e jelenetnél, és hogy Jézus milyen türelemmel viseltetett iránta. Nem értékelte azt, hogy a megrovás, amiben őt részesítette mennyire tapintatos volt a valóságban. Ennyi feddő »érintés« elég volt neki ahhoz, hogy a lelke mélyén régóta növekvő ellenszenv nyílt neheztelesként, sőt gyűlöletként nyilatkozzék meg.” (Vankó Zsuzsa: *Az áruló tanítvány*, *Jó Hír*, 1992/2., 92. o.)

3 Hogyan küzdött Jézus még az utolsó vacsorán is Júdásért, majd pedig többi tanítványaért is?

Mk 14,18.27–31 ■ „Amint letelepedtek és ettek, azt mondta Jézus: Bizony mondom nektek, egy közületek, aki most velem együtt eszik, elárul engem. Erre elszomorodtak, és egyenként azt kérdezték: Csak nem én? Ő pedig azt mondta nekik: Egy a tizenkettő közül, aki velem együtt márt a tálba. Mert az Emberfia elmegy ugyan, amint meg

van írva felőle, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja, jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem született volna...

Azt mondta nekik Jézus: Ezen az éjszakán mindnyájan megbotránkoztok bennem, mert meg van írva: Megvevém a pásztort, és elszélednek a juhok. De feltámadásom után előttetek megyek majd Galileába. Péter pedig azt mondta neki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is, én nem! Jézus erre így felelt: Bizony mondom neked, hogy még ma, ezen az éjszakán, mielőtt a kakas kétszer szólna, háromszor tagadsz meg engem. Ő azonban annál inkább erősködött: Ha veled együtt kellene meghalnom is, akkor sem tagadlak meg. Ugyanígy beszéltek a többiek is.”

.....

.....

Az utolsó vacsora mind a négy evangélium szerint a keresztre feszítés előtti estén történt. Ez azt jelenti, hogy csütörtök este, mert abban is megegyeznek az evangéliumok, hogy Jézus megfeszítése pénteken történt, utána szombaton nyugodott a sírban, és vasárnap hajnalban támadt fel.

Júdás nem volt arra predesztinálva, hogy elárulja Jézust. Hamis az az érvelés, amely szerint ez elkerülhetetlen volt, hiszen enélkül nem valósult volna meg a megváltási terv. Jézus mindent megtett, amit tehetett érte, s ő engedhetett volna ezeknek a szeretetteljes késztetéseknek. Ha ő nem árulja el Jézust, sajnos megtette volna más.

„Júdás szíve azonban még nem keményedett meg egészen. Még azután is, hogy már kétszer is elkötelezte magát az Üdvözítő elárulására, volt alkalma, lehetősége a bűnbánatra. A páskavacsorán Jézus bebizonyította istenségét azzal, hogy leleplezte az áruló szándékát. Gyengéden

Júdást is bevonta abba a szolgálatba, amelyet tanítványaival akart véghez vinni. Júdás azonban nem vette figyelembe a szeretetnek ezt az utolsó felhívását. Ekkor Júdás ügye eldőlt. Azok a lábak, amelyeket Jézus megmosott, tovább mentek az árulás felé vezető úton.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Júdás c. fej.)

Jézus látta a többi tanítványt fenyegető veszélyt is, pontosan látta, hogy mennyire nincsenek felkészülve az előttük álló próbatételre. Azért, hogy szavainak nagyobb nyomatékot adjon, Zakariás könyve messiási próféciját idézte (Zak 13,7). A tanítványok azonban, Péterrel az élen, sajnos nem álltak szóba ezzel. Pedig minden okuk meglett volna, hogy komolyan vegyék Jézus szavait. Három és fél év alatt tapasztalhatták, hogy prófétikus kijelentései mindig beteljesedtek.

Ugyanakkor nagy különbség volt Júdás és a többi tanítvány lelkülete között. Júdás esetében a kitartó ellenállás hatására az isteni szeretet végül meghátrálásra kényszerült, a többieknél viszont célba ért. A tanítványoknak tiszta volt a szívük (Jn 13,10), csak a tetteikben mutatkoztak gyengeségek és elesések.

4 Mi az úrvacsora szimbólumainak a jelentősége? Hogyan utalnak a múltra, a jelenre és a jövőre is?

Mk 14,22–26 ■ „Miközben ettek, vette Jézus a kenyeret, megáldotta, megtörte, odaadta nekik, és azt mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem! Majd vette a poharat, hálát adva odaadta nekik, és mindnyájan ittak belőle. Ezt mondta nekik: Ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik. Bizony mondom nektek, nem iszom többé a szőlőtőnek terméséből addig a napig, amíg újat iszom majd Isten országában. Dicséretet énekeltek, majd kimentek az Olajfák hegyére.”

„Az Olajfák hegye nem önálló, körüljárható hegy, hanem egy hosszú heglánc legdélibb része... [Legmagasabb csúcsa 820 méter körül volt.] Zakariás próféta a végső időkről szóló jövendülésben egyértelműen írja le a hegy helyét: »Lába azon a napon az Olajfák hegyére hág, amely Jeruzsálemmel szemben áll, keletre.« (Zak 4,4)” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, Szent István Társulat, Budapest, 1982, 392–393. o.)

Jézus páskavacsorát tartott a tanítványaival (vö. 2Móz 12,1–28; 3Móz 23,5), amelyet ezen az alkalmon át is alakított, egy új szertartást iktatva helyére, az úrvacsorát.

„Jézus kapernaumi zsinagógában elmondott beszéde (Jn 6,53–56) nincs közvetlen kapcsolatban az úrvacsora beiktatásával, tartalma mégis rávilágít azoknak a szimbólumoknak a jelentőségére, amelyeket az Úr kiválasztott arra, hogy engesztelő áldozata emlékét felidézzék. Jézus az élet kenyere, amely a mennyből szállt alá, hogy életet adjon az embereknek. Ő a keresztény lelki itala is. A hívőnek magához kell vennie, és magába kell fogadnia a Megváltó testét és véré, illetve – mivel »a test nem használ semmit, a Lélek az, ami megelevenít« (Jn 6,63) – az Ő igéit, az élet igéit. Jézus azáltal, hogy ugyanabban a táplálékban – az Ő »testében«, életében, amelyet a kenyér és a szőlő leve jelképez – részesít bennünket, arra tanít, hogy valamennyi tanítványának kettős közösségre van szüksége: a) személyes közösségre Krisztussal és általa Istennel; b) továbbá a hívők egymás közötti közösségére: 1Kor 10,16–21. Három különböző szempontra kell figyelni az úrvacsorában... A *múltra* vonatkozóan az úrvacsora tanúsítja számunkra az egyház megváltását Jézus Krisztus áldozata által. A *jelenben* rámutat az egyház táplálékára és egységére. A *jövőre* vonatkozóan pedig az egyház örök boldogságára. Az úrvacsora jelentősége nem merül ki abban, hogy tekintetün-

ket a múlt felé irányítja, és ott rámutat azokra a nagy eseményekre, amelyek üdvösségünk alapját képezik. Rámutat az egyén kapcsolatára Jézussal és a keresztény közösséggel is a jelenben. A jövőt illetően pedig jelenné teszi számunkra reménységünk beteljesedését: 1Kor 11,26. A szent asztalnál nem csupán a múlt felé nézünk, hanem tekintetünket a jövőre is irányítjuk... Ebben az értelemben az úrvacsora üzenetközlés, prédikáció, emberi nemzetiségünk rendeltetésének kinyilatkoztatása... Az úrvacsora minden alkalommal egy múltbeli és egy jövőbeli ténnyel szembesít bennünket: Királyunk keresztre feszítésének és dicsőséges visszajövetelének tényével. Az úrvacsora szimbolikája a keresztség szimbolikájának kiegészítése. A keresztség az új ember születését jelképezi, az úrvacsora pedig az új élet fenntartását és fejlődését. Az új ember mintegy táplálékul kapja Krisztus igéit, életpéldáját, egyszóval Krisztust magát, a megtört úrvacsorai kenyér és kehelybe töltött bor jelképei által. Az úrvacsorai közösség folytatja az örök életre való felkészítésünk művét.” (Alfred-Felix Vaucher: *Az üdvösség története*, Spalding Alapítvány, 2006, 284–285. o.)

5 Mi idézte elő a feltűnő változást Jézus lelkiállapotában a Getsemáne-kertben? Mi jelentett számára nagy küzdelmet? Hogyan tett még ekkor is bizonyosságot tanítványai iránti féltő, aggódó szeretetéről?

Mk 14,32–42 ■ „Amikor megérkeztek arra a helyre, amelynek Getsemáne* a neve, azt mondta a tanítványainak: Üljetek le itt, amíg imádkozom. Maga mellé vette Pétert, Jakabot

---

* A név jelentése: *olajprés*. A Kidron patakon túl található az így nevezett hely. Mt 26,36-ban a *khóron* szó kapcsolódik a Getsemáne névhez, ami majornak is értelmezhető. A kert vagy major tulajdonosa Jézus ismerőse lehetett, ezért vonulhatott vissza oda a Megváltó. Még ma is nyolc ösörög olajfa áll ott, amelyek bár nem Jézus korából valók, de jelzik, hogy régtől fogva olajfaliget volt azon a helyen.

és Jánost, és kezdett rettegni és gyötrődni, majd így szól hozzájuk: Szomorú az én lelkem mindhalálig. Maradjatok itt, és virrasszatok! Kissé előbbre ment, földre borult, és imádkozott, hogy ha lehetséges, múltjék el tőle ez az óra. Ezt mondta: Abbá,* Atyám! Neked minden lehetséges. Vedd el tőlem ezt a poharat, mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied!

Visszatérve alva találta őket, és azt mondta Péternek: Simon, alszol? Nem tudtál egy órát sem vigyázni? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek, mert a lélek ugyan kész, de a test erőtlenséggel.** Ismét elment, és ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. Amikor visszatért, ismét alva találta őket, mert szemük megnehezedett, és nem tudták, mit feleljenek neki. Amikor harmadszor jött vissza, ezt mondta: Most már aludjatok és nyugodjatok! Elég! Eljött az óra, az Emberfia a bűnösök kezébe adatik. Keljete fel, menjünk, íme, közeleg, aki engem elárul!”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

---

* Isten arám nyelvű megszólítása, jelentése: *Atyám*.

** Az eredeti görög szöveg kulcskifejezései: „A *pneuma* kész, de a *sarx* erőtlenséggel.” A *pneuma* az Újszövetségben az ember legmagasabb rendű lelki működését, Istennel való kapcsolatát jelöli. A *sarx* viszont – átvitt értelemben – a bűnös ember megromlott, bűnre hajló emberi természet jelölésére szolgál. Jézusnak a tanítványokhoz intézett felhívása tehát megbocsátást, megértést fejezett ki, de emellett intést, buzdítást is tartalmazott.

Jézus földi élete során eddig sosem „rettegett és gyötrődött”, soha nem volt „szomorú a lelke mindhalálíg”. Nem volt erre oka. Ő ugyanis mindenkor elmondhatta magáról: „Aki küldött engem, velem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek neki kedvesek.” (Jn 8,29) Most azonban nyilvánvalóan megszakadt ez a bensőséges kapcsolat azáltal, hogy az Atya kezdte „mindenek vétkét Őreá vetni” (Ésa 53,6), életbe léptetve a – még a világ megalapítása előtt elfogadott – megváltási tervet, a bűnös emberért vállalt helyettes szerepet (1Pt 1,19–20; Jel 13,8). Jézus küzdelmét az okozta, hogy emberi természete miatt elvált az Ő akarata és az Atya akarata, amellyel pedig addig mindig azonosulni tudott. Csak küzdelem, ismételt küzdő imádság által tudta feladni a maga akaratát.

„Most azonban úgy látszott, mintha Jézus kirekesztődött volna Isten jelenlétének világosságából. Most olyan volt, mint aki a bűnösök közé tartozik. Az elveszett emberiség bűnét neki kellett elhordoznia. Az Úrnak mindnyájunk vétkét Őreá kellett vetnie, rá, aki pedig bűnt nem ismert (vö. Ésa 53. fej.). Olyan rettenetes, szörnyű volt számára a bűn, olyan nagy volt a súlya a véteknek, amelyet neki kellett elhordoznia, hogy az Atya szeretetéből való örök kizárás féltelme tört lelkére. Miután megérezte, hogy Isten haragja milyen rettenetes azokkal szemben, akik áthágták parancsolatait, így kiáltott fel: »Felette igen szomorú az én lelkem mindhalálíg!« (Mt 26,38)...

Elérkezett a félelmetes pillanat, amelytől a világ sorsa függött. Krisztus e percben is visszautasíthatta volna a bűnös emberiségnek szánt kelyhet. Még nem volt késő. Még mindig letörölhetette volna forró homlokáról a véres verítéket, és pusztulni hagyhatta volna az embert istentelenségében. Mondhatta volna: Viselje a törvényszegő bűnének következményét, én visszamegyek mennyei Atyámhoz. Vajon kiissza-e Isten Fia a megaláztatás és haláltusa keserű po-

harát? Elszenvedi-e az ártatlan a bűn átkának következményét, hogy a bűnöst megmentse? Reszketve hangzottak sápadt ajkáról e szavak: »Atyám! Ha el nem múlhat tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod!«

Háromszor imádkozott így Jézus, emberi természete háromszor riadt vissza az utolsó, mindent megkoronázó áldozathozataltól. Lelki szemei előtt még egyszer elvonult az emberiség történelme. Láta a bűnös sorsát, ha magára hagyná, látta az ember tehetetlenségét, a bűn hatalmát. Elébe tárult az elítélt világ nyomorúsága és jajszava. Láta a világ fenyegető végzetét – és döntött. Megmenti az embert, bármilyen áron is. Elfogadja a vérkeresztséget, hogy általa veszendő emberek örök életet nyerjenek. Krisztus elhagyta mennyei otthonát, hogy megmentse ezt az »elvesztett bárányt«, az egyetlen világot, amely törvényszegése miatt elbukott. Nem tér ki küldetésének teljesítése elől! Megszerzi a vétkes ember részére az engesztelés lehetőségét. Imája, fohásza csupa odaadás: »Atyám, legyen meg a te akaratod!«” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fejelet.)

6 Hogyan jött el Jézus „ellenségeinek órája és a sötétség hatalma” elfogatásakor? Milyen tanulságokkal szolgál Péter meggondolatlan cselekedete?

Mk 14,43–50 ■ „Miközben beszélt, váratlanul megjelent Júdás, egy a tizenkettő közül, és vele együtt fegyverekkel és botokkal felfegyverzett sokaság a főpapoktól, az írástudóktól és a vénektől. Árulója pedig jelt adott nekik, mondva: Akit megcsókolok majd, ő az, fogjátok meg, és vezessétek el biztos őrizet alatt!

Ahogy odaért, egyenesen hozzá ment, és megszólította: Mester! – és megcsókolta őt. Azok pedig rávetették kezüket, és megfogták őt. De az ott állók egyike kirántotta

a kardját, odacsapott a főpap szolgájára, és levágta a fülét. Jézus pedig megszólalt, és azt mondta nekik: Mint egy rablóra, úgy jöttetek rám fegyverekkel és botokkal, hogy megfogjatok engem. Naponta veletek voltam, a templomban tanítottam, és nem fogtatok el engem, de az Írásoknak be kell teljesedniük. Akkor mindnyájan elhagyták őt, és elfutottak.”

.....

.....

.....

.....

.....

A jelenethez János és Lukács evangéliuma is fontos kiegészítést tartalmaz. János azzal, hogy az elfogatásra megjelent csapat hátraesett Jézus válaszára („Én vagyok” – Jn 18,4-6) – kétségtelenül az isteni jelenlét hatására. Lukács pedig arról számol be, hogy Jézus meggyógyította a szolgáló fülét, utolsó, csodálatos gyógyító tetteként e Földön (Lk 22,51). Milyen szomorú és egyúttal tanulságos, hogy egyik esemény sem hatotta meg őket. Sajnos van ilyen mélysége a bűnnek és a megszállottságnak.

„Másképp milyen fontos Jézus rendreutasító szava a szablyát rántó Péterhez, valamint az általa okozott súlyos hibát helyrehozó cselekedete! Ha Jézus meg nem gyógyítja a főpap szolgáját, Péter cselekedete perdöntő bizonyosság lett volna a politikai jellemű messiási lázadás vádjának alátámasztásához. Nagy segítség lett volna ez a főpapoknak, Jézus művét és halálát pedig teljesen más, torz és valótlan megvilágításba helyezte volna. Így azonban, hogy Jézus meggyógyította a szolgálót, nem mertek hivatkozni a zsidó vezetők erre az esetre egyetlenegyszer sem, mert ak-

kor Jézus csodatévő hatalmáról is tanúskodniuk kellett volna. Így igazítja helyre sokszor Jézus kegyelméből azt, amit hívő egyháza meggondolatlanul, mennyei tanács nélkül, emberi indulatok és logika szerint tesz, és ami veszélybe sodorná mind Isten megváltó műve jellegének hű képviselését, mind pedig az egyház létét. Az egyház Krisztus tulajdona. Ezért mindenkor gondal kell örködni azon, hogy a Jézus által lefektetett alapelvek és az Ő mennyei tanácsa és vezetése érvényesüljön.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Budapest, 2004, 311–312. o.)

„A zsidó vezetők hivatalos méltósága nem akadályozta meg őket abban, hogy csatlakozzanak Jézus üldözőihez. Jézus letartóztatása túl fontos ügy volt ahhoz, hogy azt teljesen alárendeltjeikre bízzák. A papok és a vének csatlakoztak a templomórséghez és a zajongó csöcselékhez, és velük együtt követték Júdást a Getsemáne-kertbe. Micsoda társaság volt az, amellyel ezek az egyházi méltóságok összeszövetkeztek? A városnak a söpredéke, akik állandóan szomjaztak az izgalmakra, felfegyverkezve olyan eszközökkel, mint ha vadat üldöznének.

Krisztus a papok és a vének felé fordult, és átható tekintettel nézett rájuk. Azokat a szavakat, amelyeket mondott nekik, bizonyára életük végéig nem tudták többé elfelejteni. Azok a mindenható Isten hegyes nyilai voltak. Jézus méltóságteljesen szólt hozzájuk: »Mint valami latorra, úgy jöttetek szablyákkal és fustélyokkal? Amikor mindennap veletek voltam a templomban, a ti kezeiteket nem vetettétek énreám; de ez a ti órátok, és a sötétség hatalma.« (Lk 22,52–53)

A tanítványok halálra rémültek, amikor azt látták, hogy Jézus engedi magát elfogni és megkötözni. Megbotránkoztak azon, hogy Neki is és nekik is el kellett szenvedniük ezt a megaláztatást. Nem tudták megérteni Uruk

magatartását, és hibáztatták Őt, hogy megadta magát a csőcseléknek. Méltatlankodásukban és félelmükben Péter azt ajánlotta, hogy mentsék meg legalább önmagukat. Elfogadták javaslatát, és »elhagyva Őt, mindnyájan elfutottak« (Mk 14,50). Krisztus azonban előre megmondta, hogy még a tanítványai is hűtlenül elhagyják Őt.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, Getsemáne c. fej.)

---

*Az e heti adomány az Útjelző Alapítvány által fenntartott
internetes televízió működését támogatja.*

Jézus kihallgatásai, elítéltetése és kereszthalála

(Márk 14,55–15,41)

1 Hányszor hallgatták ki Jézust néhány óra alatt? Mi indokolta rendkívül gyors elítélését? Milyen eszközökhöz folyamodtak a vallási vezetők céljuk elérése érdekében?

Mk 14,53–59 ■ „Jézust elvezették a főpaphoz, ahova összegyűlt valamennyi főpap, vén és írástudó... A főpapok pedig és az egész nagytanács bizonyítékokat kerestek Jézus ellen, hogy halálra ítélhessék, de nem találtak. Mert sokan tettek ugyan hamis tanúvallomást ellene, de a vallomások nem egyeztek. Néhányan ezzel a hamis vallomással álltak elő: **Mi hallottuk, amikor azt mondta, hogy én lerontom ezt a kézzel csinált templomot, és három nap alatt másikat építek, amelyet nem emberi kéz alkotott. De még így sem egyezett a vallomásuk.**”

Jézust hat alkalommal hallgatták ki egy gyorsított kihallgatás-sorozat folyamán:

1. Annásnál, a főpapi család fejénél	Jn 18,13–23
2. Kajafás főpapnál	Mt 26,57–68; Mk 14,53–65 ; Lk 22,54–65; Jn 18,24
3. A szanhedrin előtt	Mt 27,1; Mk 15,1 ; Lk 22,66–71
4. Pilátus római helytartó előtt	Mt 27,2–14; Lk 23,1–7
5. Heródes negyedes fejedelem előtt	Lk 23,8–12
6. Ismét Pilátus előtt	Mt 27,17–26; Mk 15,2–15 ; Lk 23,13–25; Jn 18,28–19,16

Ezek közül Márk evangéliuma csak a Kajafás és a Pilátus előtti kihallgatásról számol be részletesen, illetve röviden utal a hiányos Szanhedrin előtt történt (Mk 15,1; Lk 23,50–51), péntek kora reggeli kihallgatásra.

„Hogy megóvják az igazság látszatát, a törvényes vizsgálatot le kellett folytatni, de a főemberek igyekeztek az eljárást gyorsítani. Nem becsülték le Jézusnak a népre gyakorolt befolyását, féltek, hogy hívei megkísérlik kiszabadítani. Azonkívül a tárgyalást, a páska ünnepe miatt, egy héttel el kellett volna halasztani, ami által tervük könnyen meghiúsulhatott volna. Hogy tehát Jézus elítélését biztosítsák, megengedték a csőcseléknek, hogy nagy lármát csapjon. Az pedig élt is az alkalommal. Hangos kiabálásával túlharsogta a Jézusért síkra szállók hangját. Ha a főemberek a tárgyalást nyolc napra elhalasztani kényszerülnének, az a veszély fenyegetne, hogy szóhoz jut a nép tisztességes része, és jogos felháborodást keltene a főtanács ellen. Ezért Jézust minden körülmények között, haladéktalanul át kellett adniuk a rómaiaknak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jézus Annás és Kajafás előtt c. fej.)

A vallási vezetők már Lázár feltámasztása után eltökélték, hogy megölik Jézust (Jn 11,46–53). A cél számukra is szentesítette az eszközt – hamis tanúktól sem riadtak vissza, hogy Jézus eltávolításával visszanyerjék a nép felett elveszített befolyásukat. Kajafás előtt a hamis tanúk Jézusnak a Jn 2,19-ben megörökített, jelképes beszédet alkalmazó mondását forgatták ki.

2 Miért hallgatott Jézus, és miért szólalt meg egyszer mégis kihallgatása során? Hogyan mutatta meg a főpap, hogy méltatlan a tisztségére? Milyen törvénytelenégeket követtek el Jézus kihallgatása során?

Mk 14,60-65 ■ „Akkor a főpap közére állt, és megkérdezte Jézust: Semmit sem felelsz arra, amit ezek ellened vallanak? Ő pedig hallgatott, és semmit sem felelt. Ismét megkérdezte a főpap, és azt mondta neki: Te vagy-e a Krisztus, az áldott Isten Fia? Én vagyok* – mondta Jézus –, és meglátjátok majd az Emberfiát a Hatalmas jobbján ülni, amikor eljön az ég felhőiben.** Ekkor a főpap megszagatta ruháját, és azt mondta: Mi szükségünk van még tanúkra? Hallottátok az istenkáromlást. Mi a véleményetek? Azok pedig mindnyájan úgy ítélték meg, hogy méltó a halálra. Ekkor némelyek köpdösni kezdték, majd betakarták az arcát, úgy ütlegelték, és azt mondták neki: Prófétaalj! És a szolgák is arcul csapdosták.”

.....

.....

.....

Jézus a kihallgatásai során azért hallgatott, mert a kárhoztatás és elítéltetés „gyalázatát” (Zsolt 69,21), ami a kárhózat büntetésének egyik része lesz (Jel 20,12-13), helyettesként kellett elhordoznia.

---

* A *vagyok* Isten neve váltófogalmának számított a korabeli rabbinikus felfogás szerint. Ezért is akarták megkövezni Jézust Jn 8,58-ban olvasható kijelentése miatt mint istenkáromlót (vö. Jn 8,59).

** Dn 7,13-14 messiási próféciáját idézte Jézus, a megígért Messiással azonosítva magát.

„A kihallgatások elszenvedése tehát a büntetés egy részét jelentette Jézus számára, amelyet a bűnös emberiség helyett Megváltóként hordozott el. Amikor ezt a történetet végigkísérjük, gondoljunk mindig arra, hogy Jézus milyen „gyalázat” elszenvedésétől mentett meg minket helyettes áldozata által. A jogszerű igazság azt követelné, hogy egy napon szembetaláljuk magunkat Isten ítéletével. El kellene szenvednünk azt, hogy nyilvánosan feltárul összes törvényszegésünk és titkos bűnünk. Viselnünk kellene ezek szégyenét az igaz Isten tekintete és a világmindenség értelmes lényei előtt. Át kellene élnünk a reánk vonatkozó ítéletet, a »mértó a halálra« megállapítás kihirdetését. Milyen csodálatos, hogy nekünk soha nem kell elviselnünk mindezt, ha Krisztusban való hit által bűnbocsánatot nyerünk!” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Budapest, 2004, 322. o.)

„[A főpap felszólítására] Krisztusnak feleletet kellett adnia; nem maradhatott csendben. Van idő, amikor hallgatni kell, de van idő, amikor meg kell szólalni. Eddig Jézus még nem felelt, nem szólalt meg, mert nem közvetlenül kérdezték meg. Jézus tudta, hogy az, amit most majd felelni fog a neki szegezett kérdésre, bizonyossá teszi számára a halált. A felszólítást azonban olyan valaki intézte hozzá a legfelségesebb Isten nevében, aki a nép legmagasabbrendű elismert hatósága volt. Krisztus nem akart mulasztást elkövetni a törvény iránti tisztelet megmutatása terén. De még ennél többet is kellett kinyilvánítania, hiszen az Atyához való kapcsolatát is kétségbe vonta a főpap kérdése. Krisztusnak világosan ki kellett jelentenie isteni lényét és küldetését.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jézus Annás és Kajafás előtt c. fej.)

Jézus feleletét hallva színpadias jelenetet rendezett a főpap. A ruha megszaggatása a megrendülés, a gyász kifejezése volt

a zsidóknál. A főpapi ruha különleges, dicsőséges öltözet volt, mivel a papok, és különösképpen a főpap, az eljövendő Messiás előképei voltak (2Móz 28. fej.). A mózesi törvény értelmében a főpapnak nem volt szabad megszagatnia a ruháját semmilyen körülmények között (3Móz 10,6; 21,10), mert az eljövendő igazi Főpap tökéletességét kellett jelképeznie. Egy rabbinikus rendelkezés azonban – az Írással ellentétben – megengedte a ruha megszagatását a főpapnak istenkáromlás esetén. Erre a rendelkezésre is igaz volt Jézus kijelentése: „Isten parancsolatát szépen félreteszitek, azért, hogy a magatok rendelését tartsátok meg.” (Mk 7,9)

A vallási vezetők meg akarták őrizni a törvényesség látszatát, ugyanakkor törvénytelenések sorát követték el Jézus kihallgatása során. Például az éjszakai kihallgatás és ítékezés nem volt jogszerű. Továbbá azokat, akikről tudták vagy sejtették, hogy szimpatizálnak Jézussal, egyszerűen nem hívták meg az ülésre (Lk 23,50–51).

Ezenkívül az egyes vizsgálatok között kiszolgáltatták Jézust a csőcselék vagy a katonák durva bántalmazásának.

„Mialatt az őrszobában várakozott törvényes kihallgatására, senki sem oltalmazta meg Őt. A tudatlan, gyülelész nép tanúja volt annak a kegyetlenségnek, amellyel Jézust kezelték a főtanács előtt, ezért megengedték maguknak is, hogy gyarló emberi természetüknek minden sátáni elemét kimutassák.

Krisztus méltóságteljes és Istenhez hasonló magatartása, viselkedése, szelídsége, ártatlansága, fenséges türelme Sátántól született gyűlölettel töltötte be a nép szívét a Megváltóval szemben.

Az irgalmasságot és az igazságot lábbal taposták. Bűnözővel még soha nem bántak olyan embertelen módon, ahogyan Isten Fiával.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jézus Annás és Kajafás előtt c. fej.)

3 Miért nem tudta Pilátus megmenteni Jézust, utolsó próbálkozásával sem, noha ez egyértelműen a szándékában állt? Milyen ponton bukott el?

Mk 15,9–15 ■ „Akarjátok, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát? – kérdezte tőlük Pilátus,* mert tudta, hogy a főpapok irigységből adták a kezébe Jézust. A főpapok azonban felbujtották a sokaságot, hogy inkább Barabbást engedje szabadon. Pilátus még egyszer megkérdezte: Mit tegyek hát azzal, akit a zsidók királyának neveztek? Azok pedig ismét így kiáltottak: Feszítsd meg! Pilátus azt kérdezte tőlük: De mi rosszat tett? Azok pedig annál inkább kiáltották: Feszítsd meg! Pilátus eleget akart tenni a sokaságnak, és elbocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta,** és kezükbe adta, hogy megfeszítsék.”

.....

.....

.....

---

* Poncius Pilátus i. sz. 26–36-ig volt Júdea provincia helytartója. I. Heródes Agrippa (Nagy Heródes unokája, aki római alattvalóként i. sz. 37–44-ig uralkodott, először egy kisebb terület, Fülöp negyedes fejedelem országában, majd három évig Nagy Heródes egykori országa fölött) így jellemezte Pilátust, császári barátjának, Caligulának írt levelében: „Pilátus alkata szerint hajthatatlan és kegyetlenül kemény volt. Az ő idejében besúgások, erőszakos cselekmények, rablások, megalázások, elnyomás, bírói ítélet nélküli kivégzések és elviselhetetlen szigor uralkodott Júdeában.” (Idézi Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*. Szent István Társulat, Budapest, 1982, 431. o.) Azért vitték Jézust Pilátus törvényszéke elé, mert a rómaiak, ha meghagytak is bizonyos hatáskört a szanhedrinnek, ún. pallosjoga a tanácsnak nem volt, azaz nem hajthattak végre halálos ítéletet a római helytartó jóváhagyása nélkül (vö. Jn 18,29–31).

** „A rómaiak ostorozása rendkívül brutális volt. A korbács szíjának végén ólomdarabok, hegyes csontok voltak. Az elítéltet egy oszlophoz vagy két fal közé kötötték, az ütések a hátát és egész testét érték.” (Adalbert Rebic: *Bibliái régiségek*. Agapé, 2000, 106. o.)

„Megindító *Jézus küzdelme Pilátusért* a kivizsgálás során, hogy visszatartsa Őt a borzalmas felelősséggel járó igazságtalan ítélkezéstől, sőt Isten igazsága és evangéliuma felé fordítsa szívéét. Kihallgatásai során a pogány Pilátusnak mondott a legtöbbit Jézus bírái közül. Azért tette ezt, mert Pilátus tudatlan volt Isten igazsága felől, ha hallott is bizonyos dolgokat Jézusról. Neki tette Jézus ezt a szépséges önvallomást is: »Én azért születtem és jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra.« (Jn 18,37)

Részvét ébred bennünk Pilátus iránt, mert azt látjuk, hogy e sok gonosszággal terhelt, pogány helytartó lelke és értelme is megnyílt bizonyos mértékig Jézus személye és bizonyosságtevése hatására. Sőt azt mondhatjuk, hogy kifejezetten vonzódott Jézushoz, és kitartóan fáradozott megszabadításáért. Hogy kívánánk a pozitív végeredményt, amikor az evangéliumi leírást olvassuk! Mozzanatról mozzanatra halad Pilátus mégis az ellenkező irány felé. Felvetette ugyan a kérdést Jézusnak, hogy »micsoda az igazság?«, de már vitte is magával az események sodra, nem igényelte szíve mélyéből, hogy Jézus választ adjon erre az életbe vágó kérdésre.

A legsúlyosabb hibát pedig ott követte el, amikor megostoroztatta Jézust, hogy lecsillapítsa a zsidó vezetők vérszomját – noha meg volt győződve Jézus ártatlanságáról. Ezzel utat nyitott a további, végsőkéig való zsarolásnak. Milyen igaznak bizonyult a Példabeszédek könyvében található intelem: »Még megbírságotlani is az igazat nem jó, a tisztességest megverni igazságáért.« (17,26) Végül is Pilátus – noha Jézust elítélni is félt – megrettent ettől a zsarolástól: »Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja, mert valaki magát királlyá teszi, az ellene mord a császárnak!« (Jn 19,12) Pilátus tudta, hogy a császárnál is be tudják így állítania a dolgot az elszánt, gátlástalan papi fejedelmek, és eredményesen vádolhatják őt, ami a hivatalába, sőt az életébe is kerülhet. Ezért ezen a ponton megadta magát, mert nem ismert ilyen erkölcsi elvet: csakis az igazságot kell választani és

követni, bármi legyen is a következménye! És nem volt hite sem, hogy Isten megoltalmazhatja azt, aki a fenti elvet követi. Főként pedig feladta a Szentlélek előzőleg reá ható, belső bizonyosságtételeit, nem engedelmeskedett azoknak. Így a Szentlélek nem segíthetett tovább, hogy Pilátus erkölcsi fogyatékosai és félelme ellenére szilárdságot adjon neki az igazság melletti kitartáshoz. A felesége által küldött üzenet (Mt 27,19) Isten utolsó erőfeszítése volt érte, de Pilátus már nem tudott megkapaszkodni benne. Elindult és a nehézkes törvényével haladt lefelé a megalkuvás és az igazság elárulása útján.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Budapest, 2004, 331–332. o.)

4 Milyen próféciaik teljesedtek be Jézus kereszten átélt szenvedései során?

Mk 15,22–28 ■ „A Golgota nevű helyre vitték őt, amely megmagyarázva azt jelenti: Koponya-hely.* Mirhás bort adtak neki inni, de ő nem fogadta el. Majd keresztre feszítették, megosztottak ruháin, sorsvetéssel döntve el, hogy ki mit kapjon. Három óra volt, amikor megfeszítették.** Elítélésének oka pedig így volt fölé írva: A ZSIDÓK KIRÁLYA. Két rablót is megfeszítettek vele, egyet jobb és egyet bal keze felől. Így teljesedett be az Írás, amely azt mondja: a bűnösök közé számlálták.

---

* „Hol lehetett az a hely, amelyet Golgotának, Koponya-helynek, latinul Calvariának hívtak? A római és a zsidó büntetőjog megegyezett abban, hogy halálos ítéletet csak a városon kívül volt szabad végrehajtani... Jézust a városból kifelé vezető úton vitték a vesztőhelyre. János evangéliuma ezt megerősíti azzal, hogy a keresztfeliratát sokan olvasták a zsidók közül, mert közel volt a városhoz a hely, ahol Jézust megfeszítették (19,20).” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, i. m., 461., 463. o.) Vö. Zsid 13,12.

** A zsidók reggel 6 órától számolták a nappal óráit, tehát Jézus keresztre feszítése 9 órakor történt.

Vö. ezt az igeszakaszt az alábbi, ószövetségi messiási próféciákkal:

Zsolt 69,22 ■ „Sőt ételemben mérget adtak, és szomjúságomban ecettel itattak engem.”

Zsolt 22,19 ■ „Megosztoznak ruháimon, és köntösömrre sortot vetnek.”

Ésa 53,12 ■ „Azért részt osztok neki a nagyokkal, és zsákmányt a hatalmasokkal oszt, mivelhogy életét halálra adta, és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozta, és a bűnösökért imádkozott!”

.....

.....

.....

„Zsidó szokások szerint a halálra ítéltnek a kivégzés előtt tömjénnel vagy mirhával fűszerezett bort adtak inni, hogy így elkábítva enyhítsék fájdalmait. A *Talmud* egyik fejezete így mondja: »Akit kivégezni visznek, annak egy kehely borban feloldva tömjént adnak, hogy elkábítsák.« (Sanh 43/a) Jézus ezt a bort visszautasította, mert világos tudattal akarta kiinni a fájdalom kelyhét.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, Szent István Társulat, Budapest, 1982, 455. o.)

„A hadizsákmány a birtokba vétellel a római jog szerint állami tulajdonba került, a hadvezéreknek azonban jogukban állt szétosztani azt katonáik között... Hasonlóképpen jártak el a rómaiak a törvényszék által halálra ítélt személyek kisebb vagyontárgyaival is. Ezek... szétosztásra kerültek a halálbüntetést végrehajtó katonák között. Az őket megillető vagyontárgyakat összefoglaló néven *panniculariának* nevezték. »A zsákmányból az aranyat és az ezüstöt be kellett szolgáltatni a konzuloknak, minden egyéb a katonáknak jutott« – írja Líviusz egy helyen.” (Sáry Pál: *Keresztre feszítés az ókorban*, Szent István Társulat, Budapest, 2004, 79–81. o.)

„Ez a kivégzési mód keletről származott, de leggyakrabban a rómaiak használták... Rabszolgákat, útonállókat, lázítókat stb. büntettek így. A keresztalál szégyen volt, rendszerint nem is alkalmazták római polgárokkal szemben, kivéve a hazaárulókat.” (Adalbert Rebic: *Bibliai régiségek*, Agape Kiadó, 2000, 106. o.)

A keresztre feszítésnél az elítéltet „levetköztették... és kitárt karokkal rászegezték a kereszt földön fekvő, vízszintes gerendájára. Majd ezt a gerendát a rászegezett testtel együtt felhúzták a már előre a földbe ástott függőleges gerendára, és keresztben rögzítették rajta. Az így keletkezett keresztnek vagy T formája volt, vagy a függőleges szár kissé túlnyúlt a vízszintes fölött, és adta a számunkra közismert kereszt formát. Ezután odaszegezték a fához a lábakat. Annak érdekében, hogy a test súlya ne csak a szegekkel átvert kezeken függjön, a kereszt függőleges szárába megfelelő magasságban beütöttek egy fadarabot, hogy a lábak között megtámasszák vele a testet. Valószínűleg a katonák, akik eltűrték, hogy a zsidóknál szokásos borral megkínálják Jézust, azt is elviselték [ugyancsak zsidó elvárásnak engedve], hogy az ágyékkötőt rajta hagyják.” (Gerhard Kroll, i. m., 465. o.)

5 Miért fontos „minden igével élni, ami az Úr szájából származik” (Mt 4,4)? Hogyan egésszítik ki egymást az evangéliumok beszámolóí?

Mk 15,29–32 ■ „Az arra menők pedig fejüket csóválva szidalmazták őt, és ezt mondták: Te, aki lerontod a templomot, és három nap alatt fölépíted, szabadítsd meg magad, és szállj le a keresztről! Hasonlóképpen csúfolódtak a főpapok is egymás között az írástudókkal együtt, és azt mondták: Másokat megmentett, de magát nem tudja megmenteni. Krisztus, Izráel királya szálljon le most a keresztről, hogy lássuk és higgyünk! Azok is szidalmazták, akiket vele feszítettek meg.”

Máté és Márk egy-egy mondat erejéig, Lukács részletesebben számol be a Jézussal együtt keresztre feszített bűnözőkről, régies néven „latrokról” (Mt 27,44; Mk 15,32; Lk 23,39–43). Máté és Márk feljegyzik, hogy először ők is csatlakoztak a kereszttje előtt Jézust szidalmazókhöz, és nem mondanak róluk többet. Lukács gondos utánajárása folytán (Lk 1,3) azonban azt is megtudjuk, hogy az egyikük megtért. Arról viszont nem szól, hogy ez a megtért bűnöző is gyalázta először Jézust. A három beszámoló együtt viszont a Biblia egyik legcsodálatosabb megtérési történetével gazdagítja az evangéliumok olvasóit.

„Kereszten folyó haláltusája alatt a vigasztalás sugara is beragyogta Jézust, a bűnbánó tolvaj kérésén keresztlül. Mindkét gonosztevő, akit Jézussal együtt keresztre feszítettek, először szidalmazta Jézust. Egyikük magatartása szenvedései alatt még makacsabb és kihívóbb lett. Nem így történt a másikkal. Ez az ember nem volt megátalkodott bűnöző. A rossz társaságok vezették félre és térítették a bűnözés útjára, azonban kevésbé volt bűnös, mint azok közül sokan, akik ott álltak a kereszt mellett és gyalázták az Üdvözítőt. Ez az ember látta és hallotta Jézust, és tanításai meggyőzték őt, de a papok és főemberek eltérítették Jézustól. Miközben azon igyekezett, hogy elfojtsa meggyőződését, egyre mélyebbre és mélyebbre merült a bűnbe, míg végül letartóztatták, bűnösnek nyilvánították és arra ítélték, hogy kereszten haljon meg. A törvényházban és a Golgota felé vezető úton Jézus közelében volt. Hallotta Pilátus kijelentését is: »Nem találok benne semmi bűnt.« (Jn 19,4) Megfigyelte és megjegyezte Jézus isteni viselkedését, és szánakozó megbocsátását, amit kínzói iránt tanúsított.

A keresztről letekintve látta, hogy sokan a vakbuzgó vallásos emberek közül megvetően a nyelvüket nyújtogatták Jézusra, és igyekeztek Őt nevetségessé tenni. Látta a fejcsoválásukat, hallotta a szemrehányó beszédét annak az embernek, aki társa volt a bűnben: »Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, és minket is.« (Lk 23,39) Hallotta azt is, hogy a járókelők közül sokan a védelmükbe vették Jézust. Hallotta, hogy megismételték Jézus szavait, és megemlítették cselekedeteit. Korábbi meggyőződése, hogy Ő a Krisztus, ismét megerősödött szívében. Bűntársához fordulva ezt mondta: »Istent sem féled-e te? Hiszen te ugyanazon ítélet alatt vagy!« (Lk 23,40) A haldokló tolvajoknak nem volt többé semmi félnivalójuk az emberektől. Egyikük szívében azonban már ott volt az a meggyőződés, hogy van Isten, akitől félnie kell, és van jövődő, amely remegésre készíti. Amikor elérkezett bűntől megfertőzött, tisztátalanná vált élete végéhez, hörögve ezt mondja bűntársának: »Mi ugyan méltán, mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük: ez pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett.« (Lk 23,41)

A tolvaj számára ez nem kérdéses többé. Nincs már semmi kételkedés és szemrehányás a szívében. Amikor bűnéért elítélték, reménytelen és kétségbeesett emberré vált, de most valami különös és gyengéd gondolatok támadtak elméjében. Visszaidézte emlékezetébe mindazt, amit Jézusról hallott, hogy miként gyógyította meg a betegeket, és bocsátotta meg egyesek bűnét. Lélekben ismét meghallotta azoknak a szavait, akik hittek Jézusban és sírva követték Őt. Azután meglátta és elolvasta azt a feliratot, amit Jézus feje fölé szögeztek. Hallotta, amint a járókelők elismételgették a felirat szövegét. Egyesek bánkódva és remegő ajakkal, mások viccelődve és gúnyolódva. A Szentlélek megvilágosította elméjét, a valóság láncszemei lassanként ismét összekapcsolódtak, és ő eljutott az igazság megismerésére. Jézusban, aki összetörve, kigúnyolva ott függött mellette a kereszten, meglátta

Istennek ama Bárányát, aki elveszi a világ bűneit. Hangja reménységet, ugyanakkor félelmet is kifejez, amikor ez a tehetetlen, haldokló ember az ugyancsak haldokló Krisztus könyörületére bízta magát: »Uram, emlékezzél meg én-rólam, amikor eljössz a te országodban!« (Lk 23,42) Jézus válasza gyorsan érkezett. Gyengéd hangon, amely tele volt szeretettel, könyörülettel és erővel, Jézus ezt mondta neki: »Bizony mondom néked ma, velem leszel a Paradicsomban.« (Lk 23,43)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Golgota c. feje.)

6 Mi győzhette meg a római századost arról, hogy Jézus valóban Isten Fia volt?

Mk 15,33-39 ■ „Amikor hat óra lett, sötétség támadt az egész földön kilenc óráig. * Jézus kilenc órákor hangosan felkiáltott: „Elói, elói, lámá sabaktáni!”, ** amely azt jelenti: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” Némelyek az ott állók közül, akik ezt hallották, azt mondták: Íme, Illést hívja.*** Egy ember pedig elszaladt, egy szivacsot megtöltött ecettel, azt nádszálra tűzve inni adott neki, és ezt mondta: Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy levegye őt! Jézus pedig hangos kiáltással kilehelte lelkét. Ekkor a templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt.****

* Ugyancsak reggel 6 órától számítva az időt, déli 12 órától délután 3-ig, fényes nappal ereszkedett le a rendkívüli sötétség.

** Márk arámul örökíti meg Jézus felkiáltását, mivel Jézus arámul beszélt. Máté evangéliuma viszont héberül (27,46), úgy, ahogy a 22. zsolttár messiási prófécijában is olvasható ez a felkiáltás (2. vers).

*** Az Elóit értették Illésnek.

**** Arról a kárpitról van szó, amely a templom legszentebb helyét, a szentek szentjét, Isten jelenléte megnyilatkozásának a helyét választotta el a szorosan vett templomépület első részétől. Lásd 2Móz 26,31-35. Vö. Jézus röviddel halála előtt elhangzott kijelentésével: Mt 23,38.

Amikor a százados, aki vele szemben állt, látta, hogyan bocsátotta ki lelkét, azt mondta: Bizony, ez az ember Isten Fia volt!”

.....

.....

Jézus mindvégig tanúsított csodálatos magatartása és a rendkívüli természeti jelenségek (Mt 27,50–54; Lk 23,48) Jézus istensége és Messiás volta felőli meggyőződésre készítettek többeket, köztük a kivégzőosztag parancsnokát, a római századost is. Tanúvallomása döbbenetes váddá vált a zsidó vallási vezetők megkeményedett, szándékos hitetlensége és gonoszsága ellen.

„A keresztre feszítés napjának befejező eseményeiben Isten új bizonyítékát adta a prófécia beteljesedésének, és új tanúbizonyosságát Krisztus istenségének. Amikor a sötétség felszállt a keresztről és felhangzott a haldokló Üdvözítő kiáltása, azonnal egy másik hang is hallatszott, amely ezt mondta: »Bizony, Isten Fia volt ez!« (Mt 27,54)

Ezeket a szavakat nem suttogva ejtették ki. Mindenki megfordult, hogy lássa, ki volt az, aki szólt? A százados volt az, a római katona. Az Üdvözítő isteni türelme és hirtelen halála a győzelem kiáltásával az ajkán – nagy hatással volt erre a pogány emberre. A kereszten függő, összezúzott, megtört testben a százados felismerte Isten Fia alakját. Nem tudta visszatartani magát attól, hogy meg ne vallja hitét. Így Isten ismét bizonyítékot adott arra, hogy Megváltónk haláltusája nem volt eredménytelen...” (Ellen G. White: *Jézus élete*, József sírboltjában c. fej.)

Az e heti adomány a Nyitott Szemmel folyóiratot támogatja.

Jézus temetése, feltámadása és misszióparancsa

(Márk 15,42–16,20)

1 Mikor kezdődött el Jézus megdicsőülése mérhetetlen megalázkodása után?

Mk 15,42–47 ■ „Amikor immár este lett, mivelhogy péntek volt, azaz szombat előtt való nap, eljött arimathiai József, egy tisztességes tanácsbeli, aki maga is várta Isten országát, és bement bátran Pilátushoz, elkérte Jézus testét. Pilátus pedig csodálkozott, hogy immár meghalt volna, ezért magához hivatva a századost, megkérdezte tőle, ha régen halt-e meg? Megtudván a századostól, odaajándékozta a testet Józsefnek. Ő pedig gyolcsot vásárolva és levén őt, begöngyölte a gyolcsba, majd elhelyezte egy sírboltba, amely kősziklából volt kivágva, és követ hengerített a sírbolt szájára. Mária Magdaléna pedig és Mária, Józse anyja, nézték, hová helyezték.”

.....

.....

Jézus nagyon hamar, mintegy hat óra alatt halt meg a kereszten. A keresztre feszítettek közül egyesek napokig szenvedtek, mire meghaltak. Cicero szerint ez volt az egyik legborzalmasabb kín, amit emberi elme kitalált. Ezért csodálkozott Pilátus, hogy Jézus olyan hamar meghalt.

„Hallatlan dolog volt, hogy valaki a keresztre feszítés hatodik órájában meghaljon... Nem a dárdadófs, nem a keresztben elszenvedett fájdalom volt Jézus halálának oka... a vérből és vízből álló patak, amely oldalából kifolyt, azt mutatta, hogy megtört szíve okozta halálát. Szívét a lelki kinszenvedés törte össze. A világ bűne volt az, ami Krisztust megölte.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, József sírboltjában c. fej.)

A tanítványoknak Jézus halála életük legnagyobb megrázkód-tatása, csalódása volt. Szertefoszlottak Jézus földi királyságára vonatkozó reményeik.

„Krisztus halálával megsemmisültek a tanítványok remé-nyei. Lecsukódott szemhéjára, lehorgasztott fejére, vértől összetapadt hajára, átszúrt kezeire és lábaira tekintettek, és lelki fájdalmuk leírhatatlan volt. Az utolsó pillanatig nem hitték el, hogy Krisztus meghal... Csak a keresztet látták, és a kereszt vérző áldozatát. A jövőt elsötétítette szemük előtt a kétségbeesés. Jézusba vetett hitük meghalt, de Urukat soha- sem szerették úgy, mint éppen most. Soha nem érezték még ennyire jelenléte szükséges voltát. Krisztus holtteste nagyon drága volt tanítványai számára. Méltó, megtisztelő módon szerették volna eltemetni, de nem tudták, miként végezzék el ezt. Jézust – hamisan – a római hatalom elleni lázadás bün-tettével vádolták meg, ezért ítélték kereszthalálra. Azok szá-mára, akiket ezért az árulásért ítélték el, a gonosztevők szá-mára fenntartott temetkezési helyet jelöltek ki.

Isten azonban gondoskodott arról, hogy Jézus megdicsőü-lése már közvetlenül a halála után elkezdődjék. »Gazdagok mellé jutott kínos halál után« (Ésa 53,9): Arimathiai József, aki titkos tanítványa volt Jézusnak földi életében, bátran el-ment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét, hogy méltó módon temethesse el. Róla így ír az Ige: »Íme egy ember, akinek Jó-zsef volt a neve, tanácsbeli, jó és igaz férfiú, aki nem volt

részes azoknak tanácsában és cselekedetében, Arimathiából, a zsidók városából való, aki maga is várta Isten országát.« (Lk 23,50–51) József tehát nem volt ott Jézus elítélésénél.

Pilátus teljesítette József kérését. Mialatt János a temetés miatt nyugtalanzkodott, József visszatért a Jézus testére vonatkozó rendelettel. Nikodémus pedig mirha és aloé drága keverékét – melynek súlya körülbelül harminc kiló volt – hozta Krisztus holttestének bebalzsamozására. A legtekintélyesebbek sem részesülhettek volna nagyobb tiszteletben halálukkor. A tanítványok megdöbbenek, amikor látták, hogy ezeknek a jó módú főembereknek éppen úgy szívügyük volt Uruk temetése, mint nekik. Nikodémus, aki éjjel ment Jézushoz, szintén ott volt a kereszt alatt, és visszaemlékezett a Megváltó szavaira: »Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie.« (Jn 3,14) Igaz megtérésre, Jézus Megváltóként való elfogadására a kereszttáldozatkor jutott, hallva szavait, látva irgalmát, szelídségét, szeretetét a legkínosabb haláltusa közben is. Ugyanaz az esemény, amely összetörte a tanítványok reménységét, Józsefet és Nikodémust meggyőzte Jézus istenségéről.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, uo.)

2 Milyen érzésekkel telhetett el ez a szombat? Milyen lelkiállapotban lehettek azok, akik Jézust halálra adták? Kik voltak az elsők, akik megtudták, hogy Jézus feltámadt?

Mk 16,1–6 ■ „Amikor pedig elmúlt a szombat, Mária Magdaléna és Mária, a Jakab anyja, és Salomé, drága keneteket vásároltak, hogy elmenvén megkenjék őt. Korán reggel, a hét első napján a sírbolthoz mentek napfelkeltekor. Ezt mondták maguk között: Kicsoda hengeríti el nekünk a követ a sírbolt szájáról? De odatekintve látták, hogy a kő

el van hengerítve, ugyanis felette nagy volt. Bemenne a sírboltba, láttak egy ifjút ülni jobb felől, fehér ruhába öltözve, és megfélemlettek. Ő pedig mondta nekik: Ne féljetek! A Názáreti Jézust keresitek, aki megfeszítettett, ő feltámadt, nincs itt, íme a hely, ahová őt helyezték.”

.....

.....

.....

Az asszonyok, miután „szombaton nyugodtak a parancsolat szerint” (Luk 23,57), vasárnap nagyon korán indultak a sírhoz.

„Az asszonyok nem mind ugyanabból az irányból érkeztek a sírbolthoz. Mária Magdaléna volt az első, aki a helyszínre ért. Amikor azt látta, hogy a követ elhengerítették, sietve eltávozott, hogy megmondja a tanítványoknak. Közben más asszonyok is odaértek a kertbe. Ezek azt látták, hogy világosság fénylett a sírbolt körül, de Jézus teste nem volt ott. Amint a sírbolt körül álltak, hirtelen észrevették, hogy nincsenek egyedül. Egy fehér ruhába öltözött fiatal férfi ült a sírboltban. Ez volt az az angyal, aki elhengerítette a követ.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Mit sírsz? c. fej.)

„Az illatos ajándékot, amellyel Mária az Úr holttestét szándékozott megkenni, élő testére öntötte. A temetőben a jó illat csak a sírhelyet töltötte volna be. Itt azonban Jézus szívét árasztotta el örömmel: bizonyítéka volt iránta érzett hűségének és szeretetének. Arimathiai József és Nikodémus csak Jézus halála után hozták el adományukat, az értékes fűszereket, forró könnyek között Uruk kihűlt tetemére áldozták. Az asszonyok is, akik fűszereikkel a sírhoz siettek, hiába fáradoztak, mert az Úr feltámadt. Mária azonban sze-

retetét és hódolatát még az Úr életében kimutatta, és felkente Üdvözítőjét. Ennek emlékét vitte magával Jézus legnehezebb útjára mint a vigasztaló szeretet zálogát, amely megváltottaiból árad feléje örök időken át.” (Ellen G. White: *A világ Reménye*, Simon házában c. fej.)

Jézus feltámadása a legnagyobb öröme okot adó esemény! Hiszen „ha Krisztus fel nem támadt, hiábavaló a ti hitetek; még bűneitekben vagytok” (1Kor 15,17). „Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, zsengejük lett azoknak, kik elaludtak.” (1Kor 15,20) Jézus bűntelen élete által legyőzte a kísértőt, a „kígyó fejére taposott”. Elszenvedte értünk a kárhozat halálának lelki gyötrelmeit is, de győztesként jött elő a sírból, a halál nem tudta fogva tartani, miként a róla szóló próféciában olvashatjuk: „Nem hagyod lelkemet a seolban; nem engeded, hogy a te szented rothadást lásson.” (Zsolt 16,10) Jézus a zsenge kéve bemutatásának ünnepén támadt fel. Ezen az ünnepen, amely a húsvét után harmadnapra volt, az első érett gabonakalászokat összegyűjtötték, és hálaáldozatként mutatták be az Úrnak. Ez előtt nem kezdődhetett meg az aratás. Csodálatos a jelkép! Jézus meghalt, de harmadnapra mint első zsenge feltámadt. Feltámadása záloga az igazak feltámadásának. „Mindnyájan megelevenítettnek. Mindenki pedig a maga rendje szerint. Első zsenge Krisztus, azután akik a Krisztuséi, az ő eljövetelekor.” (1Kor 15,22–23)

3 Miért üzent Jézus az angyalok által Péternek külön is?

Mk 16,7 ■ „Menjetek el, mondjátok meg a tanítványainak és Péternek, hogy előttetek megy Galileába, ott meglátjátok őt, amint megmondotta nektek.”

.....

.....

Péter Jézus megtagadásával tulajdonképpen kiiktatta magát a tanítványi körből, hiszen nemcsak, hogy azt mondta: Nem vagyok a tanítványa, hanem átkozódva „megtagadta esküvéssel, hogy: Nem is ismerem ezt az embert.” (Mt 26,72) Jézus azonban nem vetette el tanítványát, hanem biztosította változatlan szeretetéről. Üzent neki külön, hogy várja őt! A galileai találkozásnál pedig nyilvánosan is visszaiktatta a tanítványi szolgálatba.

„Péter önelégültsége miatt bukott el, és alázatos bűnbánata nyomán állt újra talpra. Történetéből minden bűnbánó bűnös bátorítást meríthet. Bár Péter súlyosan vétkezett, Isten nem hagyta el. Krisztus szavai lelkébe vésődtek: »Imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited.« (Lk 22,32) A büntudattól kegyetlenül meggyötört Péternek ez az ima és Krisztus szerető, szánakozó pillantásának emléke adott reményt. Feltámadása után Krisztus megemlékezett Péterről, és az angyal által ezt üzenté az asszonyoknak: »Menjetek el, mondjátok meg az Ő tanítványainak és Péternek, hogy előtettek megy Galileába; ott meglátjátok Őt.« (Mk 16,7) A bűnbocsátó Megváltó elfogadta Péter bűnbánatát.

A Megváltó éppoly szánalommal nyújtja ki kezét minden lélek után, aki a kísértésben elbukott, mint amilyenel Péterhez lehajolt. Sátán különleges cselekedése, hogy az embert bűnbe viszi, azután tehetetlenségében magára hagyja. A reszkető ember pedig fél bocsánatot kérni. De miért is kellene félnünk, hiszen Isten ezt mondta: »Fogja meg erősségemet, kössön békét velem, békét kössön velem!« (Ésa 27,5) Az Úr minden segítséget megad, amire erőtlenségünk miatt szükség van. Minden támogatást megkapunk ahhoz, hogy Krisztushoz forduljunk.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A farizeus és a vámszedő imája c. fej.)

„»Mondjátok meg az Ő tanítványainak és Péternek« – mondták az angyalok (Mk 16,7). Krisztus halála óta Pétert

a lelkiismeret-furdalás és a bűntudat nagyon leverte. Szégyenletes kijelentései, amelyekkel megtagadta az Urat, valamint az Üdvözítő szeretetet és jóságot sugárzó, ugyanakkor fájdalmas tekintete, amelyet reá vetett, éjjel-nappal lelki szemei előtt voltak. Jézus valamennyi tanítványa közül ő szenvedett a legkeserűbben. Krisztus most mégis arról biztosítja, hogy Isten elfogadta bűnbánatát, és megbocsátotta bűnét. Igen, mert Krisztus most egyedül őt említi meg név szerint tanítványai közül... Tanítványai mind cserbenhagyták Jézust, de a felhívás, hogy találkozzanak vele, mégis mindegyikükhöz szólt. Krisztus nem vetette el őket... Feltámadása után Krisztus első munkája a földön az volt, hogy tanítványait meggyőzze irántuk való gondoskodásának változatlanágáról, töretlen szeretetéről és gyengéd figyelméről.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Mit sírsz? c. fej.)

Jézus velünk is így bánik! Hányszor tagadjuk meg Őt szavainkkal, tetteinkkel, hozzá nem illő magatartásunkkal, lelkületünkkel, amivel szégyent hozunk rá és megszorítjuk Őt. Mégsem vet el bennünket, hanem újból és újból „üzen” nekünk, hogy „Jöjj, mert várlak!”. És ez a szeretet és jóság, ami az embert igaz megtérésre indítja (vö. Rm 2,4).

4 A feltámadt Jézus miért Mária Magdalénának jelent meg először? Miért nem adtak hitelt a tanítványok azonnal a feltámadás örömhírének?

Mk 16,9–14 ■ „Amikor reggel, a hét első napján feltámadt, megjelent először Mária Magdalénának, akiből hét ördögöt űzött ki. Ő elmenve, megjelentette azoknak, akik vele voltak, és keseregtek, sírtak. Azok pedig amikor hallották, hogy él és ő látta, nem hitték. Ezután pedig közülük kettőnek jelent meg más alakban, útközben, amikor a

mezőre mentek. Ezek is elmenve, megjelentették a többieknek, ezeknek sem hittek. Azután amikor asztalnál ültek, megjelent magának a tizenegynek, és szemükre hányta hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy azoknak, akik őt feltámadva látták, nem hittek.”

.....

.....

.....

Máriát Jézus megszabadította megkötözöttségéből, bűneit megbocsátotta, azonkívül feltámasztotta szeretett testvérét, Lázárt. Mária szíve csordultig volt szeretettel és hálával Jézus iránt. Vasárnap reggel, amikor a többi asszony, valamint Péter és János is látta az üres sírt, elmentek onnan. Azonban Mária nem tudott elmenni onnan, annyira fájlalta és siratta, hogy elvitte valaki Jézus testét.

„Mária vigasztalhatatlanul állt a kertben, keservesen sírt, pedig az Üdvözítő a háta mögött állt. Szemei úgy tele voltak könnyel, hogy nem ismerte fel Urát... Hányan sírnak Máriával együtt: »Elvitték az én Uramat... és nem tudjuk, hova tették Őt!« Sokaknak mondhatná Jézus: »Mit sírsz? Kit keresel?« Hányszor áll ott az elcsüggedtek mögött, de nem veszik észre, szól hozzájuk, de nem értik meg.” (Ellen G. White: *A világ Reménye, Asszony, mit sírsz?* c. feje.)

Miután Mária felismerte, hogy az Üdvözítővel beszélt, örömmel sietett a tanítványokhoz a Jézus által rá bízott üzenettel. Szinte érthetetlennek tűnik, hogy a tanítványok – hallva Mária beszámolóját Jézussal való találkozásáról, valamint a többi asszony bizonyágtételét – nem hitték el a feltámadás örömhírét. „Szavuk csak üres beszédnek látszott azok előtt, és nem hit-

tek nekik.” (Lk 24,11) Mennyire különös, hogy míg Jézus ellenségei emlékeztek szavára, hogy harmadnapra feltámad, és rettegtek, féltek, hogy ez bekövetkezik, addig a tanítványok, akiknek boldog örömmel kellett volna várniuk Jézus feltámadását, nem emlékeztek az ígéretre. Pedig Jézus többször mondta nekik, de mindig elhárították a halálával kapcsolatos gondolatot, hiszen annyira rögzült bennük az a remény, hogy a Messiás földi király lesz. Mi vajon mindig emlékezünk Isten ígéreteire, amikor csalódunk, nehéz, kilátástalannak tűnő helyzetben vagyunk?

„Bárcsak felemelkednének a csüggedt fejek, látnák Őt a kisírt szemek, és figyelnének szavaira: »Menjetek gyorsan és mondjátok meg az ő tanítványainak, hogy feltámadt a halálból.« Ne tekintsetek József új sírjára, amelyet nehéz kővel zártak le, és római pecséttel pecsételtek le! Ne bánkódjatok, »mint a többiek, akiknek nincs reménységük!« Jézus él!”
(Ellen G. White: *A világ Reménye*, Asszony, mit sírsz? c. fej.)

5 Mivel bízta meg Jézus a tanítványait, amely megbízás azóta is, minden követőjének szól?

Mk 16,15–18 ■ „Elmenve e széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtsnek! Aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözülni fog, aki pedig nem hisz, elkárhozik. Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek, új nyelveken szólnak, kígyókat vesznek föl, és ha valami halálost isznak, meg nem árt nekik, betegekre vetik kezeiket, és meggyógyulnak.”

.....
 .....
 .....

A tanítványok Jézus parancsa szerint Jeruzsálemben maradtak, amíg el nem nyerték a Szentlélek gazdag adományát, majd azt követően betöltötték küldetésüket. A kereszténység már az első században gyorsan terjedt, és eljutott a Római Birodalom határain kívülre is. Jelenések könyve fehér lovasa szimbolizálja az evangélium gyors terjedését, és egyben a titkát is megmondja: a tiszta indítékok és az igaz cselekedetek tekintetében követték Jézus példáját, valamint a tiszta, hamisítatlan evangéliumot szólták, amely kétélű éles fegyverként győzelmet aratott.

„Az Üdvözítő tanítványainak adott megbízása kiterjed minden hívő emberre. Magába foglal minden Krisztusban hívő embert az idők végéig... Az egyház csak akkor élhet Krisztus jelenléte erejével, ha tevékenyen vesz részt Krisztus munkája végzésében... Krisztus igájának felvétele az egyik legfontosabb feltétele hatalma elnyerésének. Az egyház igaz volta attól függ, hogy hűségesen betölti-e Urától kapott megbízását. Ennek a munkának az elhanyagolása idézi elő az egyházban a lelki gyengeséget és hanyatlást. Ahol nem munkálkodnak erőteljesen másokért, ott elfogy a szeretet és meggyengül a hit.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Menjetek el, és tanítsatok minden népeket! c. fejelet)

Jézus tanítványai lelkére helyezte üzenetük fő mondanivalóját: Hinni Krisztusban, ami üdvösséget, örök életet jelent. Pál apostol is ezt mondta a filippibeli börtönőrnek: „Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz.” (Ap csel 16,31) Ma keresztények tömegei félreértik, kiüresítik Jézusnak ezt a kijelentését. Azt gondolják, hogy pusztán Jézus létének és a megváltás tényének elfogadása, azaz ha ezt elhisszük, üdvösséget jelent. A Biblia azonban világossá teszi, hogy pusztán az elméleti ismeret és az abban foglaltak „elhívése” nem ment meg senkit. „A hit is, ha cselekedetei nincsenek, megholt ő magában.” (Jak 2,17) Aki megismeri Krisztust, az Ő helyettes áldozatát, és bízik Őbenne,

az Pál apostolhoz hasonlóan ezt kérdezi: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” (Ap csel 9,6)

Az élő hit következménye az a cselekedet is, hogy az ember megkeresztelkedik, szövetséget köt Istennel, amely cselekmény szimbolikájában is azt hirdeti, hogy meghalunk a régi életnek, és feltámadnunk Krisztusban egy új életre. „Eltemettünk azért övele együtt a keresztség által a halálba: hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atya dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk.” (Rm 6,4)

Az apostolok a Szentlélek pünkösdkor történt kiárasztása nyomán elnyerték a nagy ígéretet. Minden természetfölötti támogatást megkaptak, hogy el tudják végezni küldetésüket. Elnyerték a Lélek által a nyelvek adományát, csodálatos gyógyulások történtek, Pálnak nem ártott a mérges kígyó (Ap csel 28,3-6), sőt Péter és Pál által az Úr még halottat is támasztott (Ap csel 9,36-42; 20,7-12). Az első század második felére azonban – „az első szeretet” (Jel 2,4) megfakulásával arányosan – ezek a megnyilvánulások csökkentek. Ám az ígéret bizonyos, hogy a vég idején a megtért hívő népre kiáradó késői eső nyomán ezek az adományok ismét megjelennek.

6 Magukra maradtak-e a tanítványok Jézus mennybe-
menetele után? Miért örömmézenet számunkra, hogy
Jézus az Atya jobbán van?

Mk 16,19-20 ■ „Az Úr azért, minекutána szólt nekik, felvite-
tett a mennybe, és ült Isten jobbára. Ők pedig kimenve,
prédikáltak mindenütt, és az Úr együtt munkálkodott
övelük, megerősítette az ígét jelek által, amelyek követ-
ték őket. Ámen!”

.....
.....

.....
.....

Jézus Krisztus a legnagyobb mélységig megalázta magát. Azonban a gonosz feletti – mérhetetlen szenvedés és önfeláldozás árán kivívott – végleges győzelme után az Atya „felmagasztalta Őt, ajándékozott neki oly nevet, amely minden név fölött való, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieieké, földieké és föld alatt valóké. És minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.” (Fil 2,9–11)

Jézus az Atya „jobbára ülve” közbenjár értünk. Áldozata által jogot nyert bűneink megbocsátására, és folyamatosan azért fáradozik, hogy minden jellemhibánktól, bűnünktől megtisztson minket.

„Amikor Isten egy gyermeke a kegyelem trónjához közeledik, máris a mindenható Közbenjáró pártfogloltjává válik. A bűnbánat első szavára, a bocsánatkérés első megnyilatkozására Krisztus elfogadja ügyét, kérelmét pedig mint a maga kérését terjeszti az Atya elé.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 364. o.)

„Remélhetünk, örvendezhetünk, mert Közbenjárónk a mennyei szenthelyen könyörög értünk. Bocsánatot és békét nyerünk Megváltónk érdemeiért. Meghalt, hogy lemoshassa bűneinket, igazságos tetteibe öltöztethessen, és alkalmassá tehesse a mennyei életre, ahol majd örökké világosságban lakhatunk.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 316. o.)

„Jézus kezesünk és Közbenjárónk, és Ő minden erőforrást a rendelkezésünkre bocsát, hogy tökéletes jellemünk lehessen.” (Ellen G. White: *Ifjúsági Nevelő*, 1892. szeptember 22.)

Az Ige kijelenti, hogy az Úr együtt munkálkodott tanítványaival, hogy missziójukat, megbízatásukat teljesíthessek. Elhívásuk kezdetén Jézus „emberhalászattal” bízta meg őket, és a csodálatos halfogással helyezte lelkükre, hogy ezt a szolgálatot csakis Ővele együtt lehet eredményesen végezni, nélküle „üres a háló”.

Ugyanezt akarta megerősíteni bennük feltámadása után is a halfogás megismételt csodájával. Noha nem lesz velük személyesen, ígérete érvényes: „Én veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.” (Mt 28,20) Nem hagyja magukra őket, minden részletre vonatkozóan útmutatást fog adni nekik. Megmondja, hogy a „hajó melyik oldalára vessék ki a hálót”. Ugyanígy akar velünk is együtt munkálkodni, hogy gyümölcsöző lehessen munkánk. Neki mindenre gondja van, és arra vár, hogy kérjük minden lépésnél tanácsát, vezetését.

„Amíg tanítványai engedelmeskedtek szavának és együtt munkálkodtak Ővele, addig nem szenvedhettek kudarcot. Menjetek el minden néphez – parancsolta nekik. – Menjetek el a Föld legtávolabbi részéig, de legyetek mindig tudatában jelenlétemnek. Dolgozzatok hittel és bizalommal, mert soha nem hagylak el benneteket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Menjetek el, és tanítsatok minden népeket! c. fejelet.)

Pünkösdkor, amikor a Szentlélek kiáradt az apostolokra, nemcsak az evangélium hirdetésére kaptak mennyei erőt, hanem Jézus „megerősítette az Igét jelek által”, melyek nyilvánvalóvá tették az üzenet Istentől való voltát. Ugyanez fog megvalósulni a késői eső idején is, és ennek következménye lesz az ígéret beteljesedése: „népek jönnek világosságodhoz, királyok a neked feltámadt fényességhez” (Ésa 60,3).

Amiképpen Jézus áldozatára, feltámadására és közbenjárására vonatkozóan az összes prófécia pontosan úgy teljesedett be, ahogyan azt az Írásban Isten előre kijelentette, ugyanúgy a

vég idején is teljesedni fog az Úr minden áldott ígérete. Ez adjon nekünk erőt, hitet, kitartást minden nehézségben és próbában!

„Jézus él, és mivel Ő él, mi is élni fogunk! Hadd zengjen a boldog ének hálás szívekből és szent tűzzel megérintett ajkáról: Krisztus feltámadt! Ő él, hogy közbenjárjon értünk. Ragadd meg ezt a reménységet, és ez a reménység biztos, kipróbált horgonyként tartja meg lelkedet! Higgy, és meglátod majd Isten dicsőségét!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Mit sírsz? c. fej.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

FÜGGELÉK

Javaslatok a szombatiskolai összejövetelek jobbá, hasznosabbá tételére

Időről időre szükséges átgondolnunk, mit tehetünk a szombatiskola intézményének megújítása, jobbítása érdekében. Az alábbi javaslatok arra szolgálnak, hogy közös gondolkodásra, párbeszédre biztassuk erről a témáról a szombatiskolai tanítókat és résztvevőket, valamint a szombatiskola-vezetőket. Pontokba szedve terjesztünk elő néhány fontos szempontot.

1. Mire szolgál a szombatiskola intézménye?

a) Az Ige kutatásában és értésében való állandó, folyamatos növekedést segíti elő. Fontos, hogy a heti szombatiskolai tanulmányban szereplő igéket oly módon értsük meg, ahogyan Ellen G. White ezt tanácsolja: „Vegyünk egy Biblia-verset és elménket összpontosítsuk arra a feladatra, hogy pontosan, jól megértsük azt a gondolatot, amit Isten abban az igei kijelentésben elhelyezett számunkra. Mindaddig időzzünk az igénél, illetve gondolatnál, amíg a sajátunkká nem válik, amíg meg nem értjük, »mit szól az Úr« nekünk általa.” (*Jézus élete, A galileai válság c. feje.*)

b) Képzésben részesít a személyes bizonyágtevés szolgálatára. Fejlődik általa mind a gondolkodóképességünk, mind a fogalmazókészségünk, annak érdekében, hogy az evangéliumi igazságokat pontosan, közérthetően és vonzóan tudjuk megosztani másokkal. Arra is tanít, hogy miképpen figyeljünk a szombatiskola többi résztvevőjének gondolataira, és hogyan kapcsolódjunk ezekhez megfelelő módon. A személyes bizonyágtevés mindig párbeszédben bontakozik ki, és szükséges, hogy kifej-

lődjék az a készség részünkről, hogy igyekszünk követni és megérteni azt a gondolatmenetet, amibe nekünk megfelelő módon kell bekapcsolódnunk. Ebből következik, hogy nem tölti be küldetését az a szombatiskolai megbeszélés, ahol mindenki mondja a magáét, de nem figyel igazán a többiek hozzászólásaira, nem a párbeszédbe kapcsolódik bele, hanem csak arra figyel, amit ő akar mondani.

2. Mivel a tanulmányban szereplő igék minél teljesebb és mélyebb megértése a cél, ezért jó, ha az adott kérdéshez tartozó igét vagy igéket felolvassuk. Nem jó gyakorlat azonban, ha maga a tanító olvassa fel: így még kevesebb teret hagy a résztvevőknek a szólásra. (Az sem feltétlenül követendő, ha az ülés sorrendjében olvassák a résztvevők a következő igét. Lehet, hogy vendég is van a szombatiskolában, akit feszélyez egy ilyen felkérés, vagy rosszul látó, kevésbé jól felolvasni tudó testvér is soron következhet.) Az a legjobb, ha élénk a szombatiskola, és akit az adott ige különösen érintett, illetve ahhoz főképpen van mondanivalója, magától, késedelem nélkül jelentkezik.

A hosszabb igeszakaszokat viszont nem szükséges felolvasni, csak tömören összefoglalni a lényegét, vagy csak a feltett kérdésre válaszolni úgy, hogy belevonjuk az adott igeszakaszban szereplő kulcskifejezéseket.

3. Az egyik legfontosabb kíváncsi az építő szombatiskolai megbeszélés érdekében az, hogy a résztvevők fegyelmezetten szóljanak hozzá, konkrétan az adott ige mondanivalójához kapcsolódóan. Tehát ne legyenek amolyan „erről jut eszembe most” típusú, sokfelé elágazó megjegyzések, amelyek a fő témától messze elvihetik a beszélgetést.

4. Gyakran találunk a tanulmányban nagyon értékes bizonyágtételeket, ezekre is hívjuk fel a figyelmet a tanulmány közös átvétele során. Oly módon tegyük ezt, hogy otthon előre

aláhúzzuk, kijelöljük azt a részletet, amit különösen hangsúlyosnak érzünk, és idézni kívánunk a közös megbeszélésen.

5. Fontos, hogy ne csupán elméletileg fejtegensük az Ige mondanivalóját, hanem önmagunkra is alkalmazzuk annak üzenetét, kiemelve időszerűségét, gyakorlati útmutatását számunkra. Ennek érdekében helyénvaló lehet valamilyen személyes tapasztalat megosztása, de csakis abban az estében, ha röviden elmondható, továbbá minden résztvevő számára alkalmas, építő jellegű mondanivalója van.

6. A szombatiskolai tanító úgy gazdálkodjon az idővel, hogy az egész tanulmányt át tudják venni, ne legyen kapkodó lerövidítés az utolsó kérdéseknél. Némelyek úgy érvelnek, hogy inkább csak néhány kérdés megbeszélésére kerüljön sor, de az legyen jól kimerítve, nem baj, ha lemaradnak egyes kérdések. Ha azonban valóban az Igére összpontosítunk, fegyelmezetten és meggondoltan szólnak hozzá a résztvevők, és nem ágazik el százfelé a beszélgetés, akkor szépen – arányosan, illetve szükség szerint fordítva időt az egyes kérdésekre – át lehet venni az egész tanulmányt. Sokszor megfigyelhető, hogy a tanító egyáltalán nem figyel az idő előre haladására, és akkor is újra meg újra felteszi a kérdést, hogy van-e még valakinek hozzászólása, amikor tulajdonképpen a lényeg már elhangzott. Így akaratlanul maga ösztönzi a téma túlbeszélését, illetve „szétbeszélését”.

7. A szombatiskolai tanítónak rendelkeznie kell a képességgel, hogy tapintatosan, de egyértelműen helyreigazítsa a biblikusan helytelen vagy lelkület szempontjából nem megfelelő hozzászólásokat. Erre feltétlenül szükség van mind a hozzászóló, mind pedig az egész csoport érdekében.

8. Ha bármilyen akadályoztatása van a beosztott szombatiskolai tanítónak, ezt időben jelezze a szombatiskola-

vezetőnek, vagy ha nincs külön szombatiskola-vezető, akkor a gyülekezetvezetőnek. Nem viszonyulhatunk lazán, felelőtlenül semmilyen, az Isten ügyével kapcsolatos feladathoz. Ide tartozik az is, hogy a szombatiskolai tanító lelkiismeretesen készüljön fel szolgálatára, adott esetben készítsen elő például rávezető kérdéseket. Minden egyes kérdés esetében gondolja át előre, hogy mi az a válasz, aminek ki kell kristályosodnia a megbeszélés során, illetve mi az, amit mindenképpen kiemelni, hangsúlyozni szükséges.

9. Ha vannak a gyülekezetben idős vagy beteg testvérek, akik nem tudnak részt venni a szombatiskolai istentiszteleten, negyedévi beosztás szerint legyen kijelölve valaki, aki elmegy hozzájuk és átveszi velük a szombatiskolai tanulmányt, még a szombatnapon belül. Ha a körülmények (a távolságok, illetve a rendelkezésre álló közlekedési eszközök) ezt megengedik, történjék ez a közös szombatiskolai istentisztelet idején, így a beosztott testvér már az istentiszteletre visszatérhet a gyülekezetbe. Nagyon értékes szolgálat ez, mert érzékelteti a testvérrel, hogy ő is számon tartott a „test tagjaként”, és hogy a szombatnap számára is „szent gyülekezés napja” legyen, még ha csak ketten vannak is együtt. Természetesen ez csak akkor megvalósítható, ha az idős vagy beteg testvér otthoni és családi körülményei megengedik az ilyen célú, rendszeres szombati látogatást nála.

10. A szombatiskola-vezető és a szombatiskolai tanítók imádkozzanak és fáradozzanak azért, hogy lehetőleg minden gyülekezeti tag részt vegyen a szombatiskolai megbeszélésen. Tanácskozzanak arról, miképpen tudnák megnyerni a távol maradó testvéreket, és együttesen is imádkozzanak ezért.

11. Választások alkalmával nagyon körültekintően tanácskozzanak a jelölő bizottság tagjai arról, hogy kik a legalkalma-

sabbak a gyülekezet tagjai közül szombatiskola-vezetőnek, illetve szombatiskolai tanítónak. Ne automatikusan mindig ugyanazokat válasszák, hanem nézzenek körül, nem lenne-e új, alkalmas testvér, akit bevonhatnának ebbe a szolgálatba.

IGÉK MINDEN NAPRA

Július

1. hétfő	Ésa 40,18; Jn 1,18	
2. kedd	Jn 14,7	
3. szerda	1Jn 4,9	
4. csütörtök	Jn 17,25-26	
5. péntek	1Jn 3,1	Napnyugta: 20:44
6. szombat	Préd 7,29; Jer.sir 4,1	
7. vasárnap	1Móz 3,8; Jel 6,15; 17	
8. hétfő	Rm 7,24-25	
9. kedd	Rm 2,4	
10. szerda	Ezsdr 9, 6; 15/b	
11. csütörtök	Apcs 5,31	
12. péntek	Jn 4,6	Napnyugta: 20:41
13. szombat	Jel 22,17	
14. vasárnap	Jób 42,5-6	
15. hétfő	Rm 7,9	
16. kedd	Rm 2,1-3; 11	
17. szerda	Mt 9,12-13	
18. csütörtök	Zsolt 5,5-6	
19. péntek	Jn 20,20-21	Napnyugta: 20:35
20. szombat	Ezék 18,31-32	
21. vasárnap	Rm 7,13	
22. hétfő	Zsolt 95,7	
23. kedd	Zsolt 139, 23-24	
24. szerda	Zsolt 51,12	
25. csütörtök	Zsolt 103,10-11; 13	
26. péntek	Péld 28,13	Napnyugta: 20:27
27. szombat	Jak 5,6	
28. vasárnap	Zsolt 32,3-5	
29. hétfő	Zsolt 51,19	
30. kedd	Mt 6,12	
31. szerda	Ezék 33,15	

IGÉK MINDEN NAPRA

Augusztus

1. csütörtök	Jer sir 3,40-42	
2. péntek	Jer 29,13	Napnyugta: 20:18
3. szombat	Péld 23,26	
4. vasárnap	2Kor 3,17	
5. hétfő	Mt 6,24	
6. kedd	Hós 6,6	
7. szerda	Rm 12,1	
8. csütörtök	Péld 8,35-36	
9. péntek	Péld 8,17; 21; 18	Napnyugta: 20:07
10. szombat	Rm 6,19-22	
11. vasárnap	Lk 13,24	
12. hétfő	Ésa 27,5	
13. kedd	Jn 20,31	
14. szerda	Mk 9,23	
15. csütörtök	Mk 11,24	
16. péntek	Kol 2,6	Napnyugta: 19:56
17. szombat	Hós 14,3	
18. vasárnap	Ésa 43,1; 44,22	
19. hétfő	Mik 7,8-9	
20. kedd	Lk 15,20	
21. szerda	Zak 9,12	
22. csütörtök	2Kor 5,17	
23. péntek	2Krón 25,2; Zsolt 16,2	Napnyugta: 19:43
24. szombat	Ef 4,22-24	
25. vasárnap	Zsolt 40,9	
26. hétfő	Ésa 64,5; Jak 2,20	
27. kedd	Zsolt 119,11	
28. szerda	Jn 12,50/a	
29. csütörtök	Gal 2,16/a	
30. péntek	Gal 5,6	Napnyugta: 19:29
31. szombat	Jer 31,35-37; 2Tim 2,13	

IGÉK MINDEN NAPRA

Szeptember

1. vasárnap	Ésa 6,1-3; 5	
2. hétfő	Mt 6,28/a	
3. kedd	Jn 15,4-5	
4. szerda	Zsolt 16,8	
5. csütörtök	Zsolt 5,4	
6. péntek	Mt 11,28-29	Napnyugta: 19:16
7. szombat	Mik 7,7	
8. vasárnap	Zsolt 123,2	
9. hétfő	2Kor 3,18	
10. kedd	Mt 28,20	
11. szerda	Jn 14,12	
12. csütörtök	Jn 7,38	
13. péntek	Jn 4,34	Napnyugta: 19:01
14. szombat	1Kor 3,9	
15. vasárnap	Jel 2,3	
16. hétfő	Mt 25,29	
17. kedd	Mt 5,16	
18. szerda	Kol 3,23-24	
19. csütörtök	Préd 3,11; Mt 6,28-29	
20. péntek	Lk 12,6-7	Napnyugta: 18:47
21. szombat	Zsolt 19,2; Zsolt 104,24	
22. vasárnap	Zsolt 33,5	
23. hétfő	Kol 3,16	
24. kedd	Zsolt 27,4	
25. szerda	Apcs 17,11	
26. csütörtök	Zsolt 119,99-100	
27. péntek	Pél 2,3-5; 9-10	Napnyugta: 18:32
28. szombat	Zsolt 14,2; Péld 8,17	
29. vasárnap	Zsolt 62,9	
30. hétfő	Ésa 64,3; 6	